

Skelleftedalen 2030

Fördjupad översiktsplan för Skellefteå kommun

Del 2: Planförslag

Fördjupad översiktsplan för Skellefteå

Del 2 Planförslag

Projektledning: Rebecca Bohman, fysisk planerare, Moa Hedström, samhällsstrateg

Ledningsgrupp: Hans Andersson, förvaltningschef Samhällsbyggnad, Lars Hedqvist, planeringschef, Eva Kinnvall, avdelningschef Miljö och hälsa, Harriet Wistemar, avdelningschef Fysisk planering, Patrik Larsen, mark- och exploateringschef

Styrgrupp: Kommunstyrelsens arbetsutskott och övriga gruppleddare i kommunstyrelsen

Övriga deltagare: tjänstepersoner från berörda förvaltningar

Foto framsida: Lasse Johansson

Foton och illustrationer: Skellefteå kommun, om inte annat anges

Skellefteå kommun

931 85 Skellefteå

0910-73 50 00

kundtjanst@skelleftea.se

www.skelleftea.se/planering

Innehåll

INLEDNING	5
Målbild	6
Översiktsplanens syfte och roll	7
Avgränsning	7
Läsanvisningar	7
HIT SKA VI	8
Skelleftedalen 2030	10
Förhållningssätt	15
SÅ GÖR VI	20
ANDERSTORP	22
BERGSBYN	28
BOCKHOLMEN (STACKGRÖNNAN)	34
CENTRALA STAN	38
DEGERBYN	44
HEDENSBYN	50
MORÖ BACKE	54
MORÖHÖJDEN	60
MORÖN	64
DEL AV MYCKLE	70
NORRBÖLE	76
PRÄSTBORDET	84
SJUNGANDE DALEN	92
SKELLEFTEHAMN	98
SOLBACKEN	104
STÄMNINGSGÅRDEN	108
SUNNANÅ	112
SÖDRA BERGSBYN	118
SÖRBÖLE	122
TJÄRN	126
TUVAN	130
URSVIKEN	134
VITBERGET	140
ÄLVSBACKA	144
ÖRVIKEN	150
ATT TA HÄNSYN TILL	154
Riksintressen	154
Miljö, hälsa, säkerhet	158

År 2019 befinner sig Skellefteå i en expansionsfas. Efterfrågan på mark för bostäder och verksamheter är högre än på många år. Samtidigt gör planerade **nya företagsetableringar** och infrastruktursatsningar att utvecklingstakten kan **mångdubblas** de närmaste decennierna. Därför behövs en **översiktsplanering** i två steg. Först görs **en mindre uppdatering** av planen från 2011 för att möta de närmaste årens efterfrågan. Den håller du nu i din hand. Därefter kan arbetet med att bemöta de stora förändringar kommunen potentiellt står inför på lång sikt ta fart, genom att planera för Skellefteåns utveckling efter år 2030.

Inledning

Skellefteå kommun har en vision om att bli en jämställd och framsynt tillväxtkommun, attraktiv att bo och verka i, med målet 80 000 invånare år 2030. Genom det strategiska framtidsarbetet som inleddes med strategin Skellefteå 2030, arbetar näringsliv och civilsamhälle tillsammans med Skellefteå kommun för att nå vision och mål. Skellefteås utveckling har vänts från en långsam nedgång, och bedömningen är att tillväxttakten kommer att öka efter 2020.

Redan 2019 är efterfrågan på mark för bostäder och verksamheter högre än på många år. Med den stora industrietableringen Northvolt samt planerade infrastrukturinvesteringar som Norrbotniabanan kan tillväxttakten komma att öka ytterligare, och befolkningen fortsätta att växa i snabb takt även efter 2030. Men många olika faktorer påverkar ett samhälles utveckling så planeringen måste ta höjd för flera olika scenarier.

Visionen och strategin Skellefteå 2030 kom till för att bemöta förändringar i befolkningssammansättningen. Över tid har andelen äldre vuxit, medan andelen i arbetsför ålder minskat. Inte minst bland kvinnor. Det gör att de offentliga finanserna, de skattefinansierade verksamheterna som vård och omsorg med dagens prioriteringar, inte går ihop. Det ger också en brist på arbetskraft, med arbetsgivare som får svårt att rekrytera personal. Och det skapar ett samhälle med fler unga män än kvinnor. Den här förändringen förväntas fortsätta om inte Skellefteå blir attraktivt för fler i arbetsför ålder, så att fler både flyttar hit och stannar kvar.

2019 bor ca 72 500 personer i kommunen och 45 000 i Skellefteådalens kommun. För att nå befolkningsmålet krävs en förhållandevis snabb befolkningsökning mellan 2020 och 2030. Om befolkningen istället fortsätter att utvecklas i samma takt som de senaste åren växer den mera sparsamt fram till 2030. Ökningen blir då ca 2000 invånare jämfört med idag.

Utveckling av områdena i och kring Skellefteå stad, här kallat Skellefteådalens kommun, är ett viktigt steg i rätt riktning. En stor del av den önskade ökningen av invånare och företag förväntas ske just här. Befolkningen har ökat med 1000 personer i Skellefteådalens kommun mellan 2011 och 2018, näringslivet har vuxit, och efterfrågan på attraktiv mark i centrala lägen är större än någonsin från både privatpersoner och företag. Staden spelar även en viktig roll för människor som bor och verkar i andra delar av kommunen. För att klara tillväxten och styra mot visionen behövs riktlinjer för vilken typ av utveckling som kan ske var, vilket regleras i den här fördjupade översiktsplanen.

Även globala utmaningar som klimat- och miljöfrågor och trender som snabb teknisk utveckling och digitalisering har uppmärksammats allt mer. Detta ger en anledning att aktualisera översiktsplanen för att främja ett attraktivt samhälle med välfungerande livs- och näringslivsmiljöer utifrån dagens förutsättningar.

Utgångspunkten för arbetet med den första versionen av Fördjupad översiktsplan för Skellefteådalens kommun 2011 var att visa hur samhället skulle se ut år 2030. I den här uppdateringen ligger fokus på att peka ut fler platser för bostäder och verksamheter, framförallt inom några kilometer från Centrala stan där utpekad mark börjar ta slut. Arbetet utgår ifrån stadens fysiska förutsättningar, befintlig bebyggelse och infrastruktur samt stadens olika karaktärer och identiteter. Kommunen ställer om

för att på kort tid möjliggöra för byggandet av många bostäder och samtidigt skapa en hållbar stad utifrån ekonomiska, ekologiska och sociala aspekter.

Ett fokus i uppdateringen har också varit att tydligare värdera grönytor för att säkra, och vid behov utveckla värdefull mark. Samtidigt förtydligas kopplingarna till kommunens vision, och de vägval som gjorts i utvecklingsstrategin Skellefteå 2030. Dessutom har ett antal nya beslut om markanvändning fattats mellan 2011

och 2019, vilka också uppdateras i planen; korridoren för Norrbotniabanan smalnas exempelvis av för att följa pågående planering, och arbetet för ett naturreservat på Vitberget lyfts fram.

Ett fåtal platser som bedömdes lämpliga för bostäder i planen från 2011 har strukits i den uppdaterade versionen, då de 2019 inte bedöms möjliga att bebygga innan 2030.

Målbild

År 2030 är Skellefteå ett sammanhängande och grönt stadsområde som spirar i dalgången längs älven. Här bor 52 000 invånare i ett nytänkande och hållbart samhälle med spännande karaktärer. Skellefteå kompletterar och stärker kommunens övriga tätorter och landsbygder, är enkelt att ta sig till, och effektivt att röra sig inom.

Centralt ligger kommunens nav, den täta staden full av liv. Här samlas människor, näringsliv, service och aktiviteter i inspirerande lokala och globala sammanhang. Runt omkring finns bostads- och industriområden som vuxit fram i takt med att staden breddat ut sig, och längst i

öster stadsdelar med karaktär av äldre brukssamhällen. De erbjuder blandade boendeformer nära natur, älv och hav samt verksamheter, arbetsplatser, fritidsaktiviteter, service och lokala mötesplatser.

Stadsområdet erbjuder också platser av landsbygdskaraktär med byakänsla och aktiv jordbruksmark. Här är ytorna stora, och verksamheter och bostäder blandas.

År 2030 är Skellefteå ett sammanhängande stadsområde med 52 000 invånare. Det har då vuxit med ca 7000 invånare sedan 2011.

Foto: Paulina Holmgren

Översiktsplanens syfte och roll

Fördjupningen av översiktsplanen för Skellefteå kommun är en utvecklingsplan som ska ta till vara historien och befintliga miljöer, tillgodose vad invånarna vill och behöver samt ta hänsyn till vad som händer i omvärlden.

Den redovisar:

- möjligheter och förutsättningar för genomförande av utvecklingsstrategin Skellefteå 2030
- underlag till en diskussion och beslut om utvecklingen i tätortsområdet ur ekonomiska, sociala och

ekologiska dimensioner

- riksintressen, allmänna intressen, miljö- och riskfaktorer samt hur dessa ska beaktas
- riktlinjer för att upprätthålla och förbättra kvaliteten i bebyggelse och miljö
- hur vi fördelar resurser och hur vi stärker och utvecklar vår välfärd

För lagar som styr planeringen se *Förutsättningar*.

Avgränsning

Skellefteå kommun har en kommuntäckande översiktsplan. Den kompletteras löpande med olika fördjupningar. Den fördjupade översiktsplanen för Skellefteå kommun konkretiserar målbild och markanvändning inom planområdet som breder ut sig längs Skellefteälvens dalgång, från Myckle i väster till Skelleftehamn och Örviken i öster. Tidshorisont för planen sträcker sig till år 2030.

Inom Skellefteå kommun finns även två fördjupade översiktsplaner med något högre detaljeringsgrad: Centrala stan och Östra delen av Skelleftehamn.

Planerna ska gälla parallellt och redovisar en utveckling som harmonierar tillsammans. Där skillnader uppstår ska Skellefteå kommunens bestämmelser vara överordnade. I detta planarbete har trafikåtgärder uppdaterats i Centrala stan, bland annat som ett resultat av planering för Norrbotniabanan. I kapitlet om Centrala stan nedan markeras dessa nyheter.

För mer om relationen till andra styrande dokument se *Förhållningssätt nedan samt Förutsättningar*.

Läsanvisningar

Fördjupad översiktsplan för Skellefteå kommun består av 5 separata dokument.

- Del 1** Förutsättningar
- Del 2** Planförslag
- Del 3** Miljökonsekvensbeskrivning
- Bilaga:** Handlingsplan
- Bilaga:** Trafikprogram (nytt)
- Bilaga:** Trafikplan (nytt)

I Förutsättningar presenteras underliggande fakta, utvecklingsteori och analyser som tillsammans med utvecklingsstrategin Skellefteå 2030 ligger till grund för de slutsatser som presenteras i Planförslaget.

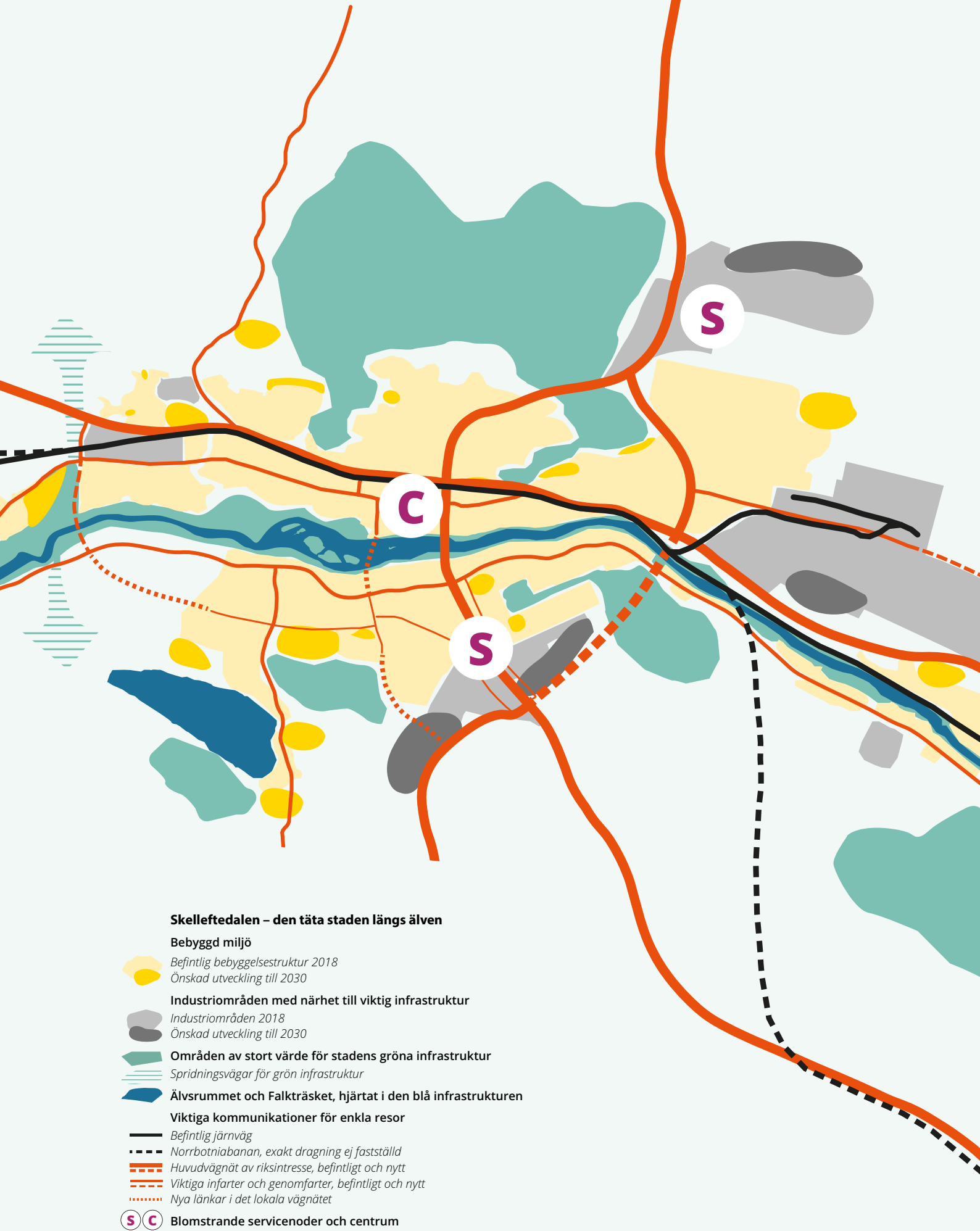
Planförslaget presenterar önskad utveckling, samt ställningstaganden som ska styra kommunens avväganden kring exploatering i Skellefteå kommun fram till år 2030. Förslaget målar upp viktiga stråk, noder och områden för boende, rekreation, verksamheter, resor, transporter, service, natur och vatten. Det presenterar även mera detaljerat önskad utveckling i varje stadsdel, samt vilka allmänna intressen och riksintressen som måste beaktas.

Miljökonsekvensbeskrivningen beskriver och bedömer den miljöpåverkan, både positiv och negativ, som kan uppstå om den föreslagna planen antas och genomförs.

Bilagan Handlingsplan syftar till att möjliggöra ett effektivt genomförande av den fördjupade översiktsplanen. Både genom att utveckla arbetet som utförs av Skellefteå kommun och genom att förtydliga önskat tillvägagångssätt för andra offentliga, privata och idéburna aktörer.

I Bilagan Trafikprogram står att läsa om trafikplaneringsinriktningar i trafiksystem inom Skellefteå kommun. Det sätter in de trafiksystemsåtgärder som pekas ut i denna plan i ett större sammanhang.

Bilagan Trafikplan redovisar behov och slutsatser kring trafikåtgärder inom Skellefteå kommun.

Figur 1: Framtidens Skellefteådalens. Så här ser önskad utveckling för Skellefteådalens ut fram till 2030.

Hit ska vi

Här presenteras önskad utveckling i Skelleftefaldalen fram till 2030 i breda penseldrag. Samt vad som måste beaktas i utvecklingsarbetet för att nå dit.

Skelleftefaldalen fortsätter utvecklas till den täta staden längs älven genom att:

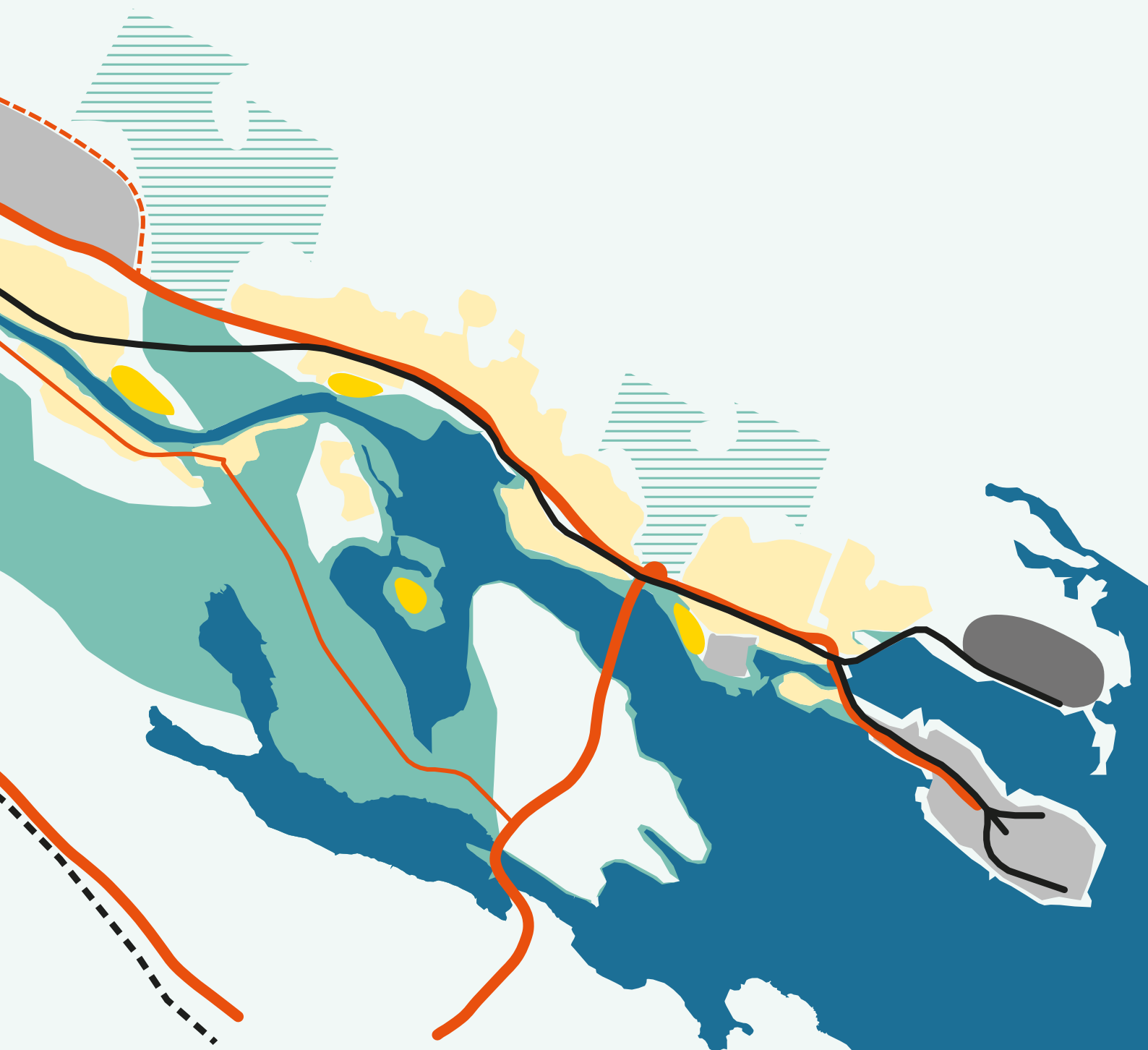
Nya bebyggelseområden växer upp som erbjuder hållbara och funktionsintegrerade livsmiljöer i ett nät av grön infrastruktur.

Nya och befintliga industriområden har närhet till viktig infrastruktur.

Områden av stort värde för stadens gröna och blåa infrastruktur tas till vara och utvecklas.

Kommunikationerna utvecklas för enkla och effektiva resor och transporter.

Skelleftefaldalen har tre starka, blomstrande service-noder som kompletterar varandra: Centrum, Solbacken och handelsområde Söder.

Skellefteå 2030

Bebyggd miljö

Skellefteå fortsätter att växa i dalgången längs med älven. I livsmiljöerna blandas rekreation, mötesplatser och natur med bostäder och service.

År 2030 finns nybyggda bostäder i många av Skellefteådalens stadsdelar. Den största ökningen sker inom några kilometer från stadskärnan, på utpekade platser. Dagens luftiga stads- och boendemiljöer gör att det inom planperioden inte behöver växa fram några nya stadsdelar. Stadsområdet kan istället växa smart inom befintliga ramar för att nyttja befintlig infrastruktur på bästa sätt och skapa hållbara och inbjudande livsmiljöer.

5000 nya bostäder ryms på de ytor som pekas ut i stadsdelarna, inklusive Centrala stan (egen fördjupad översiktsplan). Utöver det pågår redan byggnationer, projektering och detaljplanering för 2500 bostäder år 2019. Totalt sett skapas utrymme för en än större befolkningsökning än visionens. Det ger valmöjligheter för de privatpersoner och exploatörer som vill bygga nytt. För att möta demografiförändringar tillåter planen att förskolor tillkommer där behov uppstår inom Bebyggd miljö, och möjligheterna för befintliga skolor att växa säkerställs i största möjliga mån. Några av de mindre industriområden som funnits insprängda i stads- och bostadsområdena har omvandlats till bostäder och service. På sikt flyttas all störande verksamhet till stadens mer renodlade industriområden.

Samtidigt som Skellefteådalens har växt så har viktiga karaktärer och identiteter värnats och förstärkts, bland annat i form av viktiga byggnader och miljöer. Resande längs huvudvägnätet och kommunens viktiga infarter möts av väl gestaltade entréer. De historiska vingslagen har lyfts fram samtidigt som nya planeringsideal fått plats. Det har skapat en intressant stadsbild med en bredd av gestaltade och attraktiva livsmiljöer. Särskild hänsyn har tagits de karaktärer som varit och fortfarande är viktiga för Skellefteådalens. De listas nedan (mer om bebyggelsestruktur och landskapsbild finns att läsa i förutsättningar).

- 40-50-talsstaden
- Trästad
- Den lummiga staden
- Den landsbygdsnära staden
- Industriarvet
- Älvsstaden

Efter 2030 har Skellefteådalens potential att växa ytterligare, inte minst i de östra stadsdelarna. I takt med att planerade industriområden öster om stadskärnan fylls med verksamheter och arbetsmöjligheter ökar

intresset för att bo här. Dessutom fortsätter efterfrågan på attraktiva platser, gärna nära vatten att stiga, vilket också gör att fler börjar blicka ut mot kusten.

Industriområden

År 2030 har stadens industriområden vuxit längs de större vägarna. Det har främst skett i stadens utkanter, och där befintliga områden angränsar till naturmark. Nya arbetsplatser och verksamheter har vuxit fram både i stadens södra, norra, västra och östra delar. Inte minst österut har ytor ökat. Totalt sett har ca 100 ha industrimark tillkommit efter 2018.

Även efter 2030 finns potential för dessa områden att fortsätta att växa ut i valda delar av naturmarken.

Då dessa områden ofta är det första som möter besökare har stor vikt lagts vid gestaltning och staden välkomnar besökare med tydliga och inbjudande entréer.

I tillägg finns redan detaljplanerad mark för verksamheter. Planen angränsar även till Port of Skellefteå och Näsudden där det finns ytterligare ytor för industrier.

Servicecenter

År 2030 har Skellefteådalens fortsatt tre starka servicecenter som kompletterar varandra: Centrala stan, Solbacken och handelsområde Söder (Anderstorp–Hammarängen). I Centrum finns restauranger, caféer, kultur, aktiviteter, upplevelser och mera småskalig handel. De externa handelsområdena fortsätter att utvecklas kring sällanköpsvaror och andra verksamheter i behov av stora ytor. Dessa tre erbjuder service till boende så väl inom som utanför Skellefteådalens, samt besökare från när och fjärran. I tillägg finns viss service spridd över stadsdelarna, främst i anslutning till större kommunikationsstråk och lokala mötesplatser.

Kommunikationer

År 2030 kännetecknas transportsystemet av effektiva transporter och en god samordning mellan olika transportslag utifrån ett hela-resan-perspektiv, där resursnåla resor prioriteras. Fler rör sig till fots och med cykel eftersom att en tät, funktionsblandad stad har gjort avstånden mellan bostad och service, verksamheter och andra aktiviteter mindre. Samtidigt har gång- och cykelbanorna successivt byggts ut till ett sammanhängande nät.

Den täta staden har även skapat ett bra underlag för en välfungerande kollektivtrafik. Resecentrum har blivit

en viktig mötesplats där olika trafikslag möts och hela resan underlättas. Norrbotniabanan har effektiviserat godstransporterna, förbättrat pendlingsmöjligheterna och minskat miljöbelastningen. En kombiterminal vid Port of Skellefteå möjliggör intermodala transportlösningar och sköter godshantering för järnvägslastningar.

Den nya E4 och ett väl fungerade huvudvägnät har gjort det enkelt att nå Skellefteå från övriga delar av kommunen och regionen. För invånare och besökare som kommer till Centrala stan är det enkelt att parkera vid de större stråken och sedan promenera.

Nya förbindelser över älven har lett till att avståndet mellan de norra och södra stadsdelarna har minskat. Näringslivets behov av transporter tillgodoses av ett funktionellt transportsystem där den tunga trafiken har samlats till sammanhängande stråk.

Grön och blå infrastruktur

År 2030 inrymmer Skellefteå ett sammanhängande nät av grönområden och vatten med många olika värden, från stadsdelslekiparken runt knuten till älvsrummet som sträcker sig genom hela staden. Alla kan enkelt nå det gröna och blå, samtidigt som samhället ges önskade ekosystemtjänster.

Genom att förvalta ekosystemtjänsterna väl ökar vårt välbefinnande

Ekosystemtjänster är ekosystemens direkta och indirekta bidrag till människors välbefinnande och brukar delas in i fyra kategorier efter vilken typ av tjänst de levererar, stödjande, reglerande, försörjande och kulturella ekosystemtjänster. Ekosystemtjänster flyttar fokus från naturresurser som exempelvis träråvara och livsmedel, till all den

nytta som människan drar av fungerande ekosystem, som t.ex. dagvattenhantering, klimatreglering och nedbrytning av gifter. Genom att förvalta ekosystemtjänsterna väl kan de ge oss positiva effekter, till exempel blir vi friskare av att vara ute i naturen och vi sparar pengar genom att låta naturen rena vatten med mera.

Den gröna infrastrukturen utgörs av tre typer av områden, samt stråk som kopplar samman dessa:

- **Ekologisk grönska:** Har höga naturvärden eller fyller en viktig ekologisk funktion, alternativt potential att utveckla detta. Har många gånger värden som är svåra att ersätta på annan plats. Har ofta även högra rekreativvärden
- **Social grönska:** Används av människan och är viktiga ur rekreativ- och hälsosynpunkt som friluftsområden, rekreativområden, lekparker, parker,

stadsdelskogsdungen eller kulturområden. Kan i vissa fall flyttas om deras funktioner kompenseras för. En del funktioner behöver finnas kvar i närområdet, andra kan flyttas längre.

Teknisk grönska: Ofta längs sociala stråk som diken längs med vägar eller gräsplättar. Används inte direkt av människan men fyller viktiga funktioner i staden; reglerar dagvatten, klimatreglerande, renar luft med mera. Är oftast inte platsspecifika utan kan exploateras men bör då kompenseras för på annan plats, helst i närområdet.

Älvsrummet mellan Mobacken och Älvsbacka

År 2030 pågår arbetet för fullt med att skapa ett sammanhängande grönt rekreativstråk från Myckle i väst till Sundgrundsbron i öst, samt stärka och utveckla de olika karaktärer och värden som finns i älvsrummet. Här utvecklas området med både fasta målpunkter, temporära installationer och evenemang. Funktionerna förstärks genom gestaltning, information, kultur och berättande. Parallellt görs insatser för att stärka biologiska värden.

I centrala delar av Skellefteå utgör området närmast älven ett sammanhängande offentligt rum, och en plats där såväl boende som besökare känner sig välkomna och trygga. Det bjuder in till allt från liv och rörelse, upplevelser, evenemang till lugn och ro och rymmer platser för så väl spontana som planerade möten, sommar och vinter.

Utvecklingen av älvsrummet planeras klimatsmart för att möta risker för stigande flöden, ras och skred.

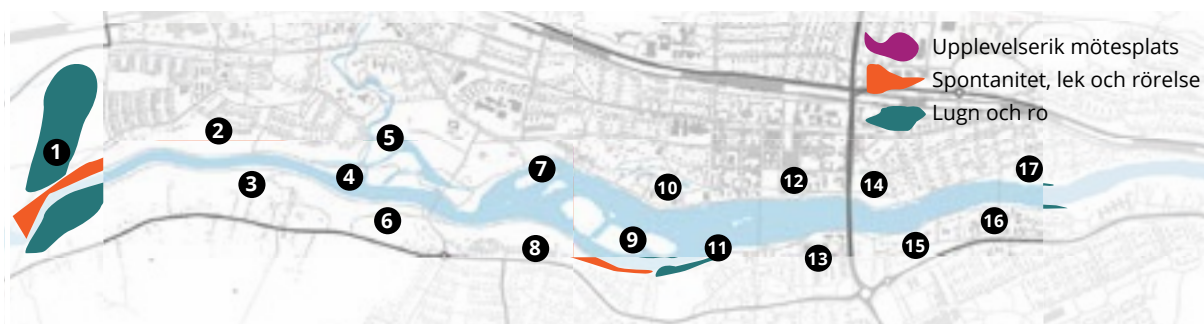

Hur nyttjas området längs älven 2030? Illustration: Skellefteå kommun.

Hela stadens attraktivitet ökar när älvsrummets kvalitéer stärks

Älven utgör ett centralt element i hela stadsområdet, som i takt med en växande befolkning och besöksnäring nyttjas allt mer. Många olika intressen ska rymmas. Fram till 2030 antas nyttjandet vara som mest intensivt i de centrala delarna av staden. För att säkerställa att alla intressen rymms och att ut-

vecklingsinsatser kompletterar och stärker varandra är kartan mera detaljerad inom detta område. Genom att stärka älvsrummets kvalitéer och dess betydelse för rekreation ökar hela stadens attraktivitet.

Figur 2: Älvsrummet mellan Mobacken och Älvsbacka.

ÄLVSOMRÅDE	KÄNSLA	FUNKTION	UTVECKLA
1 Bjurån	Lugn och ro	Naturområde	Lövskog och rekreation
2 Mobacken	Spontanitet, lek & rörelse	Rekreation	Lövskog, aktiviteter, målpunkter
3 Lund	Lugn och ro	Friluftsområde	Lövskog, målpunkter, vattenanknytning
4 Rovön Södra	Spontanitet, lek & rörelse	Rekreation	Gestaltning, målpunkter
5 Rovön norra	Lugn och ro	Naturområde	Lövskog
6 Lunds kyrkogård	Lugn och ro	Kulturmiljö	Bevara
7 Västra holmarna	Spontanitet, lek & rörelse	Rekreation	Tillgänglighet, broar
8 Sunnanå	Spontanitet, lek & rörelse	Rekreation	Gestaltning, aktiviteter, målpunkter
9 Östra Holmarna	Lugn och ro	Naturområde	Naturvärden
10 Nordanå, Bonnstan	Upplevelserik mötesplats	Kulturmiljö	Gestaltning, kultur, upplevelser
11 Centrala stan västra	Lugn och ro	Naturområde	Lövskog, gestaltning, kultur
12 Centrala stan norra	Upplevelserik mötesplats	Stadsliv	Attraktivt besöksmål
13 Centrala stan södra	Upplevelserik mötesplats	Stadsliv	Gestaltning, målpunkter, kopplingar söderut
14 Älvsbacka västra	Spontanitet, lek & rörelse	Stadsliv	Upplevelser, gestaltning
15 Anderstorp västra	Spontanitet, lek & rörelse	Stadsliv	Målpunkter, gestaltning, kultur, kopplingar söderut
16 Anderstorp östra	Lugn och ro	Rekreation	Kultur, gestaltning
17 Älvsbacka östra	Lugn och ro	Rekreation	Tillgång för allmänhet

Manhems kajen 2030? Illustration: Skellefteå kommun

Förhållningssätt

Samhällsutveckling är komplext, oändligt många faktorer påverkar. För att säkerställa långsiktighet och hållbarhet i Skellefteadalens utveckling följer här ett antal förhållningssätt. Dessa ska utgöra grund för stadens framtida utformning.

Vid önskemål om förändrad markanvändning som inte

följer de i planen utpekade områdena ska lämplighet prövas utifrån dessa övergripande principer för Skellefteadalens utveckling.

Utförligare texter finns i Förutsättningar. Se även lästipsen nedan, för andra dokument som styr kommunens arbete under respektive rubrik.

All utveckling ska sträva efter social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet

Alla exploateringar ska sträva efter klimat- och miljömässig hållbarhet, att nya områden knyts samman med befintliga för blandade boendemiljöer och möten mellan nya och gamla invånare och att den gröna infrastrukturen stärks.

Detta säkerställer långsiktigt hållbart fokus och

värdeskapande förtätning, så att hela staden gynnas av stora exploateringar.

Läs mer här: *Kommunens hållbarhetsprogram, Hållbar välfärd 2030 samt de styrdokument som kopplar till denna, Fördjupad översiktsplan för Centrala stan.*

Utgå ifrån befintliga värden

Utforma en tät stad längs med älven

Låt bergsryggarna i nord och syd även fortsatt forma staden till ett tätt samhälle längs med älven med närhet till vatten och natur, och ett antal olika lokala centra från öst till väst.

Målbilden är en tät och grön stad med strategisk lokalisering av bostäder, arbetsplatser, service och rekreativsmöjligheter i dalgången, vilket bygger en fortsatt hållbar struktur. Det skapar ett gott underlag för service och kollektivtrafik, effektivt nyttjande av infrastruktur och goda möjligheter att gå, cykla och resa kollektivt. Avståndet mellan olika målpunkter inom stadsdelarna samt till busshållplatser blir kort och möjligheter för en tillgänglig och effektiv kollektivtrafik mellan de olika stadsdelarna goda. Samtidigt kan det på sikt jämnas ut urbaniseringsstrycket som idag är högt i centrala delar av staden.

Fram till 2030 sker förtätning av bostäder framförallt inom 5 km från Centrala stan, samt vissa extra attraktiva platser och luckor i befintlig bebyggelse längs med älven ut mot Skelleftehamn. Fler verksamheter etableras framförallt centralt, vid stadens entréer i syd och nord, och i stråket ut mot Skelleftehamn.

I förlängningen antas att trycket på bostäder kommer att öka österut, som ett resultat av fler arbetstillfällen i Hedensbyn, Bergsbyn och Skelleftehamn samt utvecklad infrastruktur som hamn och väg. Här är planberedskapen idag relativt god.

Läs mer här: *Kommunens hållbarhetsprogram, Bostadsförsörjningsprogram, Skellefteås miljömål, Riktlinjer för hållbart byggande, Folkhälsopolitiskt program.*

Stärk platsens karaktär och identitet

En stad som vågar bevara, förvalta och berätta sin historia men som också vågar utveckla berättelsen där det är lämpligt är en stad som skapar intressanta årsringar med karaktär och identitet. Det förstärker kulturhistoriska, konstnärliga och arkitektoniska värden, identitet och kulturarv. Samtidigt bemöts det växande antalet livsstilsflyttar – människor som flyttar av sociala, självförverkligande skäl, ofta genom att söka en viss livsstil på platser som anses attraktiva och meningsfulla.

Beakta och utveckla befintlig arkitektur och gestaltad livsmiljö. Förstärk effekter av topografi, klimat, mikroklimat, årstidsväxlingar, natur och kultur i stadsbyggnad. Det handlar till exempel om att nyttja höjdryggar med utblick, älv, hav och sjöar, samt kvaliteter och karaktärer i det byggda och det offentliga rummet.

Läs mer här: *Kommunens hållbarhetsprogram, Byggnadsordningar, Kulturmiljöprogram, Träbyggnadsstrategi, Kulturplan*

Ta tillvara Skelleftebornas erfarenheter

Utveckla staden baserat på invånarnas erfarenheter och önskemål. Alla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder ska ges möjlighet att delta i utformning av både byggda miljöer och parker, natur- och friluftsområden.

Det lägger en grund för ett medskapande, demokratiskt samhälle och säkerställer att Skellefteås utveckling baseras på de erfarenheter och den kunskap som Skellefteborna besitter.

Läs mer här: *Kommunens hållbarhetsprogram, Principer för invånardialog, strategi för barns- och ungas inflytande och delaktighet, Folkhälsopolitiskt program, Europeisk deklaration för jämställdhet.*

Skapa hållbara och attraktiva livsmiljöer

Bidra till en levande stad

För en levande stad behöver fokus i stadsbyggandet breddas från att traditionellt ha infrastruktur och byggnader som utgångspunkt, till själva livet mellan husen. Genom att utgå ifrån människan, den mänskliga skalan, och invånarens och besökarens önskade aktiviteter och upplevelser byggs en stad, inte bara hus.

De centrala delarna av staden ska erbjuda kultur, nöje, fritidsaktiviteter och evenemang för stora och små både vardagar, kvällar och helger. De ska uppmanas till både spontana och planerade möten, fysisk aktivitet och lek med allt från parker, lekpark, kulturhus, idrottsplaner, restauranger och caféer. Det skapas genom en blandning av service, boende och verksamheter med ett fokus på estetik och form som främjar upplevelser, hälsa, välmående, personlig utveckling och gemenskap och gör staden mer händelserik och mångsidig för både invånare och besökare.

Då nya rekreations- och friluftaktiviteter utvecklas löpande, och det ställs krav på tillgång till spännande miljöer som utmanar och testar gränser, behöver de offentliga miljöerna vara mångfunktionella och utvecklas i takt med dessa förändringar. De behöver klara allt från dagvattenhantering och biologisk mångfald till temporära evenemang och nya idrottsformer.

Läs mer här: *Kommunens hållbarhetsprogram, Utvecklingsstrategi Skellefteå 2030, Skellefteås miljömål, Riktlinjer för hållbart byggande, Folkhälsopolitiskt program, Evenemangsstrategi, Folkhälsopolitiskt program, Kulturplan, Friluftspolitiska målen.*

Skapa en sammanhängande grön infrastruktur

Grönytor och vatten planeras med syfte att skapa en sammanhållen grön och blå infrastruktur, det vill säga ett nätverk av värdefull park-, rekreations- och naturmark, samt spridningsvägar och intressanta och inbjudande stråk som kopplar samman dessa. Den utpekade infrastrukturen utvecklas så att alla i Skellefteå når den inom 300 meter från sin bostad, och nya områden planeras med både biologisk mångfald och rekreation i åtanke. I anslutning till verksamheter eller bostäder

med generellt lägre tillgång till grönytor som flerfamiljshus, eller extra behov av närhet som skolor, vårdinrättningar och äldreboenden stärks det gröna ytterligare. Stadsodling uppmanas, främst om efterfrågan finns i anslutning till flerbostadshusområden.

Genom att stadens naturtillgångar tas till vara och tillgängliggörs för rekreation och upplevelser som är både spontana och planerade ökas möjligheten till vardagsmotion, hälsan främjas och stadens attraktivitet ökar.

Samtidigt säkerställer en tillräcklig kvantitet och kvalitet på det gröna att stadens invånare förses med viktiga ekosystemtjänster som exempelvis klimatanpassning, temperaturreglering, dagvattenhantering, biologisk mångfald och förbättrad luftkvalitet.

Utpekade områden och stråk bör endast tas i anspråk om deras funktionella värden, ekosystemtjänster bevaras, utvecklas eller kompenseras för. Vissa områden har så högt strategiskt, natur- eller rekreationsmässigt värde att de i sin helhet bör undantas från bebyggelse.

Läs mer här: *Kommunens hållbarhetsprogram, Folkhälsopolitiskt program, Riktlinjer för hållbart byggande, Skellefteås miljömål, Vattendirektivet, Ett Skellefteå för alla, Landskapskonventionen.*

Bygg en stad för alla

Invånare och besökare ska känna sig trygga och välkomna i hela Skellefteå, och kunna ta del av stadslivet. Det handlar om att kunna ta sig fram, kunna nyttja olika platser och funktioner, kunna kommunicera och få information, tåla miljön och känna delaktighet. Tillgänglighet och trygghet är en förutsättning för att människor i alla åldrar ska kunna utvecklas och uppleva en god livskvalitet.

För att hela staden ska vara tillgänglig för alla krävs en blandning av olika boende- och upplåtelseformer. Det motverkar segregering, skapar likvärdiga utbildningsmiljöer i för- och grundskola, möter efterfrågan på olika typer av bostäder och boendemiljöer, tar hänsyn till dagens och framtidens olika familjesituationer, demografi och familjeförhållanden, och människors olika livsfaser.

Det offentliga rummet ska utformas och ljussättas på ett sådant sätt att människor kan och vågar röra sig fritt i staden.

Läs mer här: *Kommunens hållbarhetsprogram, Ett Skellefteå för alla, Bostadsförsörjningsprogram, Folkhälsopolitiskt program, Policy för utrikes föddas etablering, Vård och omsorgsstrategi 2019-2023, Socialnämndens boendeplan 2019-2028, Skollag, Skolförordning.*

En önskad utveckling är att andelen biltrafik i staden minskar till förmån för en ökad gång-, cykel- och kollektivtrafik.
Foto: Paulina Holmgren

Möjliggör för ett ekologiskt hållbart stadsliv

Genom tekniskt nytänkande och innovation ska Skellefteå bidra till en hållbar samhällsutveckling, som strävar mot resurshushållning, ökad produktion av förnybar energi, kretslopps lösningar, uppfyllande av miljö kvalitetsnormer, klimatanpassning samt hållbarhet inom byggande och teknisk försörjning.

Genom att främja biologisk mångfald i grön- och vattenområden, samt hindra spridning av främmande arter, bevaras och utvecklas värdefulla ekologiska funktioner och naturvärden i staden.

Genom att utforma mångfunktionella grönytor kan platser exempelvis både bjuda in invånare och besökare till nyttjande, och begränsa effekter av skyfall och översvämningar.

För resor och transporter se *Överbrygga avstånd*.

Läs mer här: *Kommunens hållbarhetsprogram, Skellefteå miljö mål, Riktlinjer för hållbart byggande, träbyggnadsstrategi, energi- och klimatstrategi, energiplan, materialhushållningsplan, avfallsplan, dagvattenstrategi, vatten- och avloppsplan (under utveckling 2019), renare stadsluft, Vattendirektivet.*

Överbrygga avstånd

Enkla resor på människors villkor

Minska andelen trafik i staden som sker med bil, och öka andelen gång-, cykel- och kollektivtrafik genom att planera täta, funktionsblandade stadsdelar. Skapa ett sammanhängande gång- och cykelvägnät och arbeta för att minimera barriäreffekter av stora transportleder och älven. Utveckla kollektivtrafiken så att gena busslinjer med god täckning erbjuds. Bygg ett attraktivt

resacentrum där olika trafikslag möts och hela resan underlättas vilket ger goda möjligheter för inresande från andra delar av kommunen att enkelt besöka staden. Främja användningen av fossilfria drivmedel.

Skellefteåregionen täcker en stor yta och det är av stor betydelse för stadens attraktivitet att det är enkelt att ta sig till och från staden med bil, eftersom bilen är och fortsättningsvis kommer vara en viktig del i trafiksystemet. Genom att skapa ett väl fungerade huvudvägnät och tillgängliga parkeringar blir det enkelt för invånare och besökare att nå Skellefteå från övriga delar av kommunen och regionen. Ambitionen är att överbrygga de geografiska avstånden samtidigt som de negativa konsekvenserna minimeras.

En sådan utveckling förenklar vardagslivet och pendling, samt ökar hållbarheten och skapar mötesplatser.

Läs mer här: *Kommunens hållbarhetsprogram, Utvecklingsstrategi Skellefteå 2030, Cykelplan, FÖP Centrala stan, Riktlinjer för parkering, Kollektivtrafikplan (planeras våren 2019)*

Säkerställ effektiva godstransporter

Tillgodose näringslivets behov av ett funktionellt transportsystem och samla den tunga trafiken till sammanhängande stråk med så lite påverkan på det lokala som möjligt. Utveckla Port of Skellefteå för att effektivt hantera industrinärings behov av godstransporter. Vid planering av ny bebyggelse är det viktigt att tidigt i planeringen ta hänsyn till hur leveranser till bostäder och verksamhetslokaler ska kunna ske.

Läs mer här: *Kommunens hållbarhetsprogram, Utvecklingsstrategi Skellefteå 2030, Riktlinjer för parkering.*

Stärk kunskap, kompetens och näringslivsutveckling

Bidra till kunskap och unik kompetens

I Skellefteå ska miljöer för utbildning, forskning och innovation bidra till livslångt lärande för invånare både inom och utanför stadsområdets gränser. Med en växande befolkning, ett samhälle som i allt större grad efterfrågar högre utbildning och kontinuerligt lärande, kompetensbrist, samt nya förväntningar på flexibilitet och service från invånare krävs en röd tråd genom hela utbildningssystemet, ny teknik och nya sätt att arbeta.

Genom att samla verksamheter inom kunskap och kompetens, som förskola, olika former av skola och utbildning, verksamheter som länkar till arbetsmarknaden samt bibliotek nära varandra på olika platser runt om i Skellefteå möjliggörs utbyte, samarbete och samnyttjande av såväl personella som materiella resurser. Det skapar de bästa förutsättningarna för invånarna i Skellefteå.

Samtidigt ska lärmiljöer i stadsområdet erbjuda möjligheter för invånare i hela kommunen. Detta sker dels genom att med nya arbetssätt och teknik stärka lärmiljöer i andra kommunaldelar, dels genom att erbjuda tillgång till spetsteknik för distansstudier, sociala mötesplatser och möten mellan studenter, näringsliv och forskning på campus.

Läs mer här: *Kommunens hållbarhetsprogram, Skollag, Läroplan för förskola, grundskola, grundsärskola och gymnasieskola, Skolförordning, Gymnasieförordning, Högskoleförordning, Vision och utvecklingsplan för Campus Skellefteå.*

Möjliggör för ett varierat näringsliv

Skellefteåens näringsliv spelar flera viktiga roller i kommunens utveckling. Det skapar arbetstillfällen, utveckling, varor och tjänster för både stadens och hela kommunens invånare.

Staden behöver fungera som en mötesplats som uppmuntrar till nyskapande samarbeten mellan olika sektorer, branscher och aktörer och erbjuda lämpliga attraktiva ytor för etableringar och investeringar från aktörer och verksamheter baserade både i och utanför Skellefteå.

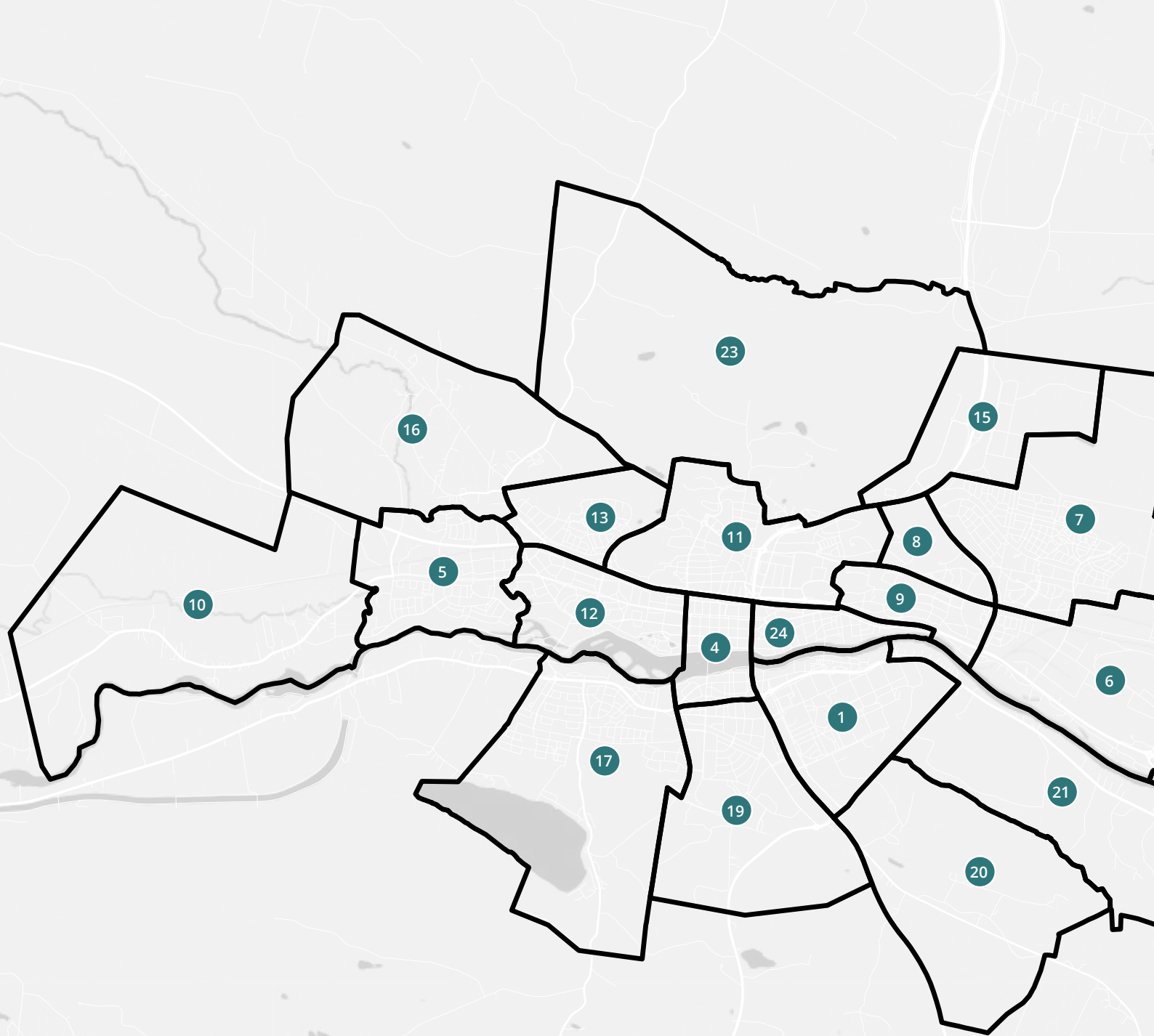
Sällanköpsvaror bör koncentreras till de två externhandelsområdena, medan service och tjänstenäringsvaror bör finnas som tätast i centrala delar av staden. Mindre, icke störande verksamheter kan finnas i bostadsområden. Ytor för industri placeras utanför bostadsområden, på platser med goda kommunikationer, med spridning mellan flera stadsdelar.

Detta för att möjliggöra ett konkurrenskraftigt näringsliv, en arbetsmarknad med bredd, god service och en levande stad.

Läs mer här: *Kommunens hållbarhetsprogram, Utvecklingsstrategi Skellefteå 2030, Näringslivspolitiskt program.*

I Skellefteå ska miljöer för utbildning, forskning och innovation bidra till livslångt lärande. Foto: Patrick Degerman.

1 Anderstorp	10 Myckle	19 Sörböle
2 Bergsbyn	11 Norrböle	20 Tjärn
3 Bockholmen (Stackgrönnan)	12 Prästbordet	21 Tuvan
4 Centrala stan	13 Sjungande Dalen	22 Ursviken
5 Degerbyn (Mobacken)	14 Skelleftehamn	23 Vitberget
6 Hedensbyn	15 Solbacken (Degermyran)	24 Älvsbacka
7 Morö Backe	16 Stämninggården	25 Örviken
8 Moröhöjden	17 Sunnanå	
9 Morön	18 Södra Bergsbyn	

Figur 3: Karta över planområdets stadsdelar.

Så gör vi

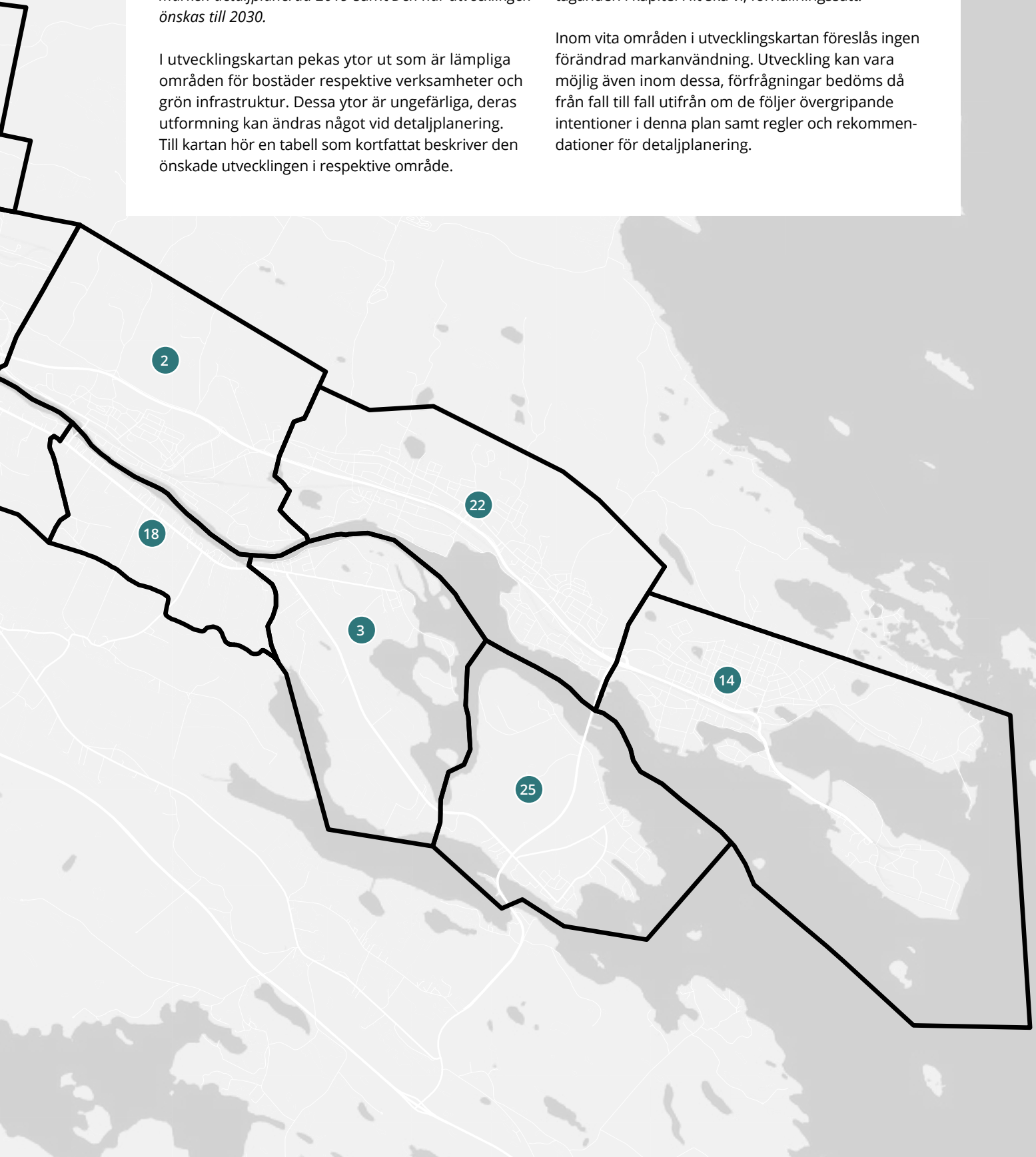
För att förverkliga den önskade utvecklingen som målas upp ovan presenteras här mera detaljerade riktlinjer. De konkretiserar önskad utveckling inom respektive stadsdel.

För varje stadsdel presenteras två kartor: *Så här är marken detaljplanerad 2019* samt *Den här utvecklingen önskas till 2030*.

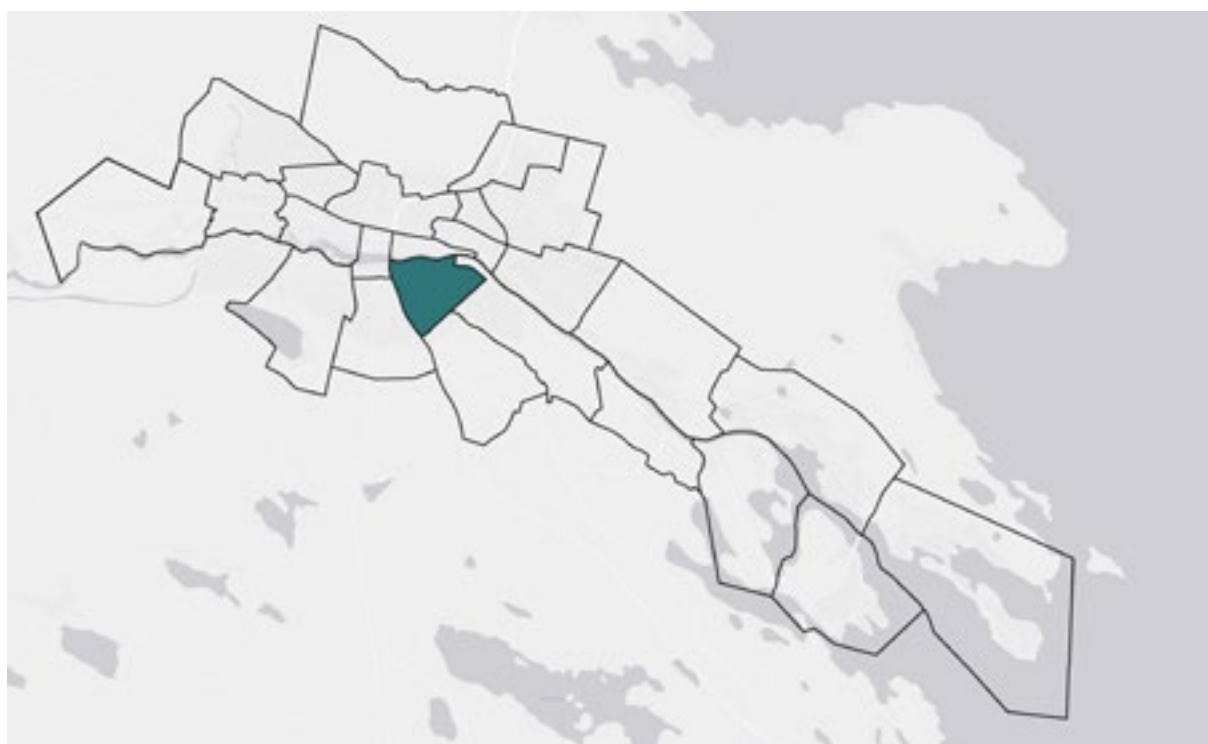
I utvecklingskartan pekas ytor ut som är lämpliga områden för bostäder respektive verksamheter och grön infrastruktur. Dessa ytor är ungefärliga, deras utformning kan ändras något vid detaljplanering. Till kartan hör en tabell som kortfattat beskriver den önskade utvecklingen i respektive område.

Kolumnen Förhållningssätt hänvisar till ställningstaganden i kapitel Hit ska vi, förhållningssätt.

Inom vita områden i utvecklingskartan föreslås ingen förändrad markanvändning. Utveckling kan vara möjlig även inom dessa, förfrågningar bedöms då från fall till fall utifrån om de följer övergripande intentioner i denna plan samt regler och rekommendationer för detaljplanering.

ANDERSTORP

Karaktär och identitet

Stadsdelen Anderstorp ligger sydöst om Centrala stan och söder om Skellefteälven. Stora delar av den befintliga bebyggelsen på Anderstorp uppfördes under 1970-talet. Stadsdelen kännetecknas framför allt av planering och gestaltning utifrån funktionsseparering samt lågtätrörelsens och miljonprogrammets principer.

Detta syns genom kvartersstrukturen och angöringsgatornas möte med de stora parkeringsytorna samt det välutbyggda och finmaskiga gång- och cykelnätet, som ger området en hög trafiksäkerhet. Bebyggelsen norr om det stora parkområdet på Anderstorp är ensidigt arrangerat med i princip samma hustyp utan direkta gårdsbildningar. Bebyggelsestrukturen på Anderstorp delas upp av nuvarande barriärer i form av Anderstorpsleden och Gymnasievägen. På Anderstorp är det generellt svårt med infiltration på grund av geotekniska förhållanden.

Inne i området finns Hällbergs park som sträcker sig genom miljonprogramsområdet. Parken, Byberget och närheten till älven gör att stadsdelens invånare har nära till omgivande grönska med viktiga rekreativmöjligheter i närområdet. Hällbergs park innefattar två lekplatser, varav en är stadsdelslekplats. Parken är under omvandling med den nya stadsdelslekiparken som stod klar 2018 samt planerad omvandling av idrottsplatsen till en aktivitetspark. Åtgärderna ska göra parken ännu mer attraktiv för aktiviteter och rekreation. Byberget med sin skog och motionsspår ansluter till parkens östra del och används mycket av närboende under alla årstider.

På Anderstorp finns en väl utbyggd offentlig service, restauranger, verksamheter och kommersiell service, med spridning längs stadsdelens omgivande huvudvägnät. Inom stadsdelen finns två skolor, grundskolan Tuböleskolan och Anderstorp gymnasiet.

Rekommendationer för övergripande utveckling

På Anderstorp finns goda möjligheter att skapa nya bostäder och verksamheter som både utvecklar och bygger på de karaktärer stadsdelen har. De geotekniska förutsättningarna gör att det vid exploatering är viktigt att skapa avrinningsvägar ovan mark i öppna dagvattensystem. Stadsdelens homogena bebyggelsekaraktär, både vad gäller upplåtelseform och utformning, bör vid exploatering brytas. Målet ska vara att skapa intressanta nytillskott i stadsdelen, med fokus på god arkitektur och hållbar stadsbyggnad.

Miljonprogrammets särart och karaktär bör lyftas fram vid upprustning och reparationer. Likväl vid ny exploatering, kan karaktärsdragen inarbetas med lokalisering av parkeringsytor i entréerna till kvarteren och gårdsbildningar med gröna rum nära husen.

Det befintliga området för handel och verksamheter kan utvecklas ytterligare. Trygga utomhusmiljöer ska uppmunttras och grönska mellan tomtrader och mot gata bör finnas kvar.

En ny sträckning för E4-trafiken kommer att avlasta nuvarande E4 och leda stora delar av den tunga trafiken utanför de centrala delarna av Skellefteå. När vägen dras om kan gestaltningen av nuvarande sträckning ges en mer stadsmässig och välkomnande utformning.

Ett nytt huvudcykelstråk i nord-sydlig riktning föreslås i stadsdelens östra del och längs med delar av den före-

slagna sträckningen för ny E4. Gång- och cykelbana bör byggas ut längs med Tubölegatan och för att tydliggöra huvudcykelstråket, bör en planskild korsning mot Bockholmsvägen skapas för att förstärka huvudstråket ytterligare och stödja det viktiga hållplatsläget vid Campus. Hållplatser anläggs på båda sidor av nuvarande E4.

Längs älven från Viktoriabron till Älvsbackabron passerar den populära älvspromenaden. Området vid älven har stor utvecklingspotential och tillgängligheten från stadsdelen kan förbättras till exempel med gröna stråk och passager över Anderstorpsleden. Älvsområdet på Anderstorp ska för framtida utvecklingsinsatser karaktäriseras på två sätt. Närmast Viktoriabron formas ett område där spontanitet, lek och rörelse är viktiga ledord. Här är huvudfunktionen stadsliv. Närmast Älvsbackabron ska området ges en lugnare karaktär där huvudfunktionen är rekreation och där kultur och gestaltning premieras. Ambitionen måste vara att stärka och skapa stråk från älven till Hällbergs park.

Ingen förändrad markanvändning föreslås inom områden som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, se figur 1 *Framtidens Skellefteå*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat. Befintliga skolors möjlighet till expansion behandlas i tabellen nedan.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Anderstorg	Radhus/ Flerbostadshus (500)	Ny entré till Anderstorp. Området får en tydligare stadskarakter och puls, med blandade upplåtelseformer och verksamheter. Det utvecklas med sociala värden som gemenskap, jämställdhet och barns behov i fokus. Kreativitet och arkitektur ges plats och innovativ teknik prioriteras för klimat och miljömässig hållbarhet. Kopplingarna mellan Campus och Anderstorpområdet stärks och utformas med fotgängare och cyklister i fokus. Stråk till grönområde och älv stärks med planskilda kopplingar. Gymnasievägen ges med fördel en mer stadsmässig utformning. Vid planläggning ska skolverksamhetens behov av parkering beaktas i enlighet med kommunens parkeringsriktlinjer. Delar av området riskerar översvämning vid extrema skyfall och lösningar för dagvattenhantering ska studeras. Rekommenderad höjd är 4 våningar med möjlighet till 10 våningar mot Anderstorpsleden.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Ekologiskt hållbart stadsliv • Enkla resor
2 Anderstorp park	Radhus/ Flerbostadshus (100)	Bostäder kan ge mer liv och rörelse i området samt inringa idrottsplatsen för mer närvaro och trygghet. Grön koppling med cykelstråk ska bevaras genom det nya området. Bevara koppling mellan viktiga målpunkter. Rekommenderad höjd 2 våningar. Delar av området bedöms riskera översvämning vid extrema skyfall. Exploatering kräver kompensationsyta för dagvattenhantering.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Tillgänglig stad • Ekologiskt hållbart stadsliv
3 Anderstorp Leden	Radhus/ Flerbostadshus (15)	Skapa en tydligare koppling mot Anderstorp med säkra passager över Anderstorpsleden. Rekommenderad höjd 2-3 våningar. Bullerproblematik kan finnas.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Ekologiskt hållbart stadsliv
4 Grunnan	Flerbostadshus (50)	Område med bra läge för byggande på höjd. Attraktivt boende vid älv och nära viktiga målpunkter i staden. Skapa koppling mot älven för gång och cykel. Hänsyn ska tas till arbete för att uppnå miljö kvalitetsnormerna i angränsande vattenförekomst.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Enkla resor • Ekologiskt hållbart stadsliv
5 Anderstorp företagspark	Handel, kontor och småindustri	Intill Företagsvägen föreslås en utvidgning av området för handel, kontor och småindustri. Kopplingar till Tjärn ska bevaras och utvecklas för alla trafikslag. Utred GC-koppling till Tjärn i Kvistgatans förlängning. I området, invid Byberget finns risk för översvämning vid extrema skyfall.	<ul style="list-style-type: none"> • Varierat näringsliv • Enkla resor • Ekologiskt hållbart stadsliv

Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

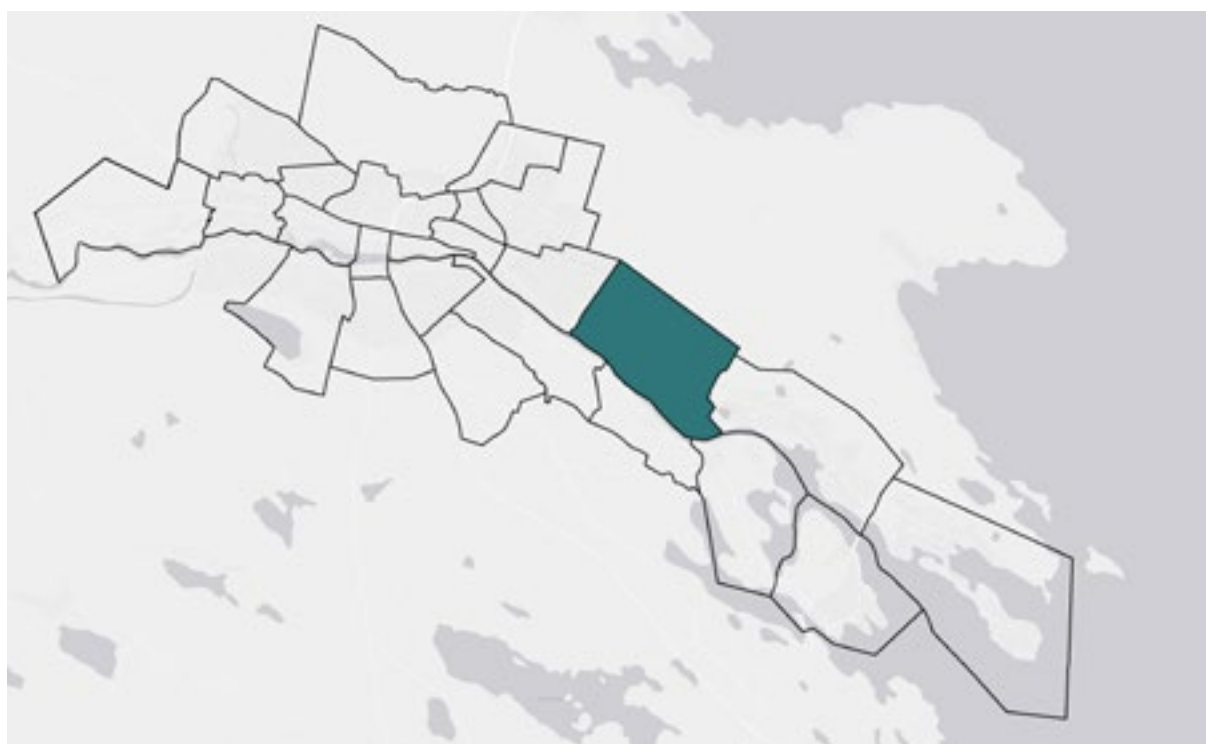
OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
6 Ny E4	Trafikåtgärd	Skellefteå kommun anser att ny E4 ska vara tillgänglig för av- och påfart från väg 829 (Bockholmsvägen). Inskränkning av Byberget ska minimeras. Planskilda kopplingar mot Tjärn och Byberget ska genomföras. Delvis huvudstråk för gång- och cykeltrafik.	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva godstransporter • Varierat näringsliv
7 Hällbergs park	Utveckla rekreationsområde och park	Hällbergs park är ett viktigt område för Anderstorps identitet. Området är bilfritt och målet är att det ska nyttjas mer. Förnyelse behövs och olika rumsliga avgränsningar i form av aktiviteter eller ändamålsenlig bebyggelse kan tillskapas för att stödja dessa. Kopplingar mellan viktiga målområden inom stadsdelen stärks genom Hällbergs park. I parkens östra del, invid Byberget finns risk för översvämning vid extrema skyfall, varför den ytan ej får bebyggas. Om närliggande skolverksamhetens ytbehov ökar kan del av parkområdet utredas för ändamålet. Områdets utpekade värden ska säkerställas, alternativt ersättas på annan plats.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Stärkt karaktär och identitet • Ekologiskt hållbart stadsliv
8 Bybergets friluftsområde	Bevara friluftsområde	Viktigt friluftsområde med skid- och motionsspår för närliggande stadsdelar, samt populärt cykelområde. Stor potential till utveckling med uppmärka stigar, anläggningar osv. När Östra leden byggs ska god tillgänglighet bibehållas för människa och djur. Friluftsvärden ska bevaras för framtiden.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
9 Grönt cykelstråk	Bevara gång- och cykelstråk, viktigt för områdets karaktär	Grönt gång- och cykelstråk. Området är karaktäristiskt viktigt. Förläng kopplingen till älven från detta. Kan eventuellt avsmalnas vid Anderstorg med mål att skapa stadsmässighet och en väl definierad entré.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Karaktär och identitet • Enkla resor
10 Väggrönt	Utred teknisk grönska på Anderstorpsleden och vid Hammarängen	Risk för översvämning vid höga skyfall. Området bör utredas.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologiskt hållbart stadsliv
11 Tuböleskolan (grundskola åk F-6)	Säkra området för skolverksamhet	Skolan bedöms ha god kapacitet inom planperioden. Skolan ligger centralt i stadsdelen med närhet till befintliga och föreslagna bostäder. Om verksamheten behöver utöka ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas först. Angränsande delar av Hällbergs park kan utredas för skolverksamhet. Parkens kvaliteter som mötesplats ska värnas.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
<p>12 Anderstorps- skolan (gymnasie- skola)</p>	<p>Säkra området för skolverksamhet</p>	<p>Anderstorpsskolan är en av två kommunala gymnasieskolor i Skellefteå. Skolan bedöms ha god kapacitet inom planperioden. Om verksamheten behöver utökas byggnation inom fastighet och på höjd utredas som första alternativ. I samband med nya bostäder på Anderstorp kan området göras mer attraktivt. Parkering till skolan ska utredas i enlighet med kommunens parkeringsriktlinjer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor

Pussellekplatsen på Anderstorp, i hjärtat av Hällbergs park.

BERGSBYN

Karaktär och identitet

Skellefteälven, Holmberget och Nyåkersberget är viktiga karaktäristiska delar av Bergsbyn. Bergens sluttning ger en naturlig panoramabild över älven och skogens gröna toppar. Bergsbyns bostadsområde delas i och med järnvägen i två delar söder och norr om den. Norr om väg 372 finns Bergsbyns nya stora industriområde. Stadsdelen är ca 2 km lång från väst till öst.

Bebyggelsestrukturen kan delas upp i två områden, söder och norr om järnvägen. Den äldre glesare bebyggelsen anlades söder om järnvägen ner mot älven och utgörs av småhus med något större tomter än den småhusbebyggelse som anlades norr om järnvägen, i och med förtätningen på 1960- och 1970-talet. Bostadsområdena är främst lokaliserade på sydsluttningar med hänsyn tagen till de topografiska och geologiska förutsättningarna, samt de begränsningar som trafiksystemet ger och utgörs till stor del av sammanbyggda hus såsom radhus, kedjehus och parhus-

Naturen finns precis runt hörnet med fina grönområden för rekreation och friluftsliv och stadsdelens

lummighet är en bidragande trivselfaktor. Den huvudsakliga grönstrukturen utgörs av Nyåkersberget och Holmberget. Mellan väg 372 och bostadsbebyggelsen finns ett grönt rekreationsområde med idrottsplats och elljusspår och öst om skolan finns en välbesökt discgolfbana. Stor del av den gröna infrastrukturen består av äldre lummiga villaträdgårdar. Utanför dessa finns även inslag av mindre gröna stråk, öppna ytor och lekparkar.

I Bergsbyn finns en damm med slussfunktion som byggdes under 1960-talet i samband med anläggningen av Kvistforsens kraftstation. Skellefteälven rinner längs Bergsbyns södra delar och är på många platser svårtillgänglig, på grund av järnvägen och ianspråktagande av mark mot vattnet, för privat bruk på kommunens mark.

I norra Bergsbyn, norr om väg 372, finns ett större industriområde. Området ligger på gott avstånd från bostäder och försörjs av väl utbyggd infrastruktur. Torsgatan har förlängts norr om industriområdet och ansluter vid den östra korsningen med Bergsbyvägen. Till området finns god angöring för flera trafikslag.

Rekommendationer för övergripande utveckling

Befintlig bebyggelse i Bergsbyn är så pass blandad att förändringar av husen kan ske ganska fritt under de villkor som detaljplanen ställer, till exempel placering mot gata eller taklutningar med mera.

På Gunsen kan en förtätning av nuvarande bebyggelse vara möjlig. Ny bebyggelse kan med fördel samordnas med befintliga, genom placering mot gata, takvinklar, sockelhöjder med mera. Här bör anpassning till befintlig struktur vara rådgivande, samt att ny bebyggelse inte inkräktar på områden med biologiska värden. Rekommendationerna för extrema vattenstånd skall följas.

När Norrbotniabanan byggs kommer järnvägstrafiken på Skelleftebanan att öka genom Bergsbyn, vilket innebär att buller, vibrationer och banans barriäreffekt ökar. Säkra korsningspunkter ska eftersträvas och visuella kopplingar är viktiga för stadsdelen. På Gunsen finns en mindre godsterminal. Planens inriktning är dock att all godshantering skall ske i Skelleftehamn.

Nytt huvudcykelstråk längs Falmyrvägen fram till idrottsplatsen och det nya bostadsområdet föreslås.

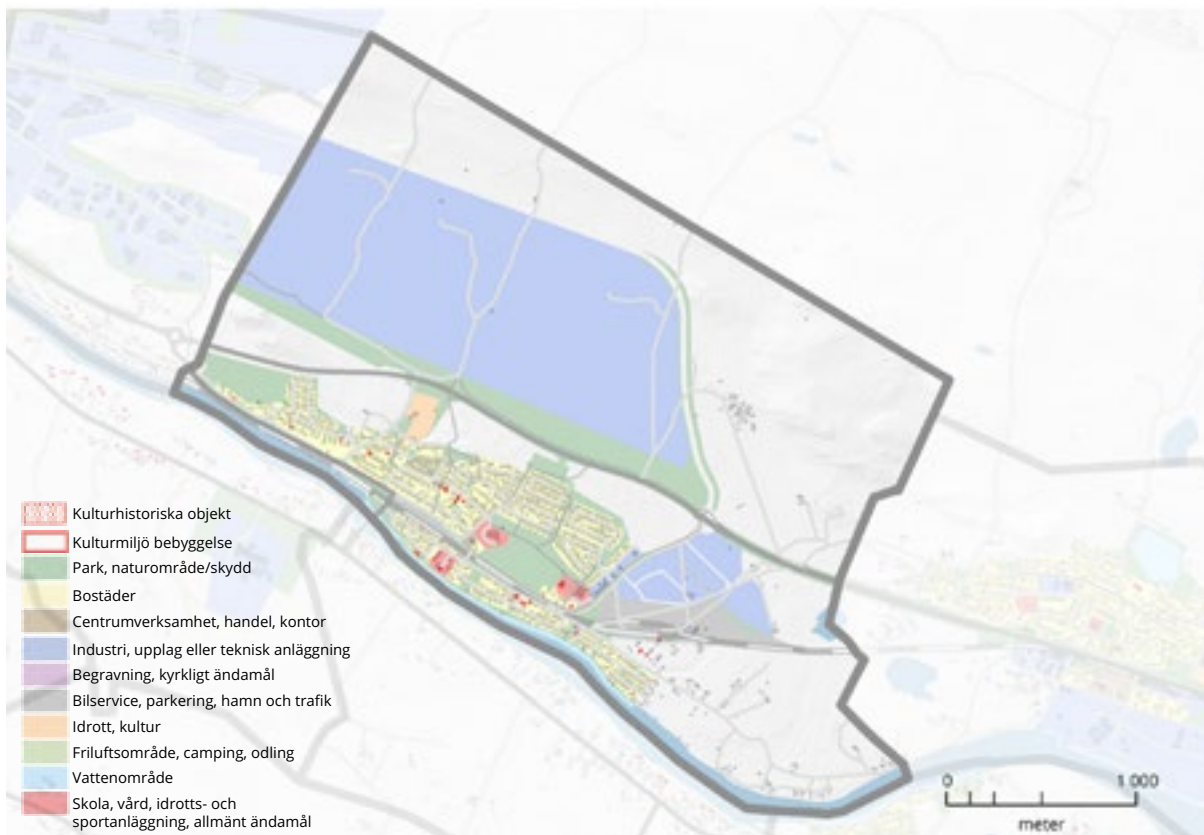
Koppling mot huvudcykelstråk norr om Järnvägsleden utreds vidare. Ett välfungerande huvudcykelstråk mellan Skellefteå och Skelleftehamn ska finnas. Åtgärder för att tydliggöra och förbättra cykelstråket bör utredas och prioriteras. Mellan väg 829 och Bergsbyvägen bör en separerad gång- och cykelbana studeras för att öka trafiksäkerheten och tryggheten för de oskyddade trafikanterna. Det öst-västliga lokalcykelnätet i den norra delen av Bergsbyn bör förtydligas och ses över.

Ingen förändrad markanvändning föreslås inom områden som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, se *figur 1 Framtidens Skelleftedalen*, kapitel *Hit ska vi*. En ny förskola planeras i Bergsbyn, lämplig lokalisering studeras. Befintliga skolors möjlighet till expansion behandlas i tabellen nedan.

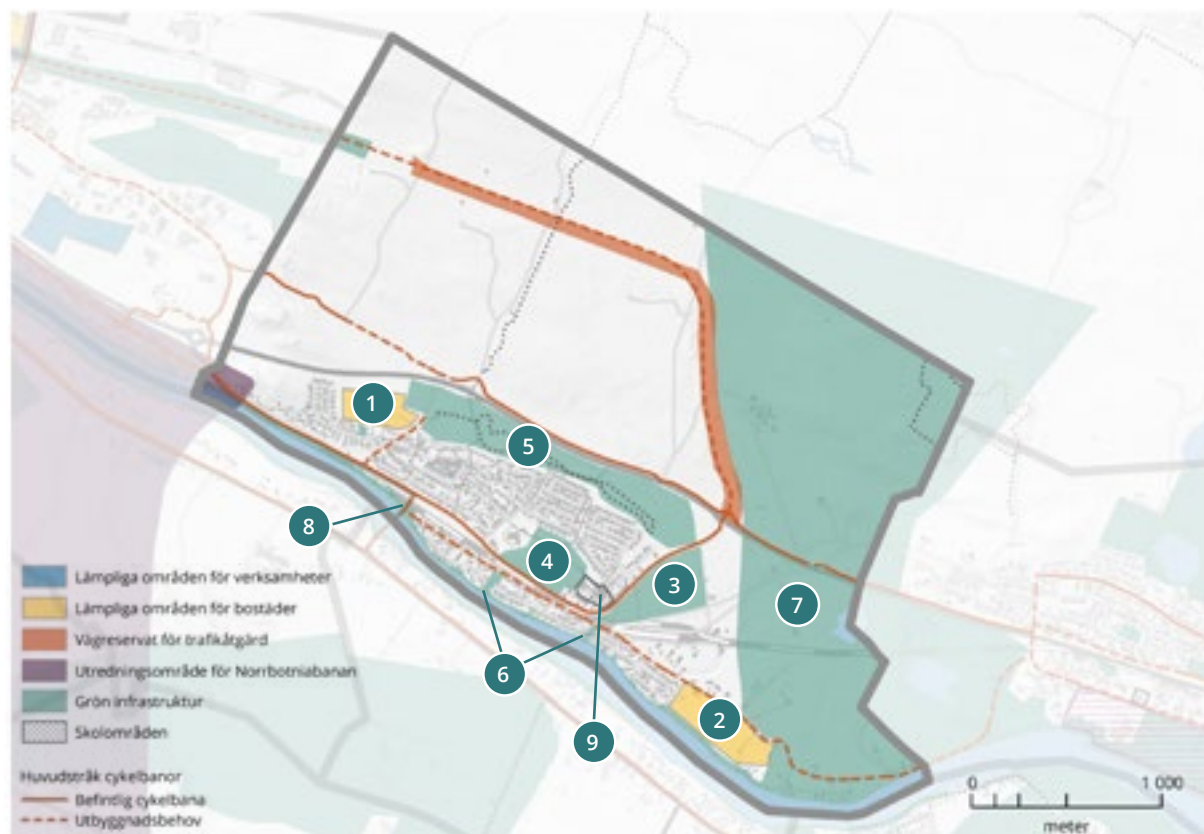
Skellefteälven är attraktiv och borde bli mer tillgänglig för Bergsbyborna och andra besökare. Det finns möjligheter att skapa en hälsorunda i Bergsbyn med koppling mot Älvsbacka och Ursviken.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Höjden	Radhus, Flerbostadshus (200)	Område med närhet till rekreationsområden. Tillkommande bebyggelse ges stor frihet i arkitektonisk utformning. Bygg på höjd och skapa utsikt. Trafikbuller från intilliggande väg 372 kan kräva särskild hänsyn vid utformningen av området. Innan exploatering kan ske ska riskanalys genomföras för närhet till industri. Rekommenderad höjd 2-10 våningar.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärk karaktär och identitet • Tillgänglig stad • Ekologiskt hållbart stadsliv
2 Bergsby strand	Radhus, flerbostadshus, enstaka småhus (100-150 st.)	Älvsnära bostadsområde som ska utformas med fokus på goda siktlinjer från Gunsenvägen mot vattnet. Ny arkitektur ska anpassas till befintlig struktur med blandad bebyggelse. Skapa tillgång till vattnet med rekreationsstråk. Rekommenderad höjd 2-4 våningar, med fokus på flerbostadshus och högre bebyggelse mot Gunsenvägen. Skapa koppling längs älven mot Ursviken. Del av området ligger inom strandskydd. Prövning enligt 7 kap, Miljöbalken krävs. Hänsyn ska tas till arbete för att uppnå miljö kvalitetsnormer i angränsande vattenförekomst.	<ul style="list-style-type: none"> • Skapa en tät älvsstad • Stärk karaktär och identitet • Grön infrastruktur • Ekologiskt hållbart stadsliv
3 Discgolf	Bevara område för rekreation	Discgolfbanans lokalisering ska säkras. Detaljplan bör tas fram för att bekräfta befintliga förhållanden.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
4 Berget	Bevara tätortsnära skog	Viktigt för skolverksamhet och förskolor. Utökning av förskoleverksamhet norr om kyrkan är möjlig, säkra koppling in till grönområdet från väst. Om närliggande skolverksamhets ytbehov ökar kan del av området utredas för ändamålet. Områdets utpekade värden ska säkerställas, alternativt ersättas på annan plats.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
5 Närparken norr om berget	Lekplats, planer	Mötesplats, yta för rekreation, spontanidrott. Område med elljusspår, skoterled och idrottsplats, viktig för stadsdelen. Skogen ger bullerskydd. Bevara området för rekreation och som buffert mot väg,	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
6 Parkytor med älvs-koppling	Bevara och utveckla	Ytor med koppling mot älven ska säkras för allmänhet. De större närparkerna kan utvecklas för vistelse och spontanlek.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Stärk karaktär och identitet

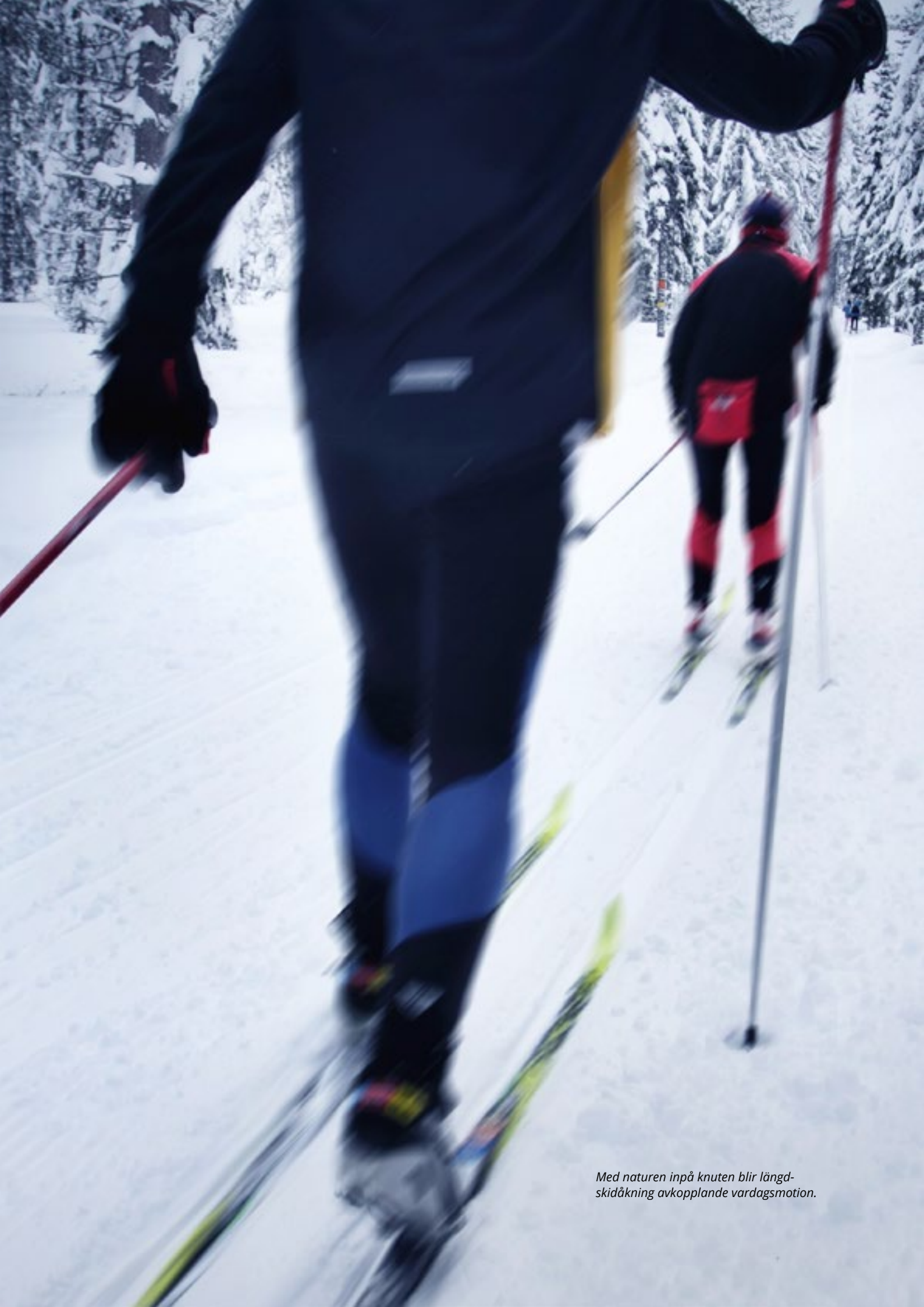
Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
7 Bergsbyn Gunsenstråket	Bevara för biologiskt skyddsvärda arter och som spridningsväg.	Området ska skyddas på grund av skyddsvärda lövbiotoper. Viktigt att bevara kopplingen mot Innerviksfjärdarnas naturreservat på södra sidan, dels i väster mot småälvarna, dels i öster mot Krongrönnan. Stor försiktighet ska råda vid förfrågan om förtätning.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur
8 Slussen	Bevara och utveckla mötesplats och sluss.	Bevara slussfunktionen och utveckla tillgängligheten till området. I dagsläget finns få möjligheter att besöka platsen då vägar i anslutning endast är till för de boende vid dammen. Här ska intentionen vara att öka tillgängligheten, skapa en gemensam småbåtsanläggning, förbättra gestaltningen och utveckla området för rekreation. Åtgärder för upprustning eller utbyte kan på sikt bli aktuellt.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
9 Bergsby-skolan (grundskola åk F-5)	Säkra området för skolverksamhet	Skolan bedöms ha god kapacitet inom planperioden. Om verksamheten behöver utöka ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas i första hand. Röda skolan har kulturhistoriska värden.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor

Med naturen inpå knuten blir längdskidåkning avkopplande vardagsmotion.

BOCKHOLMEN (STACKGRÖNNAN)

Karaktär och identitet

Bockholmen ligger på södra sidan Skellefteälven omgärdat av vatten mellan Ursviks- och Norra Innerviksfjärden. Bockholmen omfattar bland annat samhällena Stackgrönnan och Nyhamn samt öarna Stensgrönnan och Björnsholmen. Stackgrönnan karaktäriseras av villabebyggelse i kvarter. Där finns också en grundskola och på sommaren ett café som lockar besökare från hela staden. I Nyhamn är bebyggelsen glesare med inslag av äldre gårdar.

Längs Skellefteälven finns jordbruks- och landsbygdsbebyggelse som i sina äldsta delar är äldre än staden. Här finns aktiva jordbruk, hästgårdar, rena boendemiljöer på avstyckade tomter med mera. Västerbottensgårdar, par- och enkelstugor är vanliga byggnadstyper här men även småhus med tegelfasad.

Väster om Stackgrönnan finns de så kallade småälvarna mellan älven och Innerviksfjärden. Stadsdelen ligger till stora delar bara ett par meter över havets medelvattenstånd vilket innebär vissa risker för översvämning. Omgivningarna är en blandning av skogsmark och uppodlad mark. För fritidsändamål finns en vandringsled mellan Stackgrönnan, Innerviksfjärden, Nyhamn och åter Stackgrönnan. I söder finns naturreservatet Innerviksfjärdarna, som har betydelse som fågellokal och rekreativområde. Innerviksfjärdarna klassas även som riksintresse för naturvård med högklassade våtmarker och lövskogar och det är populärt att paddla på småälvarna.

En ny gång- och cykelbana har byggts till Stackgrönnan, vilket har förbättrat säkerheten och tillgängligheten till området och ett sammanhängande gång- och cykelstråk mellan Anderstorp och Stackgrönnan.

Rekommendationer för övergripande utveckling

Då bebyggelsen i Stackgrönnans villaområde är så pass blandad bör förändringar av husen kunna ske ganska fritt under de villkor som detaljplanen ställer.

Den lantliga karaktären bör vara utgångspunkten när man bygger nytt, renoverar, bygger till eller gör andra förändringar som påverkar befintlig byggnad eller påverkar den omgivande miljön. Ny bebyggelse kan med fördel vara egna individer men samordnas med befintliga, genom placering mot gata, takvinklar, sockelhöjder med mera. Lokalisering sker efter lämplighetsprövning enligt plan- och bygglagen och miljöbalken.

På delar av Bockholmen finns risker i samband med höga vattenflöden. Mindre kompletterande bebyggelse kan vara möjlig 2 meter över havsytan.

Det finns möjligheter att utveckla närkontakten med älven på Bockholmen genom förbättrade vandringsleder

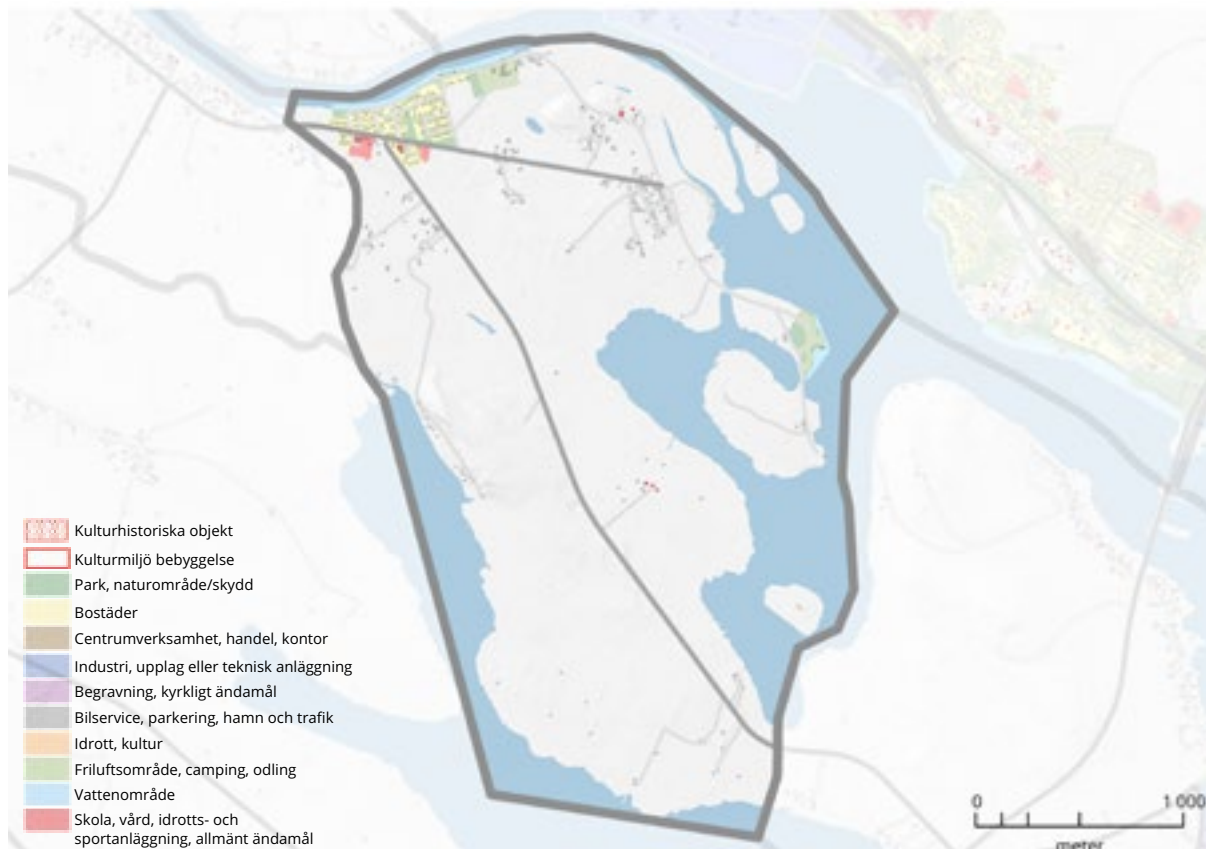
finna rast- och fiskeplatser. Hänsyn ska tas till Innerviksfjärdarna i enlighet med bestämmelserna i naturreservatets föreskrifter.

På sikt kan älvspromenaden i Skelleftedalen knytas samman längs Södra Bergsbyn och Tuvan. En fantastisk möjlighet för boende i hela staden att motionera i det vackra landskapet och röra sig obehindrat mellan stadsdelarna längs älven.

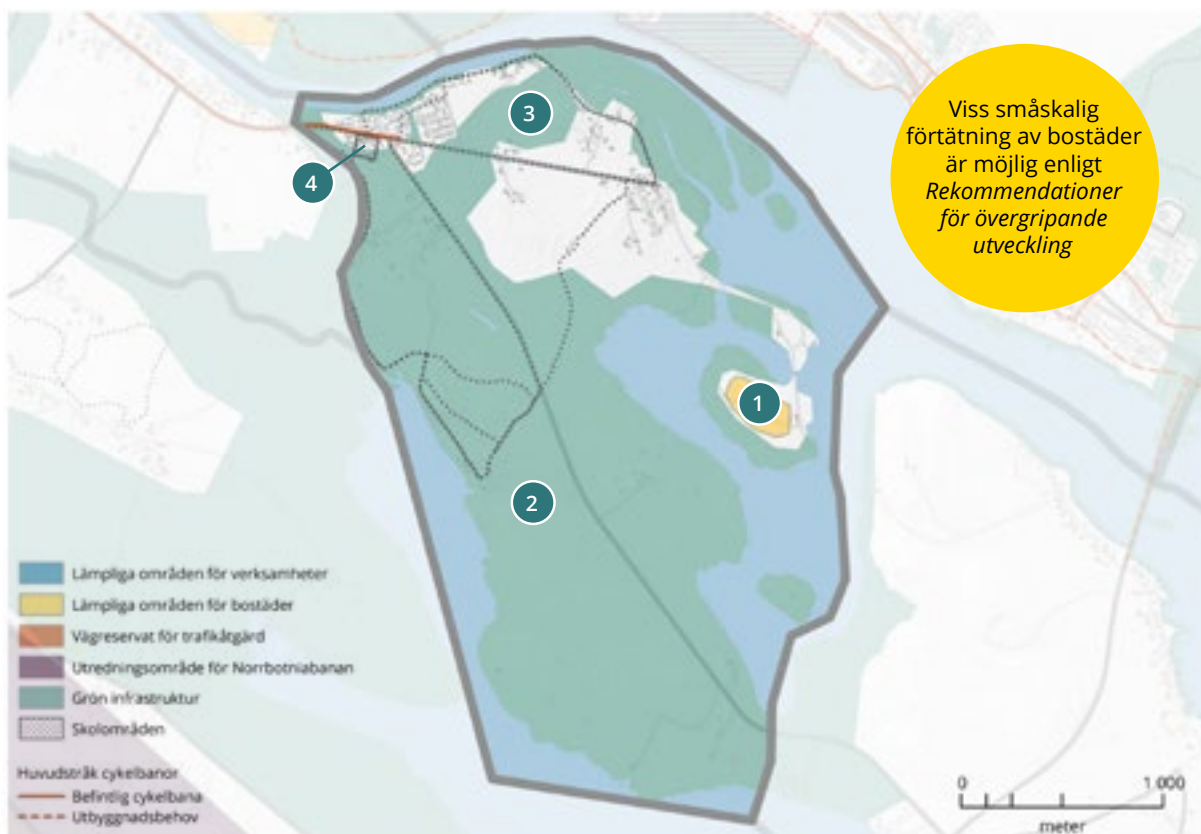
Ingen förändrad markanvändning föreslås inom områden som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, se figur 1 *Framtidens Skelleftedalen*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat. Befintliga skolors möjlighet till expansion behandlas i tabellen nedan.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Björns- holmen	Småhus (10-15)	Här möjliggörs för bostäder i naturskön och vattennära miljö, med närhet till rekreation. Områdets omfattning ska följas för att säkerställa att bebyggelse inte tillskapas inom strandskyddsområde samt minska risk för egendomsskador vid extrema vattenstånd. Området ligger i anslutning till naturreservatet Innerviksfjärdarna, riksintresse för naturvård. Försiktighet ska råda för att inte inskränka på naturreservatets värden. Utredning kan behövas. Hänsyn ska tas till arbete för att uppnå miljö kvalitetsnormer i angränsande vattenförekomst.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärk karaktär och identitet
2 Innerviks- fjärdarna	Bevara i enlighet med rekommendationer i naturreservatets föreskrifter	Stärka och skapa mervärden genom att koppla ihop reservatet med omkringliggande områden med höga naturvärden, reservatet blir en del av den gröna infrastrukturen.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur
3 Gunsen- stråket	Bevara biologiskt skyddsvärda arter och spridningsväg.	Området ska skyddas på grund av skyddsvärda lövbiotoper. Viktigt att bevara kopplingen mot lövbiotoperna på norra sidan, dels i väster från småälvarna, dels i öster från Krongrönnen. Stor försiktighet ska råda vid förfrågan om förtätning.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur
4 Stackgrön- nanskolan (grundskola åk F-5)	Säkra området för skolverksamhet	Skolan bedöms ha god kapacitet inom planperioden. Om verksamheten behöver utöka ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas först. Skolan ligger nära riskområde för översvämning, vid extrema skyfall och havsnivåer. Hänsyn ska tas till detta.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor

Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

CENTRALA STAN

Karaktär och identitet

Stadsdelen Centrala stan utgörs av området mellan järnvägen i norr och Skramträskvägen i söder, samt mellan Lasarettsvägen i väster och Viktoriagatan i öster. Området norr om älven utgör Centrum och området söder om älven Karlgård.

Stadsdelens identitet utifrån den fysiska strukturen kan beskrivas i form av fyra olika karaktärer som avgränsar stadsdelen i fyra tydliga områden. Nedan återges dessa i korthet:

Nya staden

Området ligger mellan järnvägen i norr och Kanalgatan i söder. Området karaktäriseras idag av otydlighet med stora öppna ytor i kvarteren och en blandning av gamla industrilokaler av varierande kvalitet, och med bostadshus och kontor. På flera platser ligger byggnaderna indragna från gatan vilket bidrar till att skapa ett otydligt gaturum. Längst norrut i den nya staden finns järnvägen och den tillfälliga busstationen för den regionala trafiken. Nytt resecentrum och passager för alla trafikslag under järnväg planeras inom projektet för Norrbotniabanan. Invid resecentrum, i kvarteret Perseus byggs kulturhuset.

Centrala stan delas in i fyra karaktärer.

Handelsstaden

Området Handelsstaden är, som namnet antyder, där den mesta handeln sker. Handelsstaden är den del av Centrala stan som har flest målpunkter och stråk. Området utgörs till stora delar av den byggnation som planades när Skellefteå grundades år 1845. Det är här huvuddelen av dagens handel och service finns. Inom området finns även en stor andel kontor och offentlig service. Området har tidstypisk rutnätsstruktur med kvarter som är 100 meter breda och de flesta gatorna är 12 meter breda. Skellefteå genomgick en stor förändring under 1950- och 1960-talen och det vilket visas i stadsdelen genom många exempel. Flera byggnader har en tidstypisk tegelarkitektur med hög detaljrikedom. Samtidigt finns ett flertal äldre träbyggnader kvar. De flesta byggnader har en höjd om 3-4 våningar, vilket "vilket skapar ett behagligt gaturum anpassat för upplevelser i ögonhöjd. I området finns den nyligen ombyggda Stadsparken, och torget som nu har kopplats samman med den nya älvbrinken på ett naturligt sätt. Torget ligger i norr mot Kanalgatan och kallas av många för "Möjligheternas torg", även om det saknar ett officiellt namn. Torget är en viktig länk mellan älven och Stadsparken söderut och det kommande kulturhuset och resecentrumet norrut.

Älvsstaden

Området utgörs av Skellefteälven, som rinner genom de centrala delarna från väster till öster och separerar stadsdelen i två delar. Till området hör också norra och södra älvbrinken. För att ta sig över älven är alla trafikanter hänvisade till Viktoriabron i öster och Parkbron, som är centralt placerad i området.

För avkoppling och rekreation är älven en värdefull del av stadsdelen och utgör ett rekreativt område, så väl vinter- som sommartid. Längs med älvens båda sidor går stadens uppskattade promenadstråk. Vid norra stranden öster om Parkbrons fäste ligger Bryggarbacken med träbryggor och trappor ner mot älven vilket tillgängliggör älvrummet och skapar viktiga rekreationsytor". På norra sidan har älvbrinken utvecklats mot Viktoriabron med ett aktivitetsområde med bland annat en lekpark och umgängesytor. Boströmsbäckens utlopp rinner numera synligt innan det når älven vilket har höjt upplevelsen av så väl bäcken som strandpromenaden.

Kunskapsstaden

Området utgörs av den del av Centrala stan som ligger söder om älven. I väster finns ett av de äldsta bevarade husen i Skellefteå från 1600-talet, Karlgård. I öster finns målpunkten Campus Skellefteå med utbildningar från Luleå tekniska universitet och Umeå universitet. Där finns

även flera företag, en mängd andra utbildningar och en sporthall. Området har mer grönska än övriga delar i stadsdelen och har inte formats av samma rutnätsstruktur som Handelsstaden. Här blandas småhus med flerbostadshus och kontor. I och med Parkbrons

centrala placering har området idag en hög andel genomfartstrafik från både väster och öster som ska vidare norrut till Centrum. Söder om Parkbrons landfäste ligger Södertorg centralt i området.

Rekommendationer för övergripande utveckling

Nedan redovisas de viktigaste principerna för utvecklingen i stadsdelen, för mer detaljerade förslag på lösningar hänvisas till FÖP Centrala stan.

I Centrala stan finns plats för minst 1 200 nya bostäder. Bebyggelsen ska förtätats med fokus på norra sidan av älven, framför allt norr om Kanalgatan samt kring de övergripande stråken för gång- och cykel. Inom området för kunskapsstaden finns möjligheter till ny bebyggelse främst i form av bostäder, men även verksamheter i närheten av Campusområdet och Södertorg.

Kulturhuset är placerat i kvarteret Perseus och ett nytt resecentrum planeras söder om järnvägen med entré i Trädgårdsgatans förlängning.

I Centrala stan ska 1000 nya arbetstillfällen inrymmas. Centrum ska vara lättillgängligt för alla invånare och besökare oberoende av färd sätt och ska fungera som en attraktiv målpunkt med ett brett och varierat utbud av handel, caféer, restauranger och uteliv.

Ingen förändrad markanvändning föreslås inom områden som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Den nya plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, *se figur 1 Framtidens Skellefte dalen*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat. Befintliga skolors möjlighet till expansion behandlas i tabellen nedan.

Samtliga trafikslag ska ha god tillgänglighet till Centrum. Infrastrukturella lösningar för att minska befintliga barriärer inom Centrala stan och till angränsande stadsdelar ska genomföras. Gång- och cykeltrafik prioriteras främst.

Nordsydstråket ska utvecklas till stadsdelens huvudaxel, ett attraktivt, funktionellt och väl gestaltat stråk där människor gärna rör sig till fots. Stråket kopplar samman viktiga mötesplatser och målpunkter som resecentrum, kulturhus, torget, Stadsparken, älven och Södertorg.

Campus ska vara en attraktiv kunskapsmiljö som integrerats med staden och bidrar till stadslivet. Parkeringshus för bilar ska placeras i stadsdelens utkanter och i direkt anslutning till gångstråk. Det ska finnas god tillgång till cykelparkering, så även i parkeringshusen.

En ny bro ska byggas i Södra Lasarettsvägens förlängning söderut och Parkbron ska omvandlas till en gång- och cykelbro.

Älvsrummet ska utvecklas som mötesplats med en mängd olika årstidsanpassade aktiviteter. Stadsholmen mitt i älven blir en grön rekreationsyta för kultur- och fritidsaktiviteter, bostäder är inte lämpligt. En konstgjord ö i älven skulle kunna medföra stora konsekvenser och ett förverkligande av Stadsholmen som rekreationsyta kräver omfattande utredningar. Bebyggelse får inte privatisera älvsrummet.

Kanalgatan ska bli ett grönstråk som tar hand om dagvatten. Boströmsbäcken ska utvecklas som grönt stråk. Trädgårdsgatan ska tillsammans med Brogatan, Parkbron och Stationsgatan bli en del i ett nordsydligt grönt stråk genom stadsdelen.

Se *FÖP Centrala stan* för mer detaljerade förslag i kartan.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
Bostäder	1200 nya bostäder planeras	Se FÖP Centrala stan	Se FÖP Centrala stan
Verksamheter	1000 nya arbetstillfällen planeras	Se FÖP Centrala stan	Se FÖP Centrala stan
1 Ny bro	Trafikåtgärd	Ny bro i utpekad läge. En bro som sammanbinder norr och söder planeras för alla trafikslag. Bron ska utformas för stadstrafik och med träprofil. Parkbron blir en gång- och cykelbro.	<ul style="list-style-type: none"> • Utforma en tät stad längs älven • Enkla resor • Stärk karaktär och identitet
2 Norrbotnia-banan	Trafikåtgärd	Stationsläge med resecentrum placeras längs befintligt järnvägsspår. Kopplingar för gång- och cykel i nord-sydlig riktning ska prioriteras. Skellefteå kommun har valt att redovisa en egen omfattning på korridoren för Norrbotniabanan, genom Skellefteådalens. Syftet är att tydliggöra inom vilket område kommunen anser att banan bör lokaliseras. Den officiella korridoren för riksintresset redovisas i sin helhet under kapitlet <i>Hänsyn</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Säkerställ effektiva godstransporter • Varierat näringsliv
3 Älvsrummet och stadsparken	Bevara och utveckla	Älvsområdet i centrala stan är viktigt för hela kommunen och ska bevaras och utvecklas som upplevelserik mötesplats. Stadsliv, tillgänglighet och aktivitet är viktiga ledord. Bostadsbebyggelse är inte lämpligt i området. Kopplingarna till och över älven och kontakten med älven är viktiga att bevara och stärka. Stadsholmen föreslås bli en grön rekreationsyta för kultur- och fritidsaktiviteter. Exempel på aktiviteter skulle kunna vara skulpturpark, äventyrslekplats och utomhusbad. Se mer i FÖP Centrala stan.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Stärk karaktär och identitet
4 Kanalgatan	Utveckla	Kanalgatan utvecklas till en linjär park, med en serie av mötesplatser med överlappande aktiviteter och funktioner, samt gång- och cykelstråk. Här placeras även centrumhållplats för lokalbussar med koppling till resecentrum. Parken blir grundstommen i stadsdelens grönbåvita system, som med sin grönska kopplar till alléerna på Stationsgatan och Trädgårdsgatan. Ett 700 meter långt dagvattenstråk föreslås och Kanal-gatan blir liksom älven en viktig del av stadens blåstruktur. Se mer i FÖP centrala stan.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Social hållbarhet

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
5 Boströmsbäcken	Bevara och utveckla	Boströmsbäcken utvecklas än mer som ett tillgängligt grönt stråk som man kan röra sig längs med, en blågrön länk till älven. Vilsamt, ekosystemtjänstrik och sammanhängande grönt och blått stråk. Se mer i FÖP Centrala stan. Utveckling ska ske med hänsyn till kulturmiljöområdet.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Social hållbarhet
6 Campus (högskola, komvux)	Säkra området för högre utbildning och campusverksamhet	Området bedöms ha god kapacitet för utveckling inom fastigheten. Om verksamheten behöver utöka ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas som första alternativ. Vid förtätning kan nya parkeringslösningar bli aktuella. Behov av parkeringsytor ska beaktas i enlighet med kommunens parkeringsriktlinjer.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tätt stad längs älven • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor • Möjliggör för ett varierat näringsliv
7 Guldstads-gymnasiet (friskola)	Säkra område för skolverksamhet	Om verksamheten behöver utöka ska utvecklingen gå i linje med rekommendationerna i den fördjupade översiktsplanen för Centrala stan.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tätt stad längs älven • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor • Möjliggör för ett varierat näringsliv

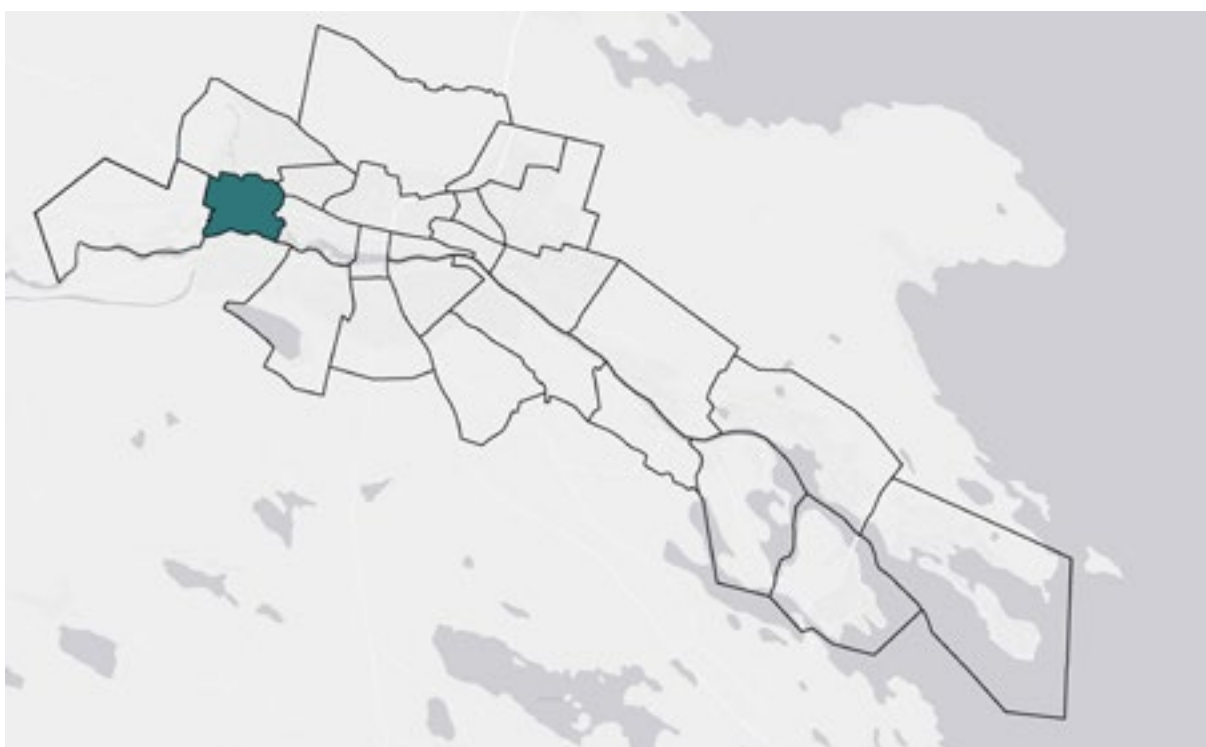
Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

DEGERBYN

Karaktär och identitet

Mellan Klintforsåns och Bjuråns utlopp i Skellefteälven ligger stadsdelen Degerbyn. Området söder om Bolidenvägen består framför allt av småhus och radhus byggda på 1960-70-talet. På några platser finns gårdar och annan äldre bebyggelse som ger variation åt grönstrukturen då de bär spår av odlingsmarker. I stadsdelen finns flera insprängda grönområden som sträcker sig mellan kvarteren och ger gemensamma ytor, och möjlighet till olika utomhusaktiviteter. De varierande naturtyperna bidrar till olika naturupplevelser. Invid Bjurån finns till exempel värdefulla nipor och ett lövrikt skogsområde som tillsammans utgör ett viktigt stråk för växt- och djurliv. Bebyggelsen i södra Degerbyn (Mobacken) sträcker sig fram till slutningen ner mot älven där ängar och skog tar vid. Älven ligger nära och strandpromenaden löper längs med den. Stadsdelens identitet ligger i den grupperade småhusbebyggelsen som infogats i ett kuperat landskap där tidigare åkrar lämnats öppna. Bebyggelsen präglas i öst (Medlefors) av 1960-talets småhusbebyggelse för att längre västerut mer och mer präglas av 1970-talet och

det mer industrialiserade småhusbyggande som följde med miljonprogrammet.

Norr om järnvägen fram till Klintforsån ligger sportfält, samt äldre och nyare småhusbebyggelse. Kvarteren mellan Järnvägsleden i norr och Bolidenvägen i söder domineras av industri och handel, men där finns också småhus och ett mindre område med flerbostadshus. Området är relativt lummigt för att vara dominerat av industri och handel. Inom stadsdelen finns Medlefors folkhögskola intill Klintforsån och intill Bjurån ligger Mobackenkyrkan med café och minigolf sommardag. Före detta Mobackensolan ska omvandlas till en förskola med sex avdelningar och närmaste skola ligger på Prästbordet.

Degerbyn genomkorsas av väg 95 och Bolidenvägen, som är en delar i huvudnätet. Bolidenvägen har fått en mindre roll efter genomförandet av väg 95, men har fortfarande ganska stora trafikmängder. Övriga gator tillhör lokalnätet, som bostads- och industrigator.

Rekommendationer för övergripande utveckling

Degerbyn får betraktas som en relativt färdigbyggd stadsdel, men möjligheter till kompletteringar finns i befintliga detaljplaner. Sett över hela stadsdelen kan variationen av stilar sägas vara stor då utbyggnaden skett etappvis över 40 år. Samtidigt så innebär detta också att varje område är relativt sammanhållet stilmässigt, vilket bör beaktas vid kompletteringar och lovgivning. Äldre gårdar av lantlig karaktär som minner om områdets byaursprung är viktiga och bör bevaras.

Invid Skebos fastigheter finns möjlighet till omvandling och utökning av området med flerbostadshus. Stadsdelens identitet med ett kuperat landskap och öppna åkrar måste noggrant beaktas så den inte försvinner. Förtätning på ett ovarsamt sätt kan hota de stora gröna kvaliteterna vid Skellefteälven, Klintforsån och Bjurån.

Ny bebyggelse och kompletteringar kan med fördel vara egna individer men samordnas med befintlig bebyggelse genom placering mot gata, takvinklar, sockelhöjder med mera.

Ingen förändrad markanvändning föreslås inom området som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom be-

byggd miljö, se figur 1 *Framtidens Skellefteå*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat. Befintliga skolors möjlighet till expansion behandlas i tabellen nedan.

Bolidenvägen kan ges en trevligare gestaltning med inslag av grönska. Huvudcykelstråken i öst-västlig riktning bör successivt förlängas västerut till Myckle.

På Degerbyn finns viss risk för stående vatten vid extrema skyfall. Utredning för avledning bör tas fram.

Strandpromenaden går längs älven på Degerbyn och här är det gröna viktigt att förvalta och utveckla. Kommunen ska jobba vidare med utrymmet mellan strandpromenaden

och bebyggelsen samt tydliggöra kopplingarna från stadsdelen. Älvsrummet på Degerbyn ska för framtida utvecklingsinsatser karaktäriseras på två sätt. Från Jockebacken till Rovön formas ett område där spontanitet, lek och rörelse är viktiga ledord. Här är huvudfunktionen rekreation och området ska utvecklas med gestaltning, aktiviteter och målpunkter. Närmast Bjurån ska området ges en lugnare karaktär där huvudfunktionen är naturområde och där naturvärdena ska premieras.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Sportfältet	Fritidsändamål, radhus och flerbostadshus (250-300)	Planen föreslår en översyn av idrott- och rekreationsytorna på Degerbyn och Sjungande dalen för komplettering med bostäder och mer ändamålsenliga idrottsytor. Den största bostadsexploateringen föreslås på sportfältet, men det är lämpligt att i samband med det se över intilliggande rekreationsytor för att skapa en lösning med integrering av olika användning. Utredningen ska främja en utformning som skapar välanvända områden, trygga miljöer och målet ska vara att en eventuell omvandling bidrar till att öka attraktiviteten i stadsdelen. Idrottsytor ska säkerställas inom utredningsområdet. Se över anslutningar för GC. Ersättningsytor för idrott kan bli aktuellt på annan plats. Möjlighet att stärka kopplingen längs Klintforsån. Sociala och biologiska värden finns inom området. Inom området finns ytor viktiga för dagvattenhantering. Dessa ska beaktas i fortsatt utredning. Utformningen ska ta hänsyn till buller från väg 95, eventuella störningar från intilliggande industri samt strandskydd från Klintforsån. Strandskyddsprövning enligt 7 kap, Miljöbalken krävs. Hänsyn ska tas till arbete för att uppnå miljökvalitetsnormerna i angränsande vattenförekomst. Bostäder i 2-5 våningar är lämpligt.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Tillgänglig stad • Ekologiskt hållbart stadsliv
2 Klintfors	Småhus, Radhus (4-10)	Förtätning av radhus eller småhus i befintligt villaområde. 1-2 våningar. Området ligger i en svacka. Utredning om dagvatten och extrema skyfall ska ligga till grund för planarbetet. Ny bebyggelse kan med fördel samordnas med befintlig bebyggelse genom placering mot gata, takvinklar, sockelhöjder med mera.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Ekologiskt hållbart stadsliv • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad
3 Myckle såg och del av västra Mobacken	Fritidsändamål, radhus, småhus och flerbostadshus (200)	En helhetssyn för utveckling av området på Myckle och Mobacken ska tas fram, i syfte att skapa ett område med en bra mix av bostäder och rekreation. Naturvärden och hotade arter knutna till den specifika miljön kring Bjurån får inte skadas vid en exploatering och det ska ses som en förutsättning för utvecklingen av området. Vägreservatet för västra länken ska i samband med utredningen studeras mer detaljerat för att säkerställa exakt läge. Klimat- och miljömässig hållbarhet och innovativt byggande ska premieras. Här finns möjlighet att koppla samman Mobacken och Myckle och skapa en mjukare övergång mellan tät och lantlig bebyggelse. Stor vikt ska läggas vid utformning av området. Bostäder i 2-5 våningar är lämpligt. Skredrisk föreligger enligt SGU, fördjupade utredningar tas fram. Bjurån omfattas av strandskydd. Prövning enligt 7 kap, Miljöbalken krävs. Hänsyn ska tas till arbete för att uppnå miljökvalitetsnormerna i angränsande vattenförekomst.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Ekologiskt hållbart stadsliv • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad

Så här är marken detaljplanerad 2019

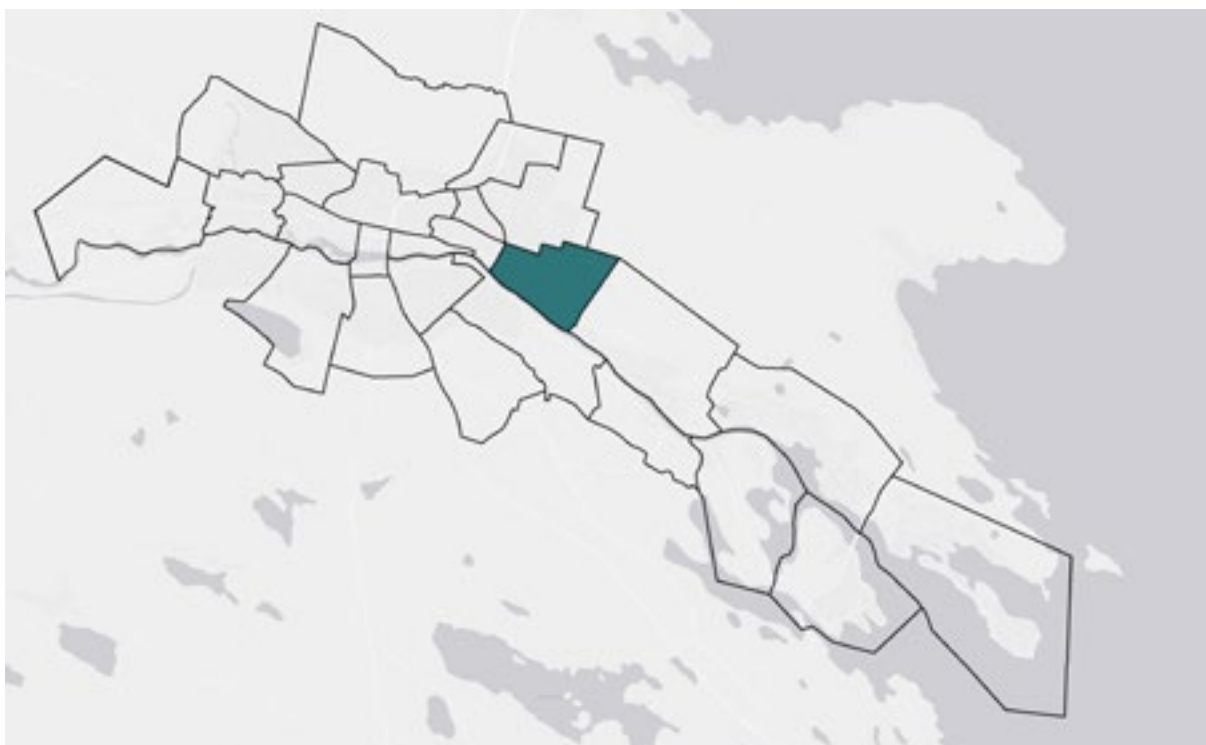
Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
4 Västra länken	Reservat för trafikåtgärd	En bro för alla trafikslag som sammanknyter stadens norra och södra delar i ett västligt läge. Reservatet finns kvar sedan tidigare planering. Kopplingen planeras inte att genomföras inom planperioden, men bör finnas med för framtida behov. Länkens barriäreffekt ska minimeras och fortsatt utredning om mer exakt placering ska göras både norr och söder om älven. Länken föreslås innefatta även gång- och cykeltrafik.	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva godstransporter • Varierat näringsliv
5 Niporna	Utveckla och tillgängliggör grönområde	Stadsdelens gröna lunga ska kännas mer tillgänglig för invånare i hela staden, synliggör och utveckla kopplingen från älven. Kopplingar till området från stadsdelen ska bevaras. Området borde värnas och lyftas fram som en viktig del av strandpromenaden. Området får ej bebyggas, ska bevaras samt utvecklas för dagvattenhantering.	<ul style="list-style-type: none"> • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Grön infrastruktur • Ekologiskt hållbart stadsliv
6 Bjurån	Bevara biologiskt skyddsvärda arter och spridningsväg.	Bevara lövskog med höga naturvärden och hotade arter knutna till den specifika miljön. Bjurån skapar tillsammans med andra lövområden längs älven en större sammanhängande lövbiotop, att ta bort ett område kan leda till att lövbiotopen blir för liten för att kunna hålla arten. Området är svårt kompensera för eftersom liknande biotoper är väldigt ovanliga. Området ska bevaras på grund av skyddsvärda lövbiotoper med hög biologisk mångfald. Värna sociala värden i den tätortsnära skogen.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur
7 Klintforsån	Bevara och utveckla. Biologiskt skyddsvärda arter och spridningsväg.	Lövskog med höga naturvärden och hotade arter knutna till den specifika miljön. Längs Klintforsån kan tillgängligheten utvecklas för att skapa ett sammanhängande grönt stråk mellan Stämmingsgården och strandpromenaden. Punktinsatser vid industri- och handelsområdet ger mervärde för rekreation och avkoppling eftersom många närliggande ytor är hårdgjorda. Områden med biologiska värden ska bevaras.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
8 Närskog	Bevara skogslekpark, parkmark.	Skolskogen bevaras för framtida förskoleverksamhet. Stadsdelslekplats med karaktär av skog och natur. Privatisering av området är inte lämpligt. Inom området finns risk för översvämning vid extrema skyfall. Utredning för avledning av vatten bör tas fram.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Möjliggör för ett Ekologiskt hållbart stadsliv
9 Storåkersgatan	Bevara lekpark och teknisk grönska	Stadsdelslekpark. Bevara viktig målpunkt i stadsdelen. Får ej bebyggas, viktig yta för LOD och vid extrema skyfall.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Möjliggör för ett Ekologiskt hållbart stadsliv

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
10 Socialt stråk	Bevara teknisk grönska. Stärk cykelstråk mellan bostadsområden.	Här finns ett huvudcykelstråk som kopplar samman de norra och södra delarna av stadsdelen. Stråket bör stärkas och tydliggöras och kopplas samman med det planerade bostadsområdet på sportfältet, med fokus på stadsdelens barn och unga. Området viktigt för hantering av dagvatten och vid extrema skyfall. Utredning behövs. Utveckla de gröna värdena längs stråket.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Enkla resor • Möjliggör för ett Ekologiskt hållbart stadsliv
11 Forsbrogatan lekplats	Bevara sociala värden.	Viktig mötesplats för barn och unga på Degerbyn och Stämninggården.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
12 Medlefors folkhögskola	Säkra område för folkhögskolans verksamhet	Om verksamheten behöver utöka ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas som första alternativ. Skolan ligger i närheten av Klintforsån. En eventuell utveckling bör ta hänsyn till dess ekologiska kvaliteter. Bidra till kunskap och unik kompetens	<ul style="list-style-type: none"> • Tätt stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Möjliggör för ett varierat näringsliv
13 Norrbotnibanan	Trafikåtgärd	Kopplingar för gång- och cykel i nord-sydlig riktning ska prioriteras. Skellefteå kommun har valt att redovisa en egen omfattning på korridoren för Norrbotnibanan, genom Skelleftedalen. Syftet är att tydliggöra inom vilket område kommunen anser att banan bör lokaliseras. Den officiella korridoren för riksintresset redovisas i sin helhet under kapitlet <i>Hänsyn</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Säkerställ effektiva godstransporter • Varierat näringsliv

HEDENSBYN

Karaktär och identitet

Stadsdelen Hedensbyn omfattar det stora industriområdet mellan Morön och Bergsbyn, med inslag av bostadsbebyggelse närmast Östra leden och älven. Industriområdet har en blandad sammansättning med allt från handel, kontor, utbildning och småindustri till logistikcenter och tung miljöstörande industri. Området är stort med många etableringar och därmed av stor betydelse för sysselsättningen i kommunen. De många olika verksamheterna gör att bebyggelsen på industriområdet har stor variation präglad av funktionalism för produktionen.

Bostadsbebyggelsen är låg med småhus och rad- och kedjehus, anpassad till områdets sydslutning. Söder om, och tydligt avgränsat från Järnvägsleden (väg 372), ligger äldre bebyggelse längs älven. Bebyggelsen har en småskalig och lantlig karaktär med en blandning av äldre jordbruks-fastigheter och villabebyggelse. Genom

området sträcker sig även järnvägen. I västra delen av Hedensbyn finns en förskola centralt placerat i bostadsområdet.

Hedensbyn har goda kommunikationer med anslutning till flera större vägar och industrispår för järnväg. Stadsdelen genomkorsas av en mindre bäck. Intill ridhuset i norr och vid Skellefteälven i söder finns stora gröna ytor med både skog och åkermark. Även Risöberget omfattar stora orörda ytor. Grönstrukturen i övrigt består till största delen av blandskog som fått växa fritt mellan industribyggnaderna. Grönområden och stråk på Hedensbyn har låg biologisk kvalitet men fyller sin funktion som skärm mot vägar och annan bebyggelse. Stadsdelen har generellt begränsad tillgång till älven på grund av barriärerna väg 372 och järnvägen, och kopplingarna mellan bostadsområden och älven är svaga.

Rekommendationer för övergripande utveckling

Då de bostadsområden som finns inom stadsdelen omringas av industri och större gator/vägar ska kopplingar till omkringliggande stadsdelar och rekreationsområden beaktas och stärkas.

Emissioner, buller- och vibrationsproblem bedöms medföra att fler bostäder inte är lämpligt. Frihet i utformning får råda inom detaljplanernas gränser och verksamheterna ska ha en prydlig sida mot gator och platser där många rör sig.

Norrbotniabanan planeras till söder om väg 372. Detta beräknas påverka miljö och byggnader och kräver fortsatt utredning.

På Hedensbyn finns möjlighet att etablera större industriföretag och klara miljökrav utan att störningarna för andra verksamheter och bebyggelse blir för stora. Det är viktigt att bevara och utveckla det gröna på Hedensbyn för skydd mot partiklar och buller mot kringliggande bostadsområden. Inom Hedensbyn där det finns många stora ytor hårdgjord mark är det viktigt att grönska finns kvar mellan tomter och mot gata, likväl som gröna ytor inom tomt, då de är viktiga för dagvattenhantering. Industriområdet närmast bostäderna i väst bör på sikt omvandlas till ett område med endast mindre störande verksamheter. Vid exploatering av den detaljplanerade industrimarken i anslutning till Ridhusgatan ska inga störande verksamheter tillåtas som kan innebära en risk för ridhusets etablerade verksamhet. Närheten till bostäderna på Ridhusgatan ska också beaktas. Icke störande verksamheter kan tillåtas.

Ingen förändrad markanvändning föreslås inom områden som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, se figur 1 *Framtidens Skellefteå*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat.

Trafikverket arbetar med planering för att åtgärda väg 372, Järnvägsleden. Anslutningen till industriområdet kommer byggas om till en cirkulationsplats. En åtgärdsvalsstudie för att förbättra trafiksäkerheten, tillgängligheten och framkomligheten längs sträckan mellan Skellefteå och Skelleftehamn är påbörjad. Projektering av Torsgatans förlängning österut pågår och ska vara utbyggd i samband med den stora industrietableringen i Bergsbyn. Framkomlighet för räddningstjänst som lokaliseras inom stadsdelen är viktigt att säkerställa.

Inom stadsdelen sker cykling längs huvudstråken till stor del i blandtrafik. Huvudcykelnäten bör byggas ut med gång- och cykelbana och planskilda passager för oskyddade trafikanter under barriärerna Torsgatan, Järnvägsleden och ny E4 ska eftersträvas. Ett välfungerande huvudcykelstråk mellan Skellefteå och Skelleftehamn ska finnas. Åtgärder för att tydliggöra och förbättra cykelstråket bör utredas och prioriteras. Huvudstråket för gång- och cykel längs älven bör fortsättningsvis ges en grön karaktär.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Verksamheter	Förtätning av industriområde	Störande verksamheter kan tillåtas. Bevara grönska för gröna stråk, gestaltning och dagvattenhantering. Anslutning till hela området ska utredas vidare.	<ul style="list-style-type: none"> • Varierat näringsliv
2 Norrbotnia-banan	Trafikåtgärd	Inom Hedensbyn planeras järnvägsspåret i befintlig sträckning med en driftvändplats som möjliggör lokvändning för tåg till/från Skelleftehamn. Säkerställ yta för två broar i en framtid. Värna cykelstråket mellan Älvsbacka och de östra stadsdelarna. Inom korridoren finns låglänta områden med risk för översvämning. Bostäder ska undvikas. Skellefteå kommun har valt att redovisa en egen omfattning på korridoren för Norrbotniabanan, genom Skellefte-dalen. Syftet är att tydliggöra inom vilket område kommunen anser att banan bör lokaliseras. Den officiella korridoren för riksintresset redovisas i sin helhet under kapitlet <i>Hänsyn</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva • godstransporter • Varierat näringsliv
3 Ny E4	Trafikåtgärd	Skellefteå kommun anser att på- och avfart till ny E4 ska anordnas både norr och söder om älven. Planskilda kopplingar mellan Hedensbyn och Morön samt Älvsbacka ska genomföras. Värna cykelstråken i öst-västlig riktning.	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva godstransporter • Varierat näringsliv
4 Berget	Bevara	En del av den gröna infrastrukturen på Hedensbyn, som i övrigt till stor del består av hårdgjorda ytor. Fornlämning finns på platsen.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur
5 Ridhuset	Minimera störningar och säkerställ ytan längst i norr för ridhusets verksamhet.	Industriområde. Ytan närmast ridklubben bevaras för ridanläggningens ändamål, samt för att säkerställa en barriär mellan industri och rekreationsanläggning.	<ul style="list-style-type: none"> • Varierat näringsliv • Levande stad
6 Stafettgatans närpark	Bevara yta för rekreation och dagvatten.	Närpark med lekplats och gemensamma ytor för närboende. Området är viktigt för stadsdelen och får ej bebyggas.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
7 Väg-grönt	Bevara och utveckla teknisk grönska	Område där utvecklad dagvattenhantering bör utredas.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologiskt hållbart stadsliv

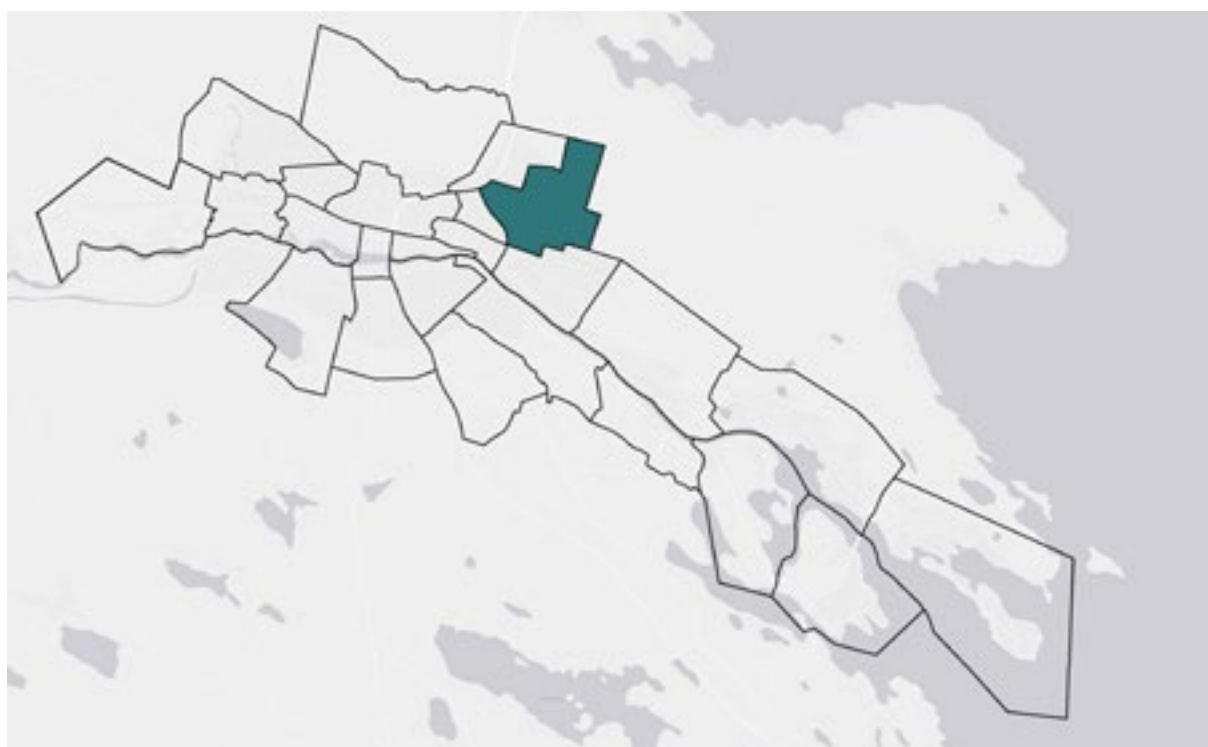
Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

MORÖ BACKE

Karaktär och identitet

Första delen av Morö Backe väster om Höjdgatan började byggas ut samtidigt med Anderstorp på 1970-talet. Stadsdelen kännetecknas av funktionsseparering där gång- och cykelvägnätet är väl utbyggt, men flerbostadshusen är separerade från småhusen. Flerbostadshusen ligger i södra Morö Backe och är byggda i tegel mellan 3–6 våningar under sent 1980-tal och tidigt 1990-tal. Småhusen består av friliggande småhus, radhus och parhus som är byggda i trä och tegel mellan 1–2 våningar. Fördelningen på lägenheter i små- och flerbostadshus är i stort sett jämn med en viss övervikt för småhusen. I de östra delarna ligger småhus i anslutning till skogen som sprider ut sig mellan husen. Grupphusbebyggelsen och villabebyggelsen har en bred stilblandning men inom de olika områdena är bebyggelsen relativt homogen till karaktären.

Många välordnade lekplatser finns insprängda i skogen, och ger spännande miljöer för barnen att leka i. Öppna ytor på Morö Backe skapar tillsammans med omgivande skog ett intressant landskap med variation mellan öppet och slutet. Eftersom Morö Backe ligger på en höjd har man från området till viss del utblickar mot

söder. De tätortsnära skogarna utgör ett trevligt och socialt inslag för invånarna. På Morö Backe finns flera sportfält en 4H-gård samt stadens ridhus. Viktig för stadsdelens karaktär är att Höjdgatan omges av träd vilket gör att stadsdelen präglas av skogskänsla.

Den kommersiella servicen har tappat flera funktioner till bland annat Solbackens handelsområde, som ligger i direkt närhet till stadsdelen. Avsaknad av service och aktiviteter innebär att torgytan inte upplevs som en lika naturlig mötesplats i stadsdelen. Kvar finns dock en mindre restaurangverksamhet, en fritidsgård, ett bibliotek samt vårdcentral.

Torsgatan, Höjdgatan och Svedjevägen fram till Höjdgatan är delar i stadsdelens huvudvägnät. Gatornas struktur i småhusområdet genomsyras av SCAFT-planering, vilket innebär att gång- och cykeltrafik skiljs från vägtrafiken. Genom SCAFT-planeringen skapar Östra leden en barriäreffekt, vilket gör att stadsdelen upplevs isolerad från Moröhöjden och Morön. Systemet av lokalgatorna är omfattande och upplevs av många besökande som svårt att orientera sig i.

Rekommendationer för övergripande utveckling

Torget på Morö Backe kan bli en trevligare mötesplats. Exempelvis är sittplatser, utsmyckning, träd, planteringar och vatten något som bringar liv. En ny utformning kan också stärka fritidsgården som mötesplats.

Bebyggelse norr om Morö Backe är inte lämpligt då området är viktigt som skyddszon mot Degermyrans deponi.

Större förändringar inom befintlig grupphusbebyggelse, så som tak- och fasadbytemed mera, bör ske för hel husgrupp. Mindre förändringar kan prövas varje hus för sig.

Huvudstråk för gång- och cykel bör byggas ut norrut i samband med exploatering av de föreslagna bostadsutbyggnaderna. Kopplingar för oskyddade trafikanter bör även säkerställas i öst-västlig riktning och mot Solbackens handelsområde.

Planskilda passager för oskyddade trafikanter med barriärerna Torsgatan, Järnvägsleden och ny E4 i Östra leden ska eftersträvas. Lämplig dragning för bussgata mellan Morö Backes östra del och Solbacken bör utredas vidare.

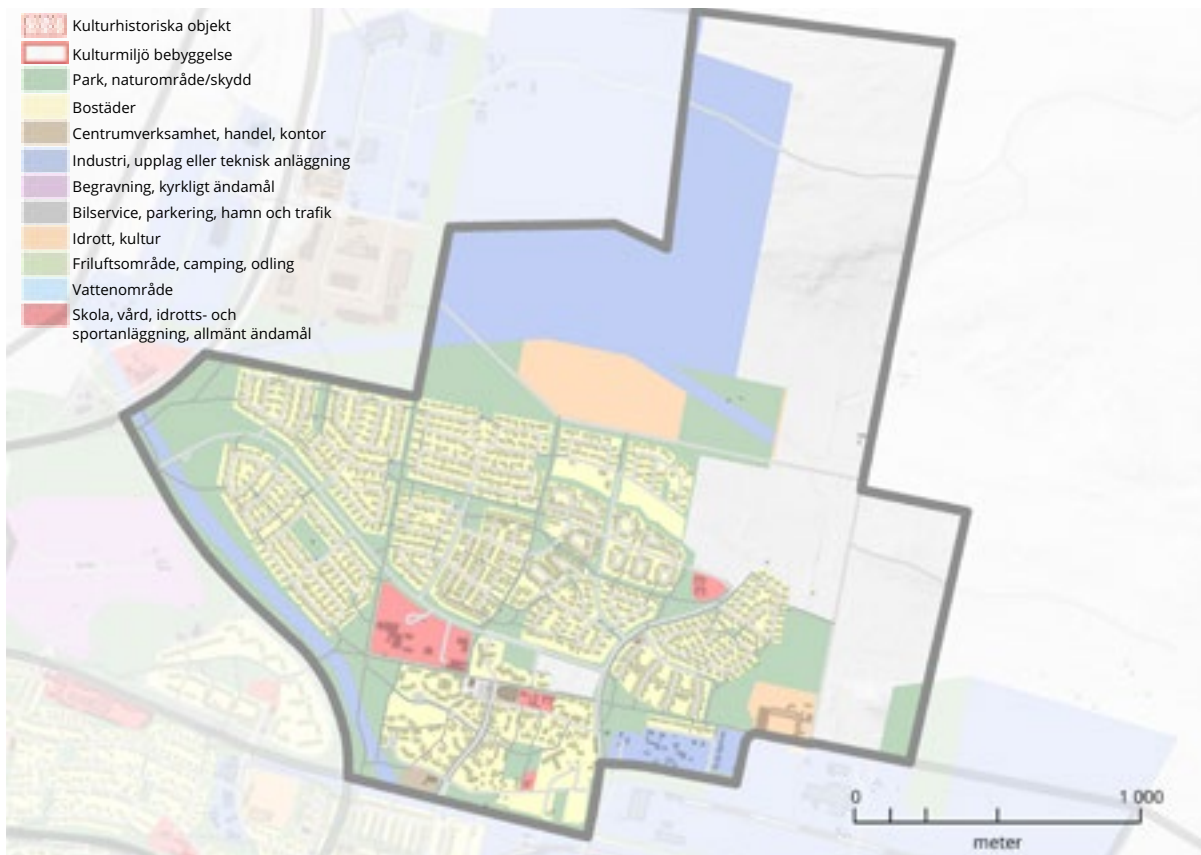
Kopplingen mellan Solbacken och Morö Backe kan förbättras och göras trevligare genom mer anlagda ytor och belysning. Kopplingen till rekreationsområdet på Moröhöjden kan förtydligas med skyltning.

På Morö Backe finns flera knutpunkter för bäckar och krondiken vilket gör att exploatering är lite mer komplicerat, gällande vatten och skyfallsrisker. Åtgärder i befintligt system kan bli aktuellt.

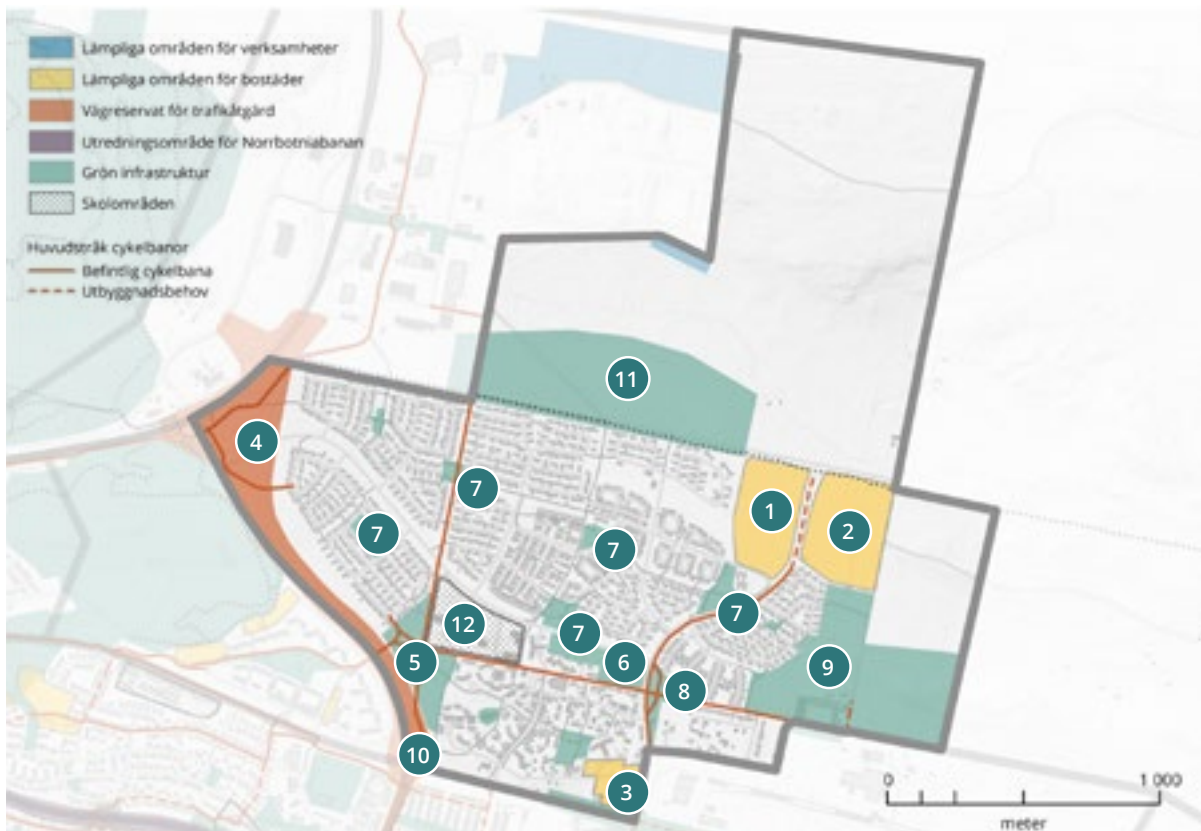
Utgångspunkten ska vara att bevara de skogsdungar och allmänna ytor som finns insprängda i och runt stadsdelen. Detsamma gäller växtlighet och träd invid Höjdgatan. Det är viktigt för att bevara den upplevda närheten till grönska och skog i stadsdelen, som är en del av området karaktär och identitet. Närskogarna är särskilt betydelsefulla för områden som präglas av flerbostadshusbebyggelse, radhus och parhus där den egna tomten är frånvarande. Ingen förändrad markanvändning föreslås inom områden som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, *se figur 1 Framtidens Skelleftedalen*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat. Befintliga skolors möjlighet till expansion behandlas i tabellen nedan.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Norra Morö Backe 1	Flerbostads- hus, Radhus, Småhus (100-200)	Område med blandad bebyggelse och hög exploatering önskas. 2-4 våningar rekommenderas. Tillskapa gröna kopplingar. Säkerställ goda anslutningar för gång och cykel, inte minst till service samt arbetsplatser på Hedensbyn. Grundvattennivån är hög i området och dikessystemet gör att del av ytan kan översvämmas vid extrema skyfall. Särskilda lösningar för avledning av vatten kan bli aktuella. Flytt av skjutbanan kan bli aktuellt för genomförande.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Enkla resor • Grön infrastruktur • Ekologiskt hållbart stadsliv
2 Norra Morö Backe 2	Radhus, Små- hus (70-100)	Nytt område för radhus eller småhus. Hög exploateringsgrad kan tillåtas med mindre tomter. Tillskapa gröna kopplingar. Säkerställ goda anslutningar för gång och cykel, inte minst till service samt arbetsplatser på Hedensbyn. Grundvattennivån är hög i området och dikessystemet gör att del av ytan kan översvämmas vid extrema skyfall. Särskilda lösningar för avledning av vatten kan bli aktuella. Flytt av skjutbanan kan bli aktuellt för genomförande.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Enkla resor • Grön infrastruktur • Ekologiskt hållbart stadsliv
3 Södra Morö Backe	Radhus flerbo- stadshus (70)	Detaljplan finns för del av området. Rekommenderad våningshöjd 2-6 våningar. Buller mot Torsgatan ska utredas. Området närmast Torsgatan översvämmas ibland. Utredning för lämplig lösning ska tas fram.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Ekologiskt hållbart stadsliv
4 Ny E4	Trafikåtgärd	I Skellefteå kommun anser att inom stadsdelen ska ny E4 (Östra leden) vara tillgänglig via Höjdgatan och Torsgatan. Minimera intrång i skogsområde på Morö Backe, viktig som visuell skärm och partikelskydd. Planskilda passager för gång- och cykel ska genomföras, med kopplingar till viktiga målpunkter.	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva godstransporter • Varierat näringsliv
5 Skolskogen	Bevara	Bevara det gröna för flerbostadshusområdet och skolans verksamhet samt som skyddszon mot Östra leden. Om skolans ytbehov ökar kan del av området utredas för ändamålet.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
6 Närskog centrum	Bevara för rekreation och teknisk grönska.	Liten tätortsnära skog för rastning av hund och spontanlek. Viktig att bevara för skogskaraktären på Morö Backe. Centralt placerad i stadsdelens mer folktäta område. Viktig yta för hantering av dagvatten och vid extrema skyfall. Får ej exploateras.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Möjliggör för ett Ekologiskt hållbart stadsliv

Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås inga förändring)

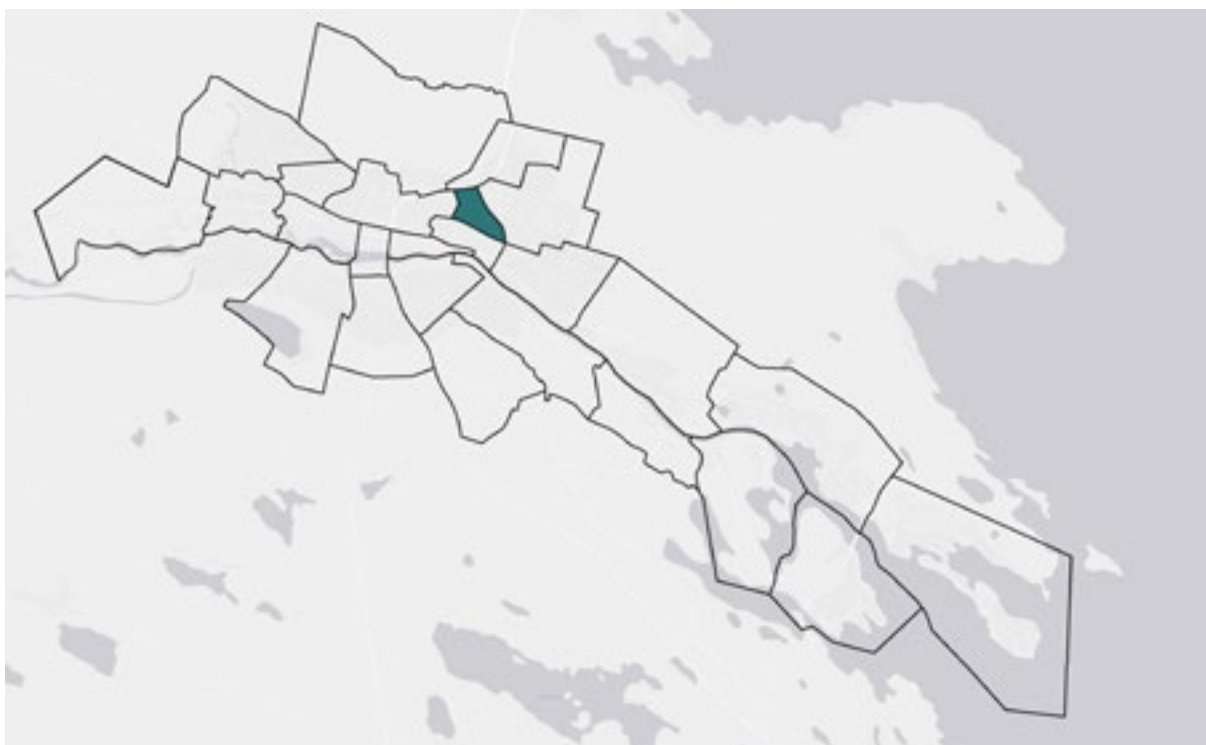

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
7 Stadsdelslekplatser på Isgränd, Familjegränd och Vädergatan	Bevara	Mötesplatser för barn och unga.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
8 Idrottsplan	Bevara när-idrottsplats.	Använd yta för spontanlek och fotboll. Viktig för stadsdelen. Utvecklingspotential finns.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
9 Ridhuset	Säkra ytor för ridhusverksamheten och teknisk grönska.	För att säkerställa att ridhuset kan fortsätta och utveckla sin verksamhet ska utredning om ytor för ändamålet fortsätta. Intilliggande område är knutpunkt för 2 stycken vattendrag. Utredning för lokalt omhändertagande av vatten bör tas fram.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Ekologiskt hållbart stadsliv
10 Torsgatan	Bevara ytor för dagvattenhantering.	Området översvämmas ibland. Utredning för lämplig lösning ska tas fram.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologiskt hållbart stadsliv
11 Grönska norr om Morö Backe	Bevara teknisk grönska	Idrottsyta, skyddszon mot Degermyran. Viktiga ytor vid extrema skyfall.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologiskt hållbart stadsliv
12 Morö backe skola (grundskola åk F-9)	Säkra område för skolverksamhet	Om verksamheten behöver utöka inom planperioden ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas i första hand. Högstadiet har arkitektoniska värden. Angränsande grönområde kan utredas för skolverksamhet. Grönområdet ligger inom riksintresse för ny E4. Dialog med trafikverket ska ske.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor

På Morö Backe samlas hästälskare, här ligger stadens ridhus.

MORÖHÖJDEN

Karaktär och identitet

Moröhöjden byggdes ut under mitten av 1960-talet och kan sägas vara en del av miljonprogrammet. Bostadsbebyggelsen i stadsdelen består enbart av lägenheter i flerbostadshus. Stadsdelen ger ett storskaligt intryck med stora byggnadskroppar och generösa parkeringsytor närmast gatan. Husens placering är anpassad till terrängen och naturmark har sparats mellan huslängorna, därför upplevs området varierat, även om byggnadskropparna är likadana. Byggnadernas material och gestaltning utgörs av tegel och fasadtäckande balkonger.

Centrum på Moröhöjden vänder sig utåt mot Myntgatan och Torsgatan vilket var ovanligt vid denna tid. Centrum har en relativt stor dagligvarubutik med funktion för fler stadsdelar.

Stadsdelen har tydliga tillfarter från Torsgatan och Östra leden till gator med matning utifrån enligt tidens sed. Mellan gatorna och bostadshusen ligger stora samlade parkeringsytor. Avskilt från fordonstrafiken har gång- och cykeltrafiken egna stråk framför allt på insidan av bebyggelsen. Kontakt med de angränsande stadsdelarna Morön och Morö Backe sker via gång- och cykelbanor med tunnlar under Torsgatan och Östra Leden. Huvudcykelstråk finns längs Torsgatans norra sida och tvärs genom stadsdelen.

I planeringen har man tagit tillvara på skogens rekreativa kvaliteter och det gör hela området levande. I anslutning till bostadsområdet finns skogsmark med elljusspår och stigar. Alhems kyrkogård bryter av med sina öppna och välskötta ytor. Variationen är identitetsbärande för stadsdelen och ger ett intressant och spännande uttryck till området.

Rekommendationer för övergripande utveckling

En omvandling av Östra leden till en ny E4 kan komma att aktualisera en förändring av tillfarten norrifrån till stadsdelen. Stadsdelen behöver även fortsatt flera tillfarter, så ny lösning bör studeras vidare och värnas i den fortsatta planeringen. Planskilda passager för oskyddade trafikanter med Torsgatan och Östra leden ska eftersträvas. Korsningen Östra leden/Torsgatan kräver trafiksäkerhetsåtgärder, här sker många olyckor.

Den naturmark som finns inom bostadsområdet är värdefull för de boende i området och skogen fungerar som rumsbildare. Den varierade känslan med husplaceringar och rumsbildning bör bevaras i befintlig bebyggelsestruktur. I områdets norra delar finns tydliga kulturhistoriska spår.

Tydligare entréer till elljusspåret bör skapas. Dessa bör även visa kopplingen till motionsspåren på Vitberget.

På Morön byggs Floraskolan som är en ny F9-skola med plats för upp till 900 elever. För skolans räkning kommer Huvudberget med dess motionsspår och skog att vara viktig för verksamheten. Det är viktigt att kopplingen mellan Floraskolan och skogen är tydlig i framtiden.

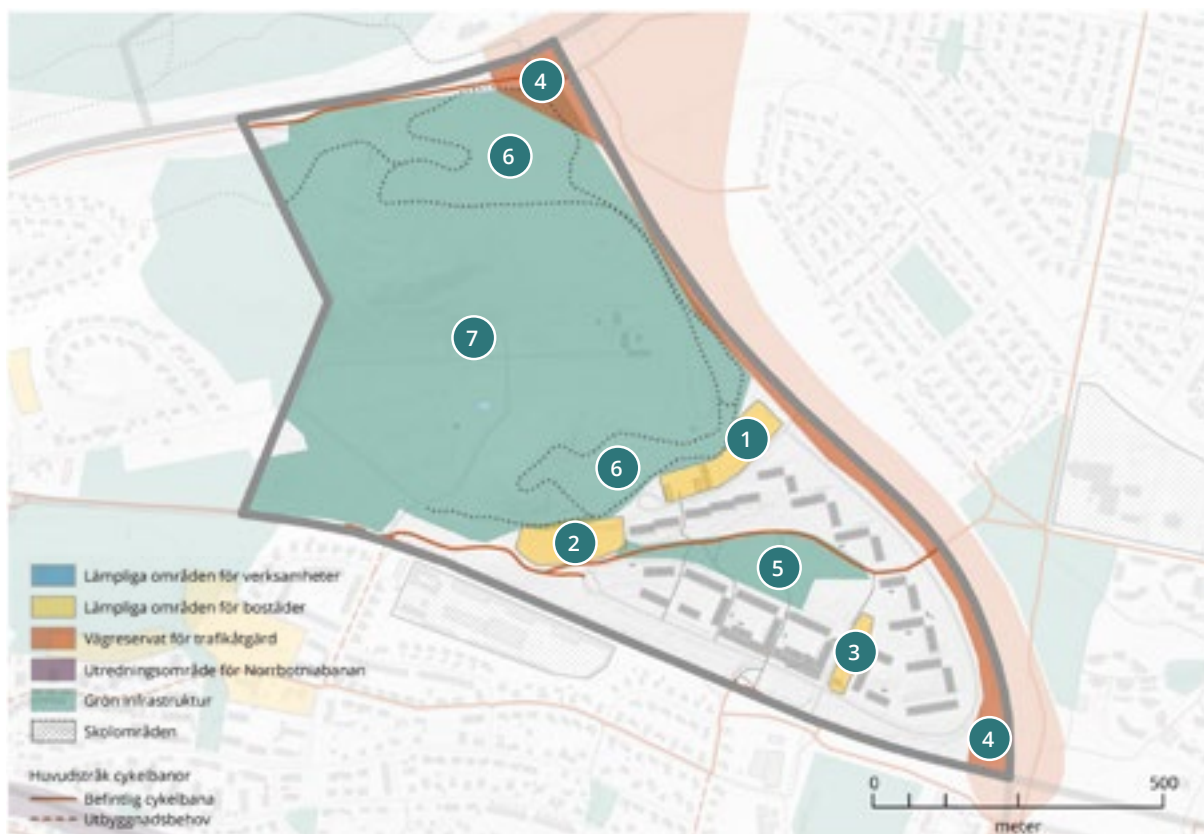
Ingen förändrad markanvändning föreslås inom områden som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, se figur 1 *Framtidens Skelleftedalen*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Moröhöjden höjden	Flerbostadshus (75-100)	En förtätning av flerbostadshus som samtidigt öppnar upp och skapar mer ingångar till Huvudberget och dess elljusspår. Exploateringen ska ske varsamt och ta hänsyn till de kvalitéer området har. Förstärkt känslan av skogsnära boende. 3-4 våningar är lämpligt mot gatan och upp till 8-10 våningar i andra led. Del av området ligger inom riksintresse för ny E4. Fortsatt dialog med trafikverket är nödvändig. Buller från Östra leden och eventuell översvämningsrisk kan begränsa utformning och utbredning mot vägen.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Ekologiskt hållbart stadsliv
2 Moröhöjden backen	Radhus, Flerbostadshus (30-100)	Här skapar de topografiska förutsättningarna och skogen intressanta möjligheter till exploatering. Hänsyn ska tas till träd och natur och de kvalitéer området har. Koppling mellan Floraskolan och Huvudbergets elljusspår och skolskog ska förstärkas.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Ekologiskt hållbart stadsliv
3 Moröhöjden centrum	Flerbostadshus och centrumverksamhet (60-80)	Omvandling av parkeringsyta för att förstärka områdets stadsdelscentrum och entré från Torsgatan. Verksamhetslokaler skapas i bottenvåning. 4-5 våningar är lämpligt.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Varierat näringsliv • Ekologiskt hållbart stadsliv
4 Ny E4	Trafikåtgärd	Goda lösningar ska uppnås för tillgängligheten på Moröhöjden. En tillfart till stadsdelen är undermåligt. Tillgänglighet och trafiksäkerhet är viktigt.	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva godstransporter • Varierat näringsliv
5 Gröna lungan	Bevara närskog och stadsdelslekplatsen "Fortet".	Grönskan och skogskänslan med höga talar bör bevaras. Socialt värde och allmänt ändamål.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
6 Huvudberget	Bevara biologisk och socialt värdefullt område.	Kopplingar till andra stadsdelar kan förbättras för ökad tillgänglighet för gång och cykel. Rekreation ska bevaras och koppling till området stärkas. Socialt värde, allmänt ändamål, Biologiska värden ska bevaras.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Enkla resor
7 Alhems kyrkogård	Bevara skogskyrkogård och teknisk grönska	Lugn miljö i vackra omgivningar som har ett socialt och kulturellt värde. Kyrkan har arkitektoniska kvaliteter. Hänsyn ska tas till fornlämningarna i området. Ytan närmast Torsgatan ska bevaras för hantering av dagvatten. Utredning kan bli nödvändig.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Stärkt karaktär och identitet • Ekologiskt hållbart stadsliv

Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

MORÖN

Karaktär och identitet

Morön ligger som en kil mellan Torsgatan och Järnvägsleden. Tydliga gränser i form av stora leder och stadsberg ramar in stadsdelen som ligger i en tydlig sydslutning med stor höjdskillnad mellan norr och söder med en bebyggelse som följer siluetten med punkthus i 8 våningar närmast Getberget. Morön är en äldre stadsdel med arkitektur från 50-talet som vilar på ett gatunät i modifierad rutnätsform. Bebyggelsen på Morön är blandad i skala och täthet och utgörs av punkthus, flerbostadshus, kedjehus, radhus och småhus. Det finns även bebyggelse från 1970-talet, samt enstaka äldre småhus här och var. Flertalet hus ligger i suterräng och lägenhetsfördelningen är relativt jämn mellan flerbostadshus och enbostadshus.

I nordvästra hörnet av stadsdelen finns Getberget, en tätortsnära biologiskt värdefull skog som används för rekreation av boende i stadsdelen. För övrigt består stor del av grönskan i Morön av trädgårdar och gemen-

samma grönytor mellan husen. Gröna kilar finns för att avskärma från de mindre industriområdena och större vägarna. Genom hela stadsdelen löper breda bostadsgator med trottoar på båda sidor. Korsningarna av vägarna som avgränsar Morön är stora. Stadsdelen har ett funktionellt gatu- och vägnät för boende och verksamheter med ett par gång- och cykeltunnlar till angränsande stadsdelar.

Stadsdelens blandade fysiska struktur skapar stora variationer samtidigt som stadsdelens funktioner blandas med verksamheter av olika slag. I norr bygger kommunen Floraskolan som är en ny F9-skola, en idrottshall och en friidrottshall som beräknas stå klara till höstterminen 2020. Öster om den nya skolan finns ett mindre verksamhets-/industriområde och Skogsvallen som är ett idrottsområde med fotbollsplaner, fotbollstält och isbana. Det finns inget tydligt stadsdelscentrum på Morön.

Rekommendationer för övergripande utveckling

En god arkitektonisk utformning på föreslagna bostadsområden kan ge staden ett nytt och intressant tillskott som erbjuder bostäder med höjd och utsikt över Skellefte dalen. Lägenheter med blandade upplåtelseformer bidrar till en blandning av invånare med olika socioekonomisk bakgrund.

Inom Morön finns behov av att cykelstråk byggs ut och tydliggörs i såväl öst-västlig som nord-sydlig riktning. Arbetet är delvis påbörjat genom att gång- och cykelbana byggs ut längs med Hedgatan och Linnévägen. Åtgärder för att tydliggöra och förbättra cykelstråket längs älven bör utredas och prioriteras. Målet ska vara att ett välfungerande huvudcykelstråk mellan Skellefteå och Skelleftehamn ska finnas. Huvudstråket bör fortsättningsvis ges en grön karaktär, trots byggande av Norrbotniabanan och E4.

Det finns en bra balans på den befintliga grönstrukturen i stadsdelen. En ovarsam förtätning kan riskera att förstöra den, vissa gröna luckor i bebyggelsestrukturen

bör bevaras för sociala värden och områdets karaktär. Mullberget och Getberget är utpekade som tätortsnära rekreationsområden med biologiska värden. Förtätning på Getberget måste ske med hänsyn till dessa intressen och samtidigt samspela med den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen längs Getbergsvägen.

Nyttjandet bör stärkas genom att utveckla stigarna på Mullberget och Getberget till utsiktstorn och befintliga grillplatser. Dessa områden borde tillgängliggöras och genomgående stigar över bergen bör eftersträvas.

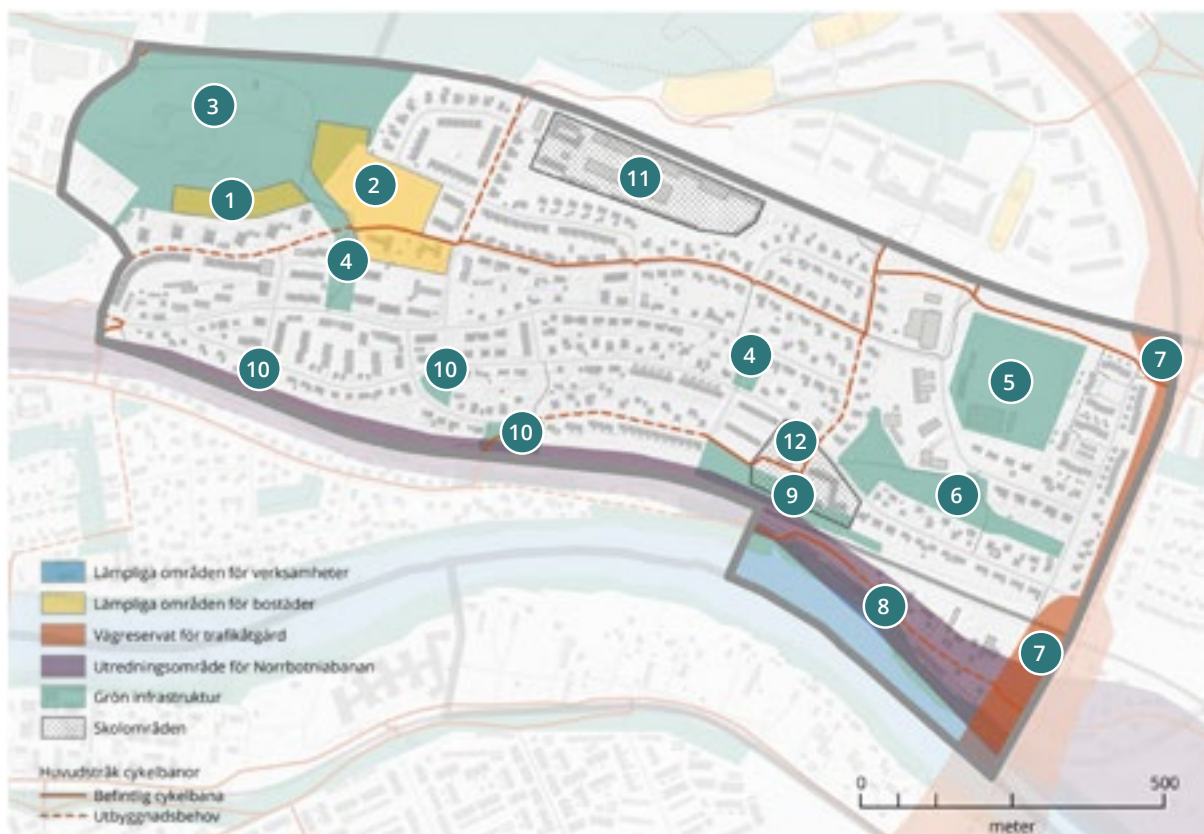
Ingen förändrad markanvändning föreslås inom området som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, se figur 1 Framtidens Skellefte dalen, kapitel Hit ska vi. Exakt placering och utformning utreds separat. Befintliga skolors möjlighet till expansion behandlas i tabellen nedan.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Sydöstra Getberget	Flerbostadshus (100)	Området erbjuder möjlighet till bostäder i ett starkt kuperat landskap. Punkthus som gestaltas med befintlig bebyggelse som utgångspunkt och fint skapad siluett är önskvärt. Här ska fokus ligga på hur viktigt det är att skapa ett område som utformas i harmoni med naturen, samt att skogen och träden med dess biologiska och upplevelsemässiga värden inte ersätts genom nyplantering. Avtrycket på mark ska minimeras. 8-12 våningar rekommenderas. Rekreativområdet utvecklas. Kopplingar mot Getberget ska stärkas.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Grön infrastruktur • Ekologiskt hållbart stadsliv
2 Västra Getberget	Radhus, Flerbostadshus (300)	Här skapar de topografiska förutsättningarna och skogen intressanta möjligheter till exploatering. Hänsyn ska tas till träd och natur och de kvaliteter området har. Koppling mellan Floraskolan och Huvudbergets elljusspår och skolskog ska förstärkas.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Ekologiskt hållbart stadsliv
3 Getberget	Bevara biologiskt och socialt värdefullt grönområde för närrekreation,	Rekreativområde med biologiska och sociala värden. Utveckla stigarna till befintliga grillplatser. Information och skyltning ska utredas. Säkerställ koppling mot grönska på Alhem och mot Mullberget. På Getbergets västra låglänta del kan behov av översvämningsbara ytor finnas. Ytterligare förtätning på utpekad yta ska undvikas.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Ekologiskt hållbart stadsliv
4 Lekplatser	Bevara	I området finns två lekplatser. Det är viktiga mötesplatser för barn och unga. Draklekplatsen lockar besökare från omgivande stadsdelar. Koppling mot Getberget kan stärkas. Socialt värde, allmänt ändamål.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
5 Skogsvallen	Bevara fotbollsplaner och fotbollstält	Grönskan och skogskänslan med höga talar bör bevaras. Socialt värde och allmänt ändamål.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
6 Rosgatans kvartersskog	Bevara tätortsnära skog	Rekreation ska bevaras och koppling till området stärkas. Socialt värde, allmänt ändamål, Biologiska värden ska bevaras.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Enkla resor

Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
7 Ny E4 Morön	Trafikåtgärd	En ny förbifart för E4 vid Östra leden med ökad trafik som följd kommer att medföra krav på större utrymme och påverkar närområdet. Barriäreffekten av en ny E4 ska minimeras. Goda kopplingar för oskyddade ska uppnås. På grönytan vid Rosgatan, samt i korsningen Östra leden/Torsgatan finns risk för översvämning vid extrema skyfall. Allmänt ändamål.	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva godstransporter • Ekologiskt hållbart stadsliv • Varierat näringsliv
8 Norrbotniabanan	Trafikåtgärd	En utbyggnad av Norrbotniabanan medför att nuvarande järnvägsområde genom stadsdelen kan komma att förändras något. Passager under Norrbotniabanan som knyter samman Älvsbacka och Morön ska värnas och genomföras. Goda kopplingar för oskyddade Skellefteå kommun har valt att redovisa en egen omfattning på korridoren för Norrbotniabanan, genom Skellefteå kommun. Syftet är att tydliggöra inom vilket område kommunen anser att banan bör lokaliseras. Den officiella korridoren för riksintresset redovisas i sin helhet under kapitlet Hänsyn.	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva godstransporter • Varierat näringsliv
9 Moröskolans utemiljö	Utveckla teknisk grönska	Olämplig att förtäta. Se över parkyta och del av fastigheten. Utredning för dagvattenhantering vid extrema skyfall bör tas fram.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologiskt hållbart stadsliv
10 Viktiga områden för lokalt omhändertagande av vatten.	Bevara och utveckla teknisk grönska	Olämpligt att förtäta. Viktig yta för dagvattenhantering vid extrema skyfall. Utformning och eventuella åtgärder ska utredas.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologiskt hållbart stadsliv
11 Floraskolan (grundskola åk F-9)	Säkra område för skolverksamhet	Skolan bedöms stå klar 2019 och ha god kapacitet inom planperioden. Om verksamheten behöver utöka ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas först.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Ekologiskt hållbart • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor
12 Moröskolan (grundskola åk F-5)	Säkra område för kommunal verksamhet	Skolan bedöms ha god kapacitet inom planperioden. Omvandling kan bli aktuell, när Floraskolan är inflyttningsklar. Skolan har kulturhistoriska värden. Dagvattenlösningar kan bli aktuella på angränsande grönområde.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Ekologiskt hållbart • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor

*Tidstypiska flerbostadshus på Getberget.
Foto: Krister Hägglund, Skellefteå museum*

DEL AV MYCKLE

Karaktär och identitet

Myckle är beläget väster om Skellefteå och norr om Skellefteälven. I öster gränsar stadsdelen till Degerbyn och i väster till Medle. All bostadsbebyggelse finns mer eller mindre i anknäring till Mycklevägen och älven i sydöstra hörnet av stadsdelen. Friliggande bostadshus varvas med både mindre och större gårdar på båda sidor om vägen. Bebyggelsen domineras av äldre bostadshus med viss komplettering från senare tid. Ett fåtal flerbostadshus och radhus finns i stadsdelen, samt ett mindre antal sommarhus som ligger vackert belägna längs älven.

Myckles karaktär präglas starkt av jordbruket som har gamla anor i bygden. Vägarna som går genom samhället är smala och slingrande. Från bebyggelsen längs huvudvägen är det en markant höjdskillnad ner till älven. Flera mindre avdämningar finns längs älven och i sydöst finns en större damm där kraftstationens utsläppsflöde finns. Slutningen mot älven varierar mellan att tidvis vara väldigt brant och i en del områden plana ut mot älven. Tillgängligheten till älven är begränsad för besökare och till viss del även för boende. Fritidshus av varierande ålder ligger utspridda längs med älvstranden, vilket begränsar allmänhetens möjlighet att nå älven. Norra delen av Myckle består av vida skogsområden med vissa fält för jordbruk. Äldre lador visar att många marker varit i bruk under flera generationer. Skellefteälven är stadsdelens gräns söderut. Ett mindre

vattendrag, Bjurån, flyter i väst-östlig riktning norr om järnvägen i väster för att sedan korsa både järnvägen och Mycklevägen för att flyta samman med Skellefteälven intill kraftstationen och Mobackenbadet. Lövskogarna runt Bjurån utgör en unik miljö med högt skyddsvärde. Lövskogsmiljöer med gamla lövträd och död ved saknas i dagens produktionssskogar och områden med dessa karaktärer är därför viktiga för arter beroende av lövskog.

Myckles kanske största styrka är den vackra naturen och den lantliga karaktären och stadsdelen är en idyll, högt eftertraktad av många. Utblickarna över södra älvstranden med Falkliden och Falkberget som blickpunkt och den utspridda bebyggelsen längs Mycklevägen skapar en positiv atmosfär. Myckle är ett lantligt alternativ för boende med vacker natur nära staden. Vid Mobackenendammen finns Mobackenbadet, en konstgjord naturbassäng i gamla älvsfåran nedströms spegeldammarna och Kvistforsens kraftstation.

Myckle saknar centrumbildning. Det finns två gemensamma offentliga lokaler, byastugan vid slutet av Bönhusvägen där även en av stadsdelens två förskolor ligger samt Myckle IF:s klubblokal med tillhörande fotbollsplaner. Företag och verksamheter inom olika näringar finns spridda inom stadsdelen, ofta med bostaden alldeles intill.

Rekommendationer för övergripande utveckling

Områdets identitet, med ett kuperat, levande och öppet landskap med flera jordbruk måste noggrant beaktas vid exploatering, så att bykaraktären inte försvinner. En ovarsam förtätning på jordbruksmark medför att det öppna landskapet riskerar att försvinna och området förlorar sin identitet. Möjligheter till fler bostadskompletteringar kan vara möjliga längs stickvägar, likt Albrekts väg. Kompletteringar ska dock ske utan att fragmentera sammanhängande jordbruksmark eller försvåra bedrivande av rationellt jordbruk.

Ytterligare utfarter direkt mot den allmänna vägen bör bedömas restriktivt. I några fall når åkermarken fram till den allmänna vägen i ganska breda partier. Här bör ny bebyggelse undvikas. En viktig detalj för att behålla känslan av landsbygd och mindre samhälle är att vägarna i en utbyggnad av området inte asfalteras, utan att de får vara grusade. Vid eventuella förtätningar ska stor hänsyn tas till att behålla en lantlig karaktär med utgångspunkt i traditionell gårdsstruktur.

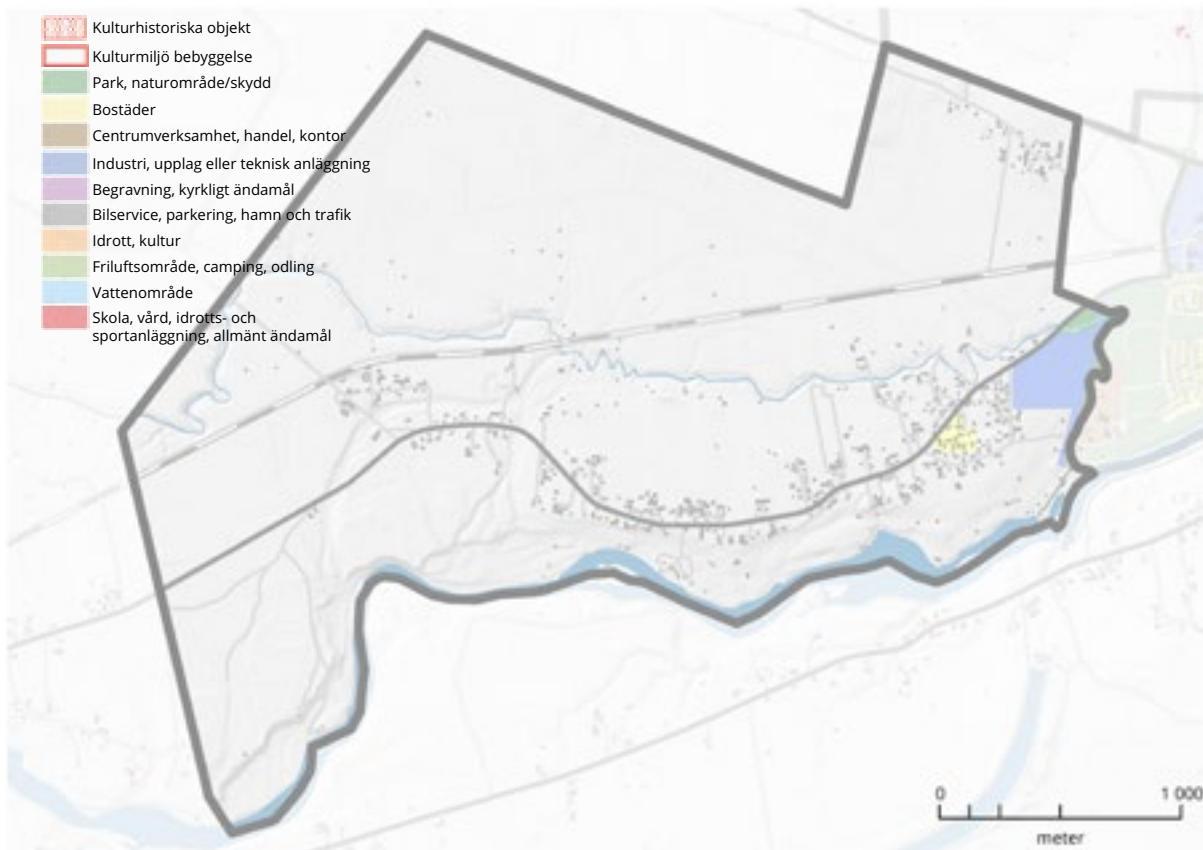
För Myckle är det viktigt att det befintliga gång- och cykelvägnätet förlängs från Degerbyn, med hänsyn till den tunga trafiken längs väg 855. Skellefteå kommun arbetar för att Trafikverket ska bygga en gång- och cykelbana längs med Mycklevägen (väg 855) genom Myckle och vidare till Medle. Gång- och cykelvägnätet längs med Mobackavägen föreslås byggas ut till Myckle och kopplas samman med det gång- och cykelvägnät som skapas i samband med att det gamla sågverksområdet omvandlas till bostadsområde.

Den befintliga strandpromenaden längs älven bör anslutas mot det gång- och cykelvägnät som ska skapas i Myckle. Området har behov av en lekplats som är lättillgänglig för många.

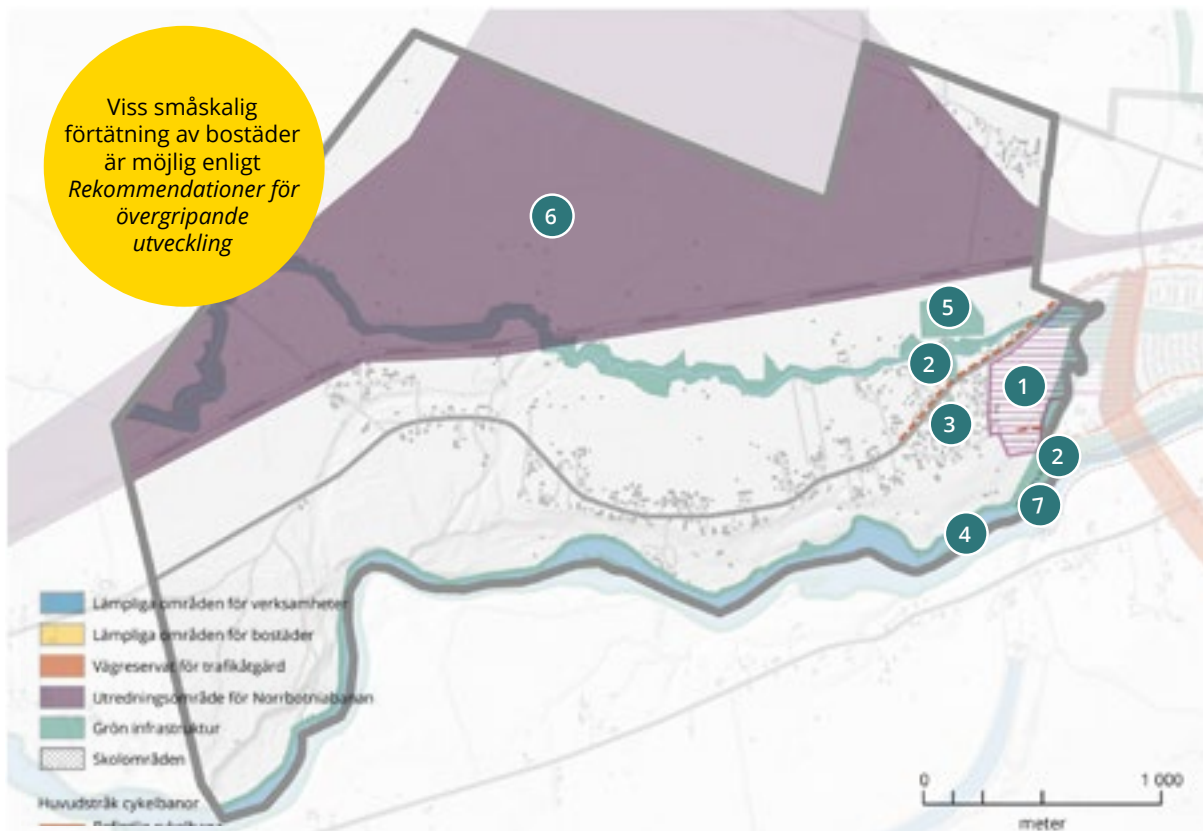
Ingen förändrad markanvändning föreslås inom områden som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, se figur 1 *Framtidens Skellefteå*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Myckle såg och del av västra Mobacken	Fritidsändamål, radhus, småhus och flerbostadshus (200)	En helhetssyn för utveckling av området på Myckle och Mobacken ska tas fram, i syfte att skapa ett område med en bra mix av bostäder och rekreation. Naturvärden och hotade arter knutna till den specifika miljön kring Bjurån får inte skadas vid en exploatering och det ska ses som en förutsättning för utvecklingen av området. Vägreservatet för västra länken ska i samband med utredningen studeras mer detaljerat för att säkerställa exakt läge. Klimat- och miljömässig hållbarhet och innovativt byggande ska premieras. Här finns möjlighet att koppla samman Mobacken och Myckle och skapa en mjukare övergång mellan tät och lantlig bebyggelse. Stor vikt ska läggas vid utformning av området. Bostäder i 2-5 våningar är lämpligt. Vid Bjurån föreligger skredrisk enligt SGU, fördjupade utredningar tas fram. Bjurån omfattas av strandskydd. Prövning enligt 7 kap, Miljöbalken krävs. Hänsyn ska tas till arbete för att uppnå miljö kvalitetsnormerna i angränsande vattenförekomst.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Ekologiskt hållbart stadsliv • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad
2 Bjurån	Bevara biologiska värden	Bevara lövskog med höga naturvärden och hotade arter knutna till den specifika miljön. Bjurån skapar tillsammans med andra lövområden längs älven en större sammanhängande lövbiotop, att ta bort ett område kan leda till att lövbiotopen blir för liten för att kunna hålla arten. Området är svårt kompensera för eftersom liknande biotoper är väldigt ovanliga. Området ska bevaras på grund av skyddsvärda lövbiotoper med hög biologisk mångfald. Ingen exploatering invid ån.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur
3 Mötesplats	Bevara och utveckla rekreation	Mötesplats för lek och rekreation, möjlighet att placera lekpark här. Sociala värden.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
4 Älvsområde	Utveckla och tillgängliggör	Älven längs Myckle är ett smultronställe. Idag känns älvsområdet privatiserat och nyttjas mest av de med lokalkännedom. Tillgängligheten till vackra omgivningar kan öka och förbättrade kopplingar mot strandpromenaden kan studeras. Stor del av marken är privatiserad men det finns potential. Strandskyddets syften ska värnas.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad

Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

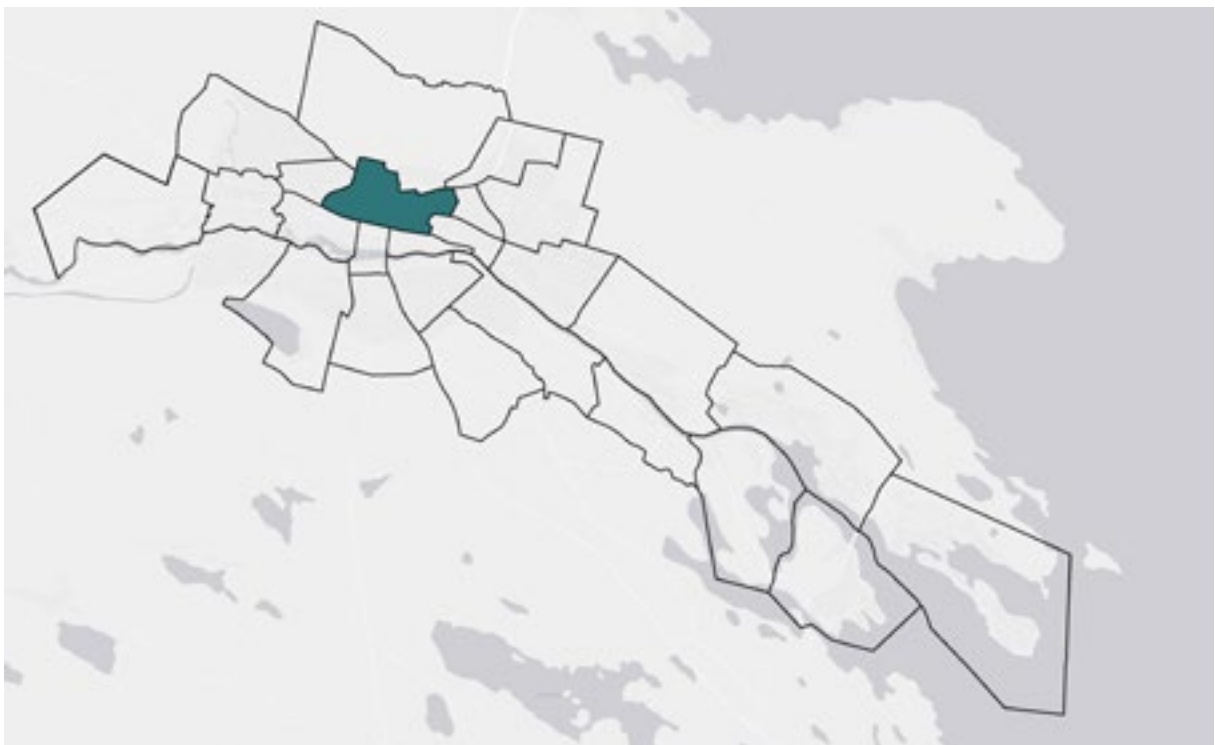

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
5 Myckle IP	Bevara idrottsplats	Viktig mötesplats för barn och unga i Myckle och på Mobacken. Hälsoperspektiv och sociala värden är viktiga.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
6 Norrbotnia-banan	Trafikåtgård	Stor del av stadsdelen upptas av korridoren för Norrbotniabanans utredningsområde vilket begränsar utvecklingen i stadsdelen. Allmänt ändamål. Skellefteå kommun har valt att redovisa en egen omfattning på korridoren för Norrbotniabanen, genom Skellefteådal. Syftet är att tydliggöra inom vilket område kommunen anser att banan bör lokaliseras. Den officiella korridoren för riksintresset redovisas i sin helhet under kapitlet <i>Hänsyn</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva godstransporter • Varierat näringsliv
7 Mobacken-badet	Bevara badplats	Utveckla för barnfamiljer. Viktig nod längs strandpromenaden.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad

*Myckles karaktär präglas starkt av jordbruket och de smala och slingrande vägarna.
Foto: Lasse Johansson*

NORRBÖLE

Karaktär och identitet

Stadsdelen Norrböle är beläget på en sydsluttning ner mot Centrala stan och har bebyggelse från många tidsepoker med ett blandat bostadsbestånd. Gatorna följer terrängens förutsättningar vilket har skapat organiskt svängda gator med ett livfullt intryck. Norrböle är, tillsammans med Älvsbacka, den första stadsdelen utanför det ursprungliga stadsområdet. Stadsdelens utbyggnad visar tydligt årsringar från de olika stadsbyggnadsidealerna. Karaktären närmast Centrala stan är framförallt småskalig, med en tydlig prägel av trädgårdsstad. Norrböles trädgårdsideal framhävs av parker, små skogsdungar och gaturum med lövträdsalléer. På Norrböle finns viktiga entréer till Vitbergets friluftsområde med stigar, motionsspår, pulkbacke och grillplats. De två skogsbeklädda bergen Mullberget och Klockarberget används för rekreation och ger variation i terrängen. I nordost ligger Alhem som har en kuperad terräng med ett omväxlande landskap där skog, ängar och trädgångar tillsammans skapar öppna och slutna rum.

Småskaligheten märks i de många villakvarteren runt om i stadsdelen. På Alhem och Norrvalla blandas denna småskalighet upp av större flerbostadshus. Bebyggelsen på Läkarvägen och Erikslid utgörs i första hand av större flerbostadshus. Fasadmaterialet varierar på

Norrböle mellan puts, trä och tegel. Våningshöjden i stadsdelen ligger generellt på 2–4 våningar med ett avvikande punkthus på 10 våningar på Läkarvägen.

Många av Skellefteås viktigaste servicefunktioner och mötesplatser av skilda slag finns runt om på Norrböle, vilket gör stadsdelen mycket funktionsintegrerad. Här finns Lasarettet, Folkparken med skatepark, Skellefteå Kraft arena, Norrvalla och Eddahallen. På Norrböle finns en rad olika mindre serviceinrättningar, både privata och offentliga, Erikslids centrum, bensinmackar, pizzerior och postkontor, för att nämna några. På Norrböle är också sedan gammalt flera kvarter avsedda för industriverksamhet men en succesiv omvandling har skett till mindre störande verksamheter på de flesta platserna. I stadsdelen finns Norrhammarskolan F-9 med idrottsinriktning, vilket lockar ungdomar från hela kommunen.

Norrböle gränsar till och genomkorsas av flera gator i huvudnätet, E4, Klockarbergsvägen, Torsgatan, Norra Järnvägsgatan (Järnvägsleden) och Lasarettsvägen. Detta är viktiga gator och trafikleder som på olika sätt utgör barriärer i stadsdelen. Broar och tunnlar finns på flera ställen för att överbygga barriäreffekterna.

Rekommendationer för övergripande utveckling

I planen föreslås bostäder på ett flertal platser, såväl kompletteringsbebyggelse som utbyggnad av stadsdelen. I kvarteret Lidgärdet bör den blandade profilen med bostäder, kontor och småindustri utvecklas.

Inom Norrböles gränser finns ett antal institutioner och friluftsanläggningar. Plats för utvidgning finns.

Ingen förändrad markanvändning föreslås inom området som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, se figur 1 Framtidens Skelleftedalen, kapitel Hit ska vi. Exakt placering och utformning utreds separat. Befintliga skolors möjlighet till expansion behandlas i tabellen nedan.

Ambitionen med planen är att verksamheter som har utpekade skyddsavstånd och som ligger nära befintliga

bostäder bör ges en ändrad inriktning till verksamheter bättre anpassade till omgivningen.

En ny sträckning för E4-trafiken kommer att avlasta nuvarande E4 och leda stora delar av den tunga trafiken utanför de centrala delarna av Skellefteå. När E4 får en ny sträckning är det möjligt att arbeta med gestaltningen av nuvarande E4 och ge den en mer stadsmässig och välkomnande utformning. En ny länk i huvudcykelnätet föreslås på norra sidan av Klockarbergsvägen.

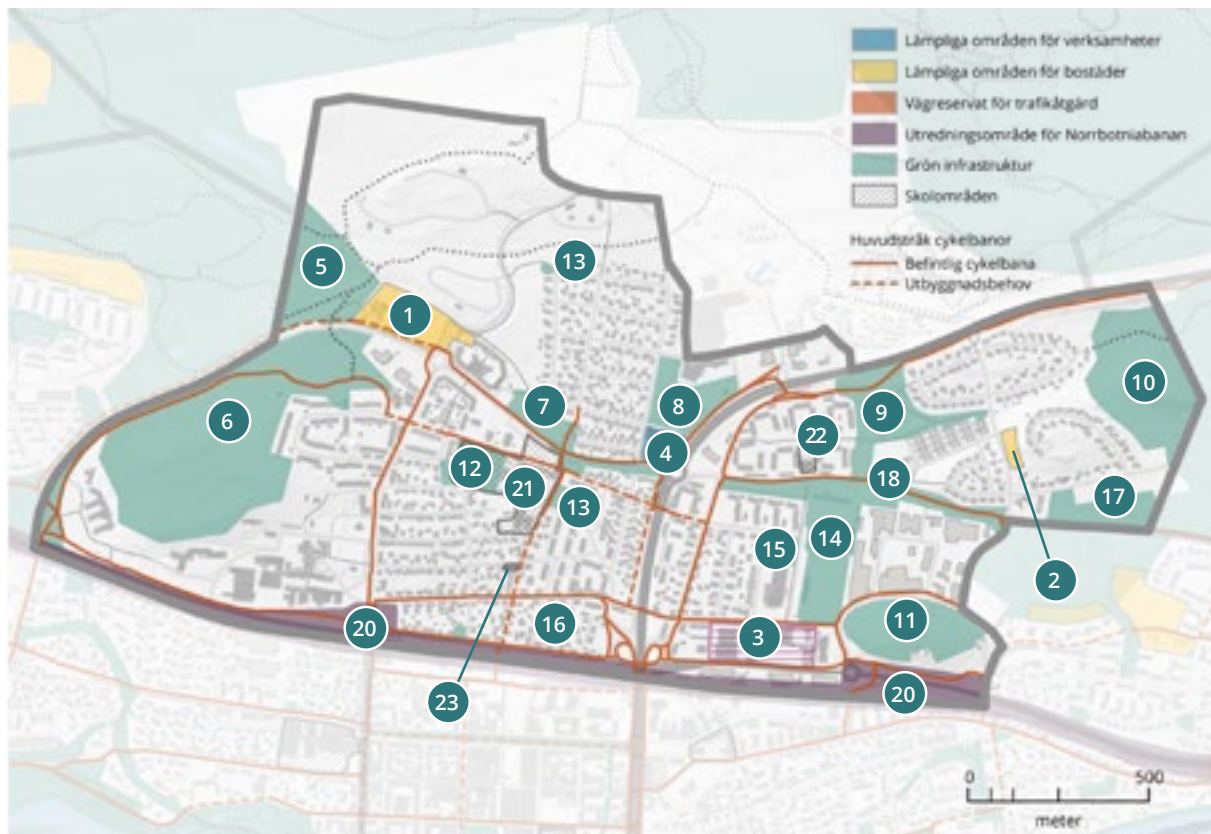
Områdets identitet, med sydsluttning i ett kuperat landskap, måste noggrant beaktas vid exploatering, så att karaktären inte försvinner. Det finns en bra balans i befintlig grönstruktur och en ovarsam förtätning kan riskera att förstöra den.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Erikslid	Flerbostads- hus (350)	Äldreboende och bostäder planeras. Här finns en möjlighet att skapa en attraktiv boendemiljö med skogen vid husknuten. Lokaliseringen ger människor chansen att bo naturskönt i centrala Skellefteå med närhet till det mesta. Det är viktigt att inte försämra tillgängligheten till grönområdet genom exploateringen i stadsdelen. Här är gestaltning och utformning av största vikt. Möjlighet att skapa ett komplement till befintlig bebyggelse. 3-6 våningar är lämpligt. Området ligger på en gammal deponi, utredningar krävs. Att beakta vid exploatering: koppling mellan befintliga bostadsområden och rekreativområden.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Ekologiskt hållbart stadsliv
2 Boviksvägen	Radhus, småhus (4-5)	Förtätning av radhus, småhus. Anpassa till topografiska förhållanden. 1-2 våningar är lämpligt.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Ekologiskt hållbart stadsliv
3 Bielke	Flerbostadhus (100-200)	Området besitter stora möjligheter till förtätning och omvandling. Här är det lämpligt med en mix av flerbostadhus och verksamheter. Verksamheter kan med fördel placeras mot Norra järnvägsgatan som bullerskydd. Om möjligt, kan vissa befintliga byggnader bevaras och ingå i en framtida utformning, för att bejaka platsens historia och karaktär. Buller från Norrbotniabanan och Norra Järnvägsgatan samt eventuella behov av sanering ska utredas. 4-7 våningar är lämpligt. Vid omvandling beakta behov kopplade till fritidsverksamhet på Norrvalla och Edahallen. Delar av ytan kan avstättas för detta.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Varierat näringsliv • Ekologiskt hållbart stadsliv
4 Korsningen Jägarvägen, Klockar- bergsvägen	Service	Område för dagligvarubutik eller annan service.	<ul style="list-style-type: none"> • Varierat näringsliv • Levande stad
5 Klockar- dalsparken	Utveckla landskapspark	Sociala värden, motionsspår, stadsodling. Stärk rekreativvärden, möjliggör för evenemang, utveckla biologiska värden och tillgängliggör området för allmänheten. Tydliggör entrén till Vitbergsområdet. Öppen dagvattenhantering.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
6 Klockar- berget	Bevara biologiskt och socialt värdefullt grö- nområde för närrekreation,	Klockarberget håller höga biologiska och sociala värden. Urskogskvalitéer finns i delar av området med barrträd upp mot 200 år. Eftersom skogen är orörd får man känslan av en riktig storskog, trots dess begränsningar. Den används av närboende och skolor för bärplockning, utflykter och promenader. Viktigt område för ökad folkhälsa.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Enkla resor

Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
7 Erikslid parkområde	Bevara när-park och teknisk grönska	Den lilla och till synes ganska tråkiga ytan ger ett grönt avbrott längs Klockarbergsleden. Parken är viktig för skolan, då både skogen och gräsytan nyttjas året runt. Det är också en viktig översvämningsyta vid extrema skyfall. Här finns utvecklingspotential.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Stärk karaktär och identitet • Ekologiskt hållbart stadsliv
8 Folkparken	Bevara och utveckla mötesplats	Här finns volleybollplaner och skatepark. Området lockar invånare och kanske främst barn och ungdomar från hela Skelleftefjällen och kommunen. Inom området finns rum för utveckling.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
9 Alhem närpark	Bevara sociala värden och teknisk grönska.	Närparken innehåller en tillgänglig stadsdelslekplats, väderskydd och pulkabacke vintertid. Området nyttjas av förskoleverksamheten som ligger i direkt anslutning. Det är en stor öppen yta med koppling till Alhem naturområde. I de mer låglänta partierna finns risk för översvämnning vid extrema skyfall. Ytterligare bebyggelse är olämpligt och utredning för dagvattenhantering bör genomföras. En tillgänglig mötesplats för många.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Tillgänglig stad • Möjliggör för ett Ekologiskt hållbart stadsliv
10 Alhem naturområde	Bevara sociala värden.	Naturområdet nyttjas av intilliggande stadsdelar och erbjuder både elljusspår, pulkabacke, väderskydd osv. Här är de sociala värdena viktigast och Huvudberget kan synliggöras mer. I områdets låglänta partier finns risk för översvämnning vid extrema skyfall. Ytterligare bebyggelse är olämpligt.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Möjliggör för ett Ekologiskt hållbart stadsliv
11 Mullberget	Tillgängliggör stadsberg	Mullberget tillsammans med Getberget är utpekade som tätortsnära rekreationsområden med biologiska värden. Sociala värden med stigar och utkikstorn på toppen. Kan tillgängliggöras mer för allmänhet. Koppla samman med Getberget.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
12 Berlin-parken	Bevara och utveckla sociala värden och teknisk grönska.	Bevara den lilla skogen som nyttjas av Norrhammarskolans verksamhet. På grusytan finns möjlighet till vintersport och kreativa ytor. Hälsa och spontanidrott är värden som karaktäriserar platsen. Eventuell byggnation för skolverksamheten ska föregås av utredning för att skapa avrinningsvägar och ytor för fördröjning.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Möjliggör för ett Ekologiskt hållbart stadsliv
13 Stadsdelslekplatser på Hägglundsgatan och Lingonstigen	Bevara	Hägglundsgatans lekplats är en central mötesplats i området. Viktig för skolverksamheten. Lingonstogens lekplats är nyrenoverad och är även Eriksbergs närmaste lekplats.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad

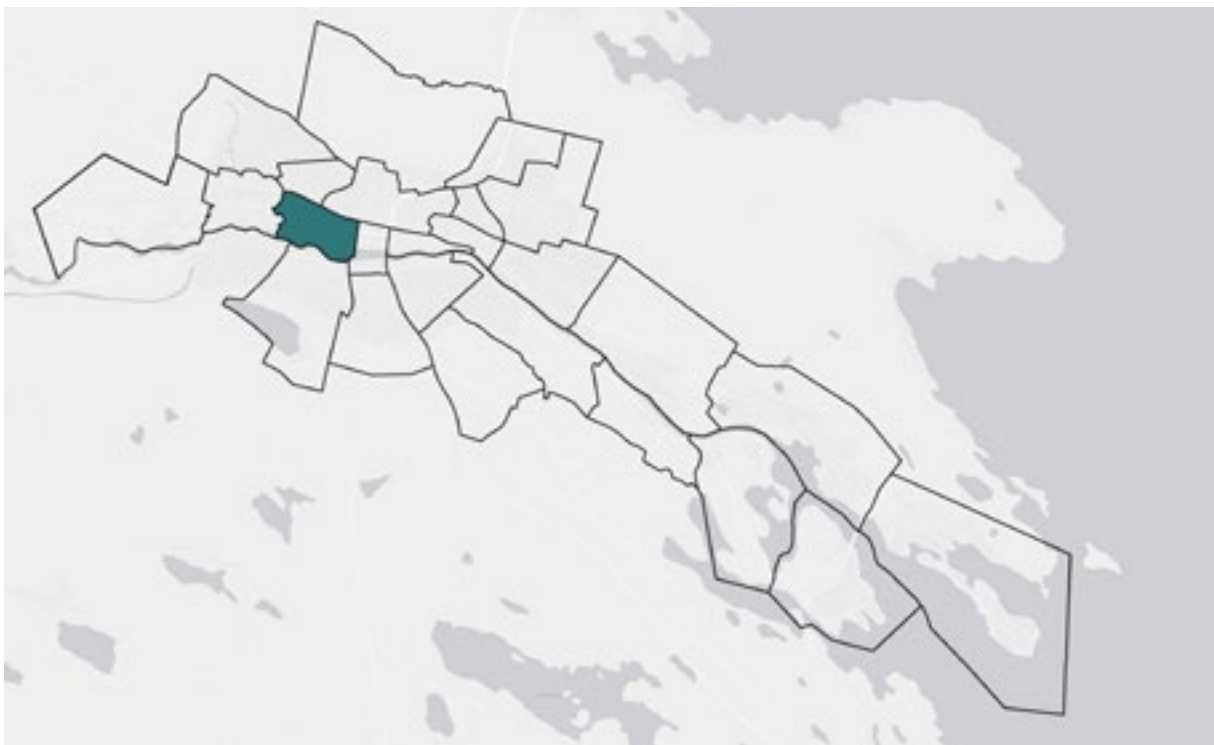
OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
14 Norrvalla	Bevara och utveckla idrottsplats	Förstärk de gröna värdena på idrottsplatsen och tillgängliggör Norrvalla mer för allmänheten. Sport- och fritidsanläggningarna Eddahallen och Norrvalla har begränsade ytor för expansion och utveckling. Hälso- perspektivet är viktigt.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
15 Edda- parken	Bevara och ut-veckla sociala och biologiska värden	Uppvuxen park med 1950-tals karaktär och mini-golfbana. Finparks-kvaliteter ska lyftas fram och utvecklas. Sociala värden och biologiska värden med värdefulla växter ska bevaras.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
16 Brahe- parken	Bevara park och sociala värden	Kan tillföra grönska till stationsområdet. Enda allmänna ytan i närområdet. Viktig för områdets karaktär.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
17 Område söder om Kantgatan och Alhems-kyrkan	Bevara fick-park	Förtätning av området är inte lämpligt. Ytan ska bevaras för hantering av dagvatten. Utredning kan bli nödvändig.	<ul style="list-style-type: none"> • Möjliggör för ett Ekologiskt hållbart stadsliv
18 Väg-grönt längs Torsgatan	Bevara för tek-nisk grönska	Viktigt område för fastigheter söder om gatan. Spa-ras för dagvattenhantering. Får inte hårdgöras.	<ul style="list-style-type: none"> • Möjliggör för ett Ekologiskt hållbart stadsliv
19 Väg-grönt längs Klocker-bergsvägen	Bevara för tek-nisk grön-ska	Ytan ska bevaras för hantering av dagvatten. Utred-ning kan bli nödvändig.	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva godstransporter • Varierat näringsliv
20 Norrbotnia-banan	Trafikåtgärd	<p>Kommer att ha stor inverkan på stadsdelen. Utredning om trafiklösning pågår, inriktningen är att Lasarettsvägens passage med järnvägen för biltrafik flyttas till ett nytt läge längre västerut och ansluter till Nord-landergatan. Passage för oskyddade trafikanter föreslås ligga kvar i Lasarettsvägen och sker planskilt med järn-vägen och Norra Järnvägs-gatan. Området är låglänt, risk för översvämning finns vid extrema skyfall. Kopp-lingarna för oskyddade trafikanter ska förbättras mellan Centrum och Norrböle. Resecentrum som planeras söder om stadsdelen kommer att medföra behov av parkeringsanläggningar för såväl resande som allmän parkering för centrums behov (se även under Centrala stan).</p> <p>Vid korsningspunkten med Grenvägen och Norrbotnia-banan/Järnvägsleden studeras kopplingar i nordsydlig riktning. Anslutning för alla trafikslag ska säkerställas till Älvsbacka. Skellefteå kommun har valt att redovisa en egen omfattning på korridoren för Norrbotnia-banan, genom Skelleftedalen. Syftet är att tydliggöra inom vilket område kommunen anser att banan bör lokaliseras. Den officiella korridoren för riksintresset redovisas i sin helhet under kapitlet Hänsyn.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva godstransporter • Varierat näringsliv

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
21 Norrhammarskolan (grundskola åk F-9)	Säkra området för skolverksamhet	Skolan bedöms ha god kapacitet inom planperioden. Om verksamheten behöver utöka ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas först.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Ekologiskt hållbart • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor
22 Björkskolan (friskola åk 6-9)	Säkra området för skolverksamhet	Om verksamheten behöver utöka ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas först.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Ekologiskt hållbart • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor • Möjliggör för ett varierat näringsliv
23 Praktiska gymnasiet (friskola)	Säkra område för skolverksamhet	Om verksamheten behöver utöka ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas först.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor • Möjliggör för ett varierat näringsliv

Nyinflyttad familj framför ett pågående husbygge på Eriksberg. Foto: Patrick Degerman

PRÄSTBORDET

Karaktär och identitet

Prästbordet är ett av Skellefteås äldsta områden och har historiskt haft en betydande roll för kulturen och religiösa högtider i Skelleftefjällen. Prästbordet ligger centralt och flyter ihop med Centrala stan i öster. Stadsdelens bebyggelse är funktionsintegrerad då det finns en god blandning av bostäder, service och verksamheter. Det finns mycket äldre bebyggelse bevarad runt Nordanå, Bonnstan och Landskyrkan.

Stadsdelen har bra vattenkontakt med älven och Klintforsån. Detta gör att Prästbordets södra delar har gott om vackra och unika natur- och kulturmiljöer för rekreation. Prästbordet sammankopplas med stadsdelen Sunnanå genom Lejonströmsbron, som är Sveriges äldsta och längsta träbro. Längs med bostadsgatorna sker cykling till stor del i blandtrafik och på de större gatorna har separata gång- och cykelbanor anlagts. Prästbordets viktigaste målpunkter utgörs av Nordanå, Västerbottensteatern, Skellefteå museum, Explorato-

riet, livsmedelsbutik, skola, förskola, Landskyrkan med kyrkogård och kyrkholmarna.

Prästbordets största grönområde ligger längs med älven och innefattar delar som Nordanå och Rovön. Inom grönområdet har även Klintforsån sin mynning vilket ger en vacker landskapsbild som innefattar holmar med lummig lövskog. Holmarna är viktiga för fågellivet. Älvsområdet är även ett mycket viktigt och omtyckt grönområde för Skellefteås invånare och besökare. Området fungerar som livsmiljö för många växtarter. I anslutning till grönområdet finns Nordanås kultur- och rekreationsaktiviteter samt Bonnstans kulturmiljö. Detta gör att Prästbordet besitter många olika typer av ekologiska, sociala och kulturella värden som måste bevaras. Rekreativ- och kulturmiljön är viktig för alla i Skellefteå och det gäller även för besöksnäringen. Nordanå, Bonnstan, Kyrkholmen, Landskyrkan och strandpromenaden är ett unikt och identitetsskapande område.

Rekommendationer för övergripande utveckling

Den gamla förvaltningsbyggnaden (Västerbottensteatern) är viktig för stadsdelens karaktär och historia. Delarna närmast älven, Nordanå, Bonnstan och landskyrkan med omgivande mark, är av långsiktigt bevarandebetydelse. Området är utpekade som riksintresse för kulturmiljövård och delar är byggnadsminne. Detaljplaner bör ses över för att säkra det långsiktiga skyddet.

Ett viktigt socialt stråk i framtiden är det mellan Nordanå och kulturhuset. Det bör förstärkas för att koppla ihop verksamheterna med varandra. När nya bron över Skellefteå älv kommer, och vattenverket inte längre behövs med anledning av den nya vattentakten i Slind, riskerar man en tom och otydlig yta mot bron. Kommunen ansvarar för att det bästa för platsen vore att uppföra en eller flera nya byggnader som utformas för att harmoniera med och bidra till riksintressets värden. Skellefteå kommun föreslår en återgång till bostadsändamålet som fanns på platsen innan 1965. Områdets strategiskt viktiga placering motiverar en kombination med centrumverksamhet (företrädesvis i markplan) för att stärka allmänhetens tillgång till platsen vid det entrétorg som skapas väster om Lasarettsvägen. Riksintresset inrymmer idag flera enskilda privatbostäder, bland annat Lugnet och Brunnsgården, men Skellefteå kommun ser hellre ett flerbostadshus på kvarteret Abborren i kombination med publik verksamhet som knyter an till platsens historia, kanske kan en ny förskola få plats.

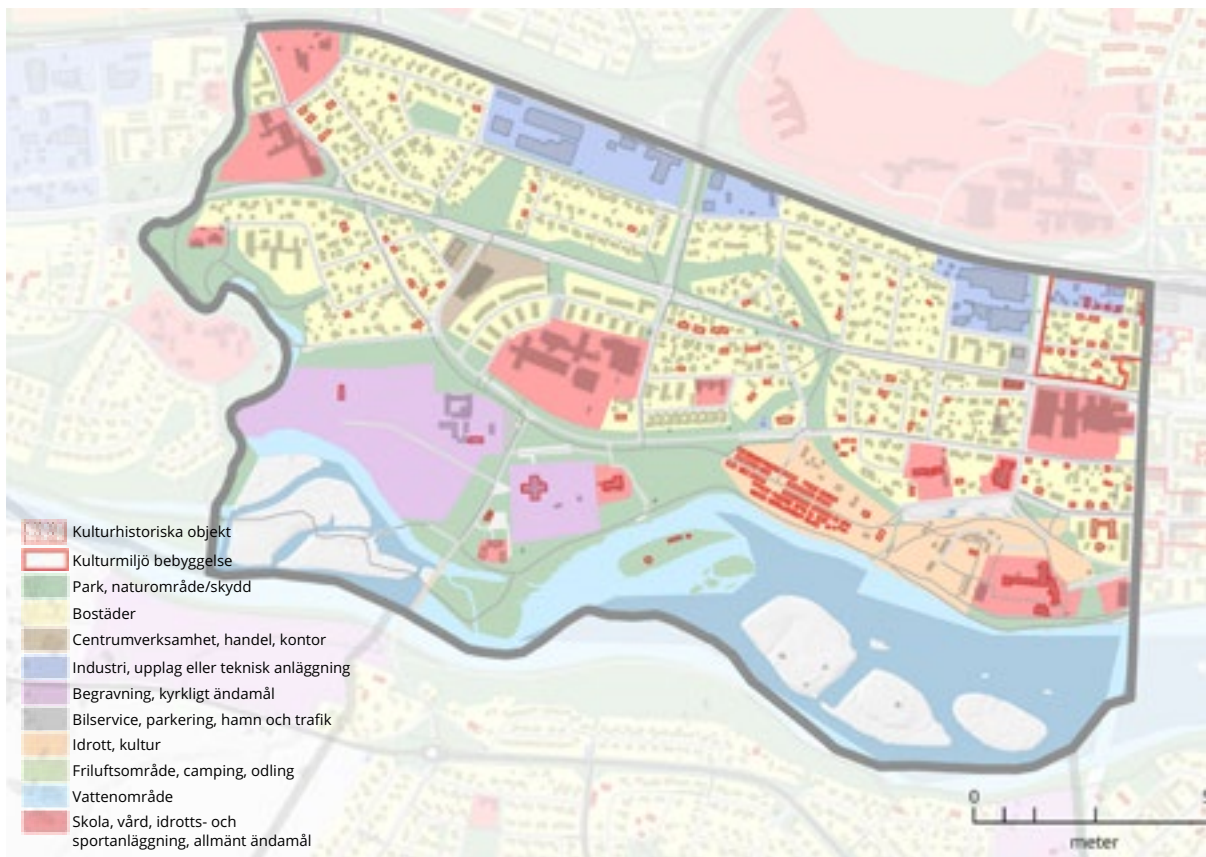
Bolidenvägen/Kanalgatan är utformad som en genomfartsled, vilket inte motsvarar dagens trafikmängder. En mer stadsmässig karaktär som anpassas till omgivande bebyggelse bör studeras.

Stadsdelen ska avlasta trafiken i angränsande stadsdel Centrala stan genom att erbjuda parkeringsmöjligheter åt besökare till de tätaste delarna av staden. Dessa placeras i anslutning till målpunkter och i gränsen mellan de två stadsdelarna, med tydliga gångstråk in till Centrum. Längs med strandpromenaden är det viktigt att förvalta och utveckla det gröna. Kommunen ska jobba vidare med älvsområdet och framtida utvecklingsinsatser ska karaktäriseras på två sätt. Från Rovön till Bonnstan formas en ett område där spontanitet, lek och rörelse är viktiga ledord. Här är huvudfunktionen rekreation och området ska utvecklas med gestaltning, aktiviteter och målpunkter. Bonnstan och Nordanå ska utvecklas som upplevelserika mötesplatser med huvudfunktionen kulturmiljö. Här ska utvecklingen fokusera på gestaltning, kultur och upplevelse (se tabellen för mer riktning inför fortsatt arbete). En ambition ska vara att skapa mer utsikt mot älven på utvalda platser i syfte att öka närvaron av vatten på Prästbordet. Sträckan längs Klintforsån med den fina parken skulle kunna bli ett nytt rekreativstråk i nordsydlig riktning, ytterligare stråk bör undvikas för att inte störa djurlivet.

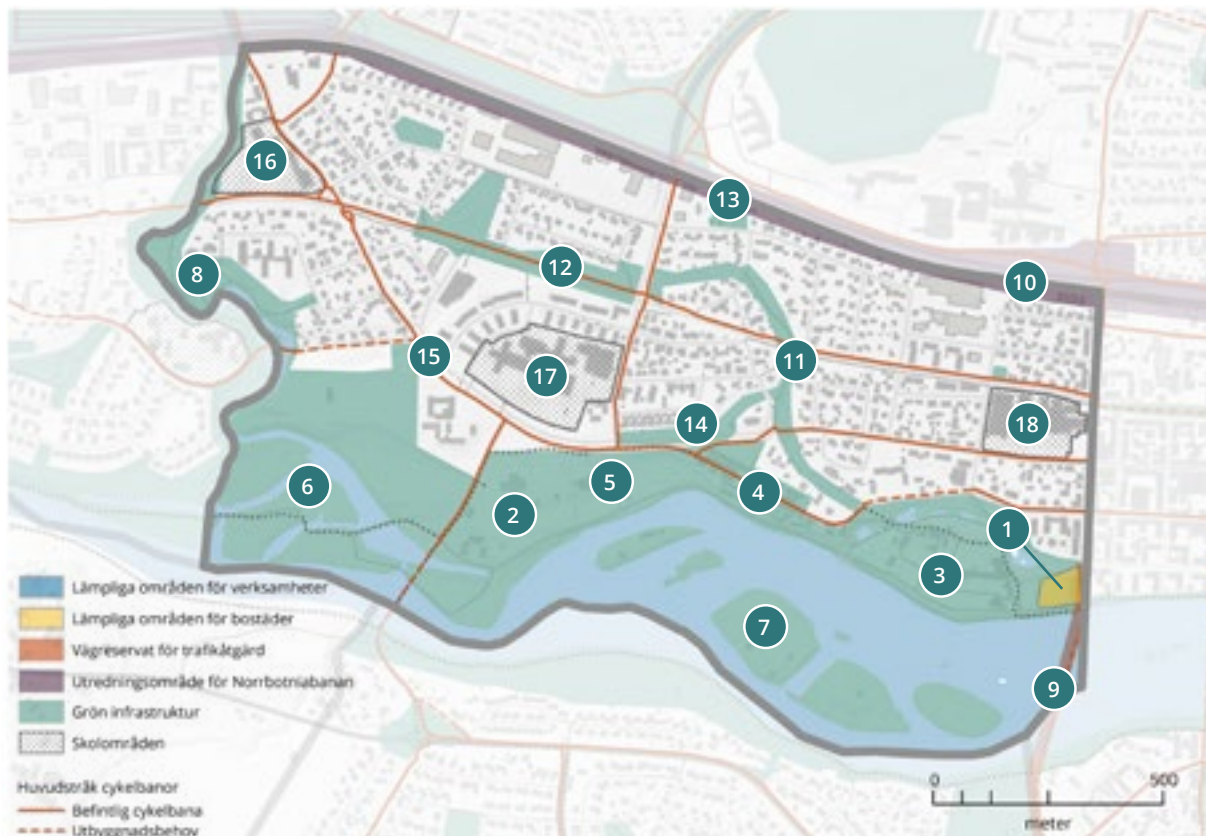
Ingen förändrad markanvändning föreslås inom områden som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, se figur 1 *Framtidens Skelleftefjällen*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat. Befintliga skolors möjlighet till expansion behandlas i tabellen nedan.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Abborren	Flerbostadshus, (30-50) verksamheter, eventuellt parkering	En omvandling är möjlig då vattenverket tas ur bruk. Här ska bostäder blandas med centrumverksamhet eller lokaler för allmänt ändamål (företrädesvis i markplan) för att säkerställa att området fortsättningsvis är tillgängligt för kommunens invånare. Området är en del av entrén till Nordanå-området, varför det är extra viktigt att utforma det nya så det samspelar med och förstärker områdets karaktär. Utvecklingen i området behöver ske med riksintressets kulturmiljövärden som utgångspunkt och grund, inled dialog med Länsstyrelsen i ett tidigt skede. Idag inryms även parkeringsplatser till Nordanå, denna funktion ska säkras. Området angränsar till planerat brofäste och bra gång- och cykelanslutningar kan behöva studeras inom området. Här finns risk för skredrisker och förorenad mark. Lämpliga utredningar tas fram för det. Del av området ligger inom strand-skydd. Prövning enligt 7 kap, Miljöbalken krävs. Hänsyn ska tas till arbete för att uppnå miljö kvalitetsnormerna i angränsande vattenförekomst.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Varierat näringsliv • Ekologiskt hållbart stadsliv
2 Landskyrkan	Förvalta kyrkogård	Kyrkogården invid Landskyrkan är en värdefull plats för ro med gröna omgivningar. Gravplatsen ligger i en majestätisk parkmiljö med kapellet i fonden. Utveckling av området ska ske med hänsyn till riksintresset för kulturmiljövård.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Stärkt karaktär och identitet
3 Nordanå	Bevara och utveckla mötesplats	Viktigt område för rekreation med närhet till stadskärnan, både sommar som vinter. Inom kulturområdet finns viktiga mötesplatser, vattenspeglar och staddelslekpark som lockar besökare från hela staden. Området är tillgängligt för många. Det finns potential att utveckla utomhusmiljön med en mer genomtänkt gestaltning bli aktuell. Utveckling av området ska ske med hänsyn till riksintresset för kulturmiljövård. Dagvattensystemet i området tar mycket vatten och förtätning kan påverka området negativt.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Stärkt karaktär och identitet • Ekologiskt hållbart stadsliv
4 Bonnstan	Bevara och utveckla kulturarvsområde	Viktigt område för rekreation och kulturmiljö. Utveckling av området ska ske med hänsyn till riksintresset för kulturmiljövård.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Stärkt karaktär och identitet

Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
5 Närpark	Bevara närpark för spontanlek och pulkabacke	Invid kyrkan finns stora öppna ytor, viktiga för spontanaktivitet. Området har sociala värden då det finns få andra liknande ytor i närheten. Närparken ligger nära Lejonströmsskolan och är viktigt för barnen i området. Utveckling av området ska ske med hänsyn till riksintresset för kulturmiljövård.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
6 Rovön	Bevara och utveckla sociala och biologiska värden	På Rovön finns både biologiska värden och sociala värden. Utveckling för fler aktiviteter är möjlig. Biologiska värden invid Klintforsån ska bevaras. Utveckling av området ska ske med hänsyn till riksintresset för kulturmiljövård.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
7 Öarna	Utred utveckling av öarna i älven	På öarna i älven finns många olika värden. Idag är de inte tillgängliga för allmänheten annat än för de med båt. Öarna närmast Parkbron har biologiska värden och är viktiga för fågellivet. På övriga öar finns potential till utveckling och tillgänglighet. Fortsatt utredning ska ske. Utveckling av området ska ske med hänsyn till riksintresset för kulturmiljövård.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Stärk karaktär och identitet
8 Klintforsån	Bevara biologiska värden och utveckla sociala värden	Längs Klintforsån kan tillgängligheten utvecklas för att skapa ett sammanhängande grönt stråk mellan Stämninggården och strandpromenaden. Vid Dammgatan finns ett grönt släpp mellan småhusen som är viktigt att bevara för dagvattenhantering. Biologiska värden ska bevaras. Ingår delvis i riksintresset för kulturmiljövård och utveckling ska ske med hänsyn till det.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Stärk karaktär och identitet • Ekologiskt hållbart stadsliv
9 Ny bro	Trafikåtgärd	Vid gränsen till Centrala stan föreslår planen en ny bro över älven för att förbättra kommunikationerna mellan de södra stadsdelarna och Centrala stan. Länken kommer att utgöra en del i huvudnätet för gång- och cykeltrafik och förbinda de norra och södra stadsdelarna. I samband med att bron byggs bör gång- och cykelbana längs med Södra Lasarettsvägen byggas för att länka samman huvudnätet för oskyddade trafikanter. Delen norra brofästet fram till Strandgatan angränsar till Nordanå med sin huvudentré via Ernst Westerlunds Allé, vilket medför särskilda utformningskrav på brofäste och gata.	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva godstransporter • Varierat näringsliv

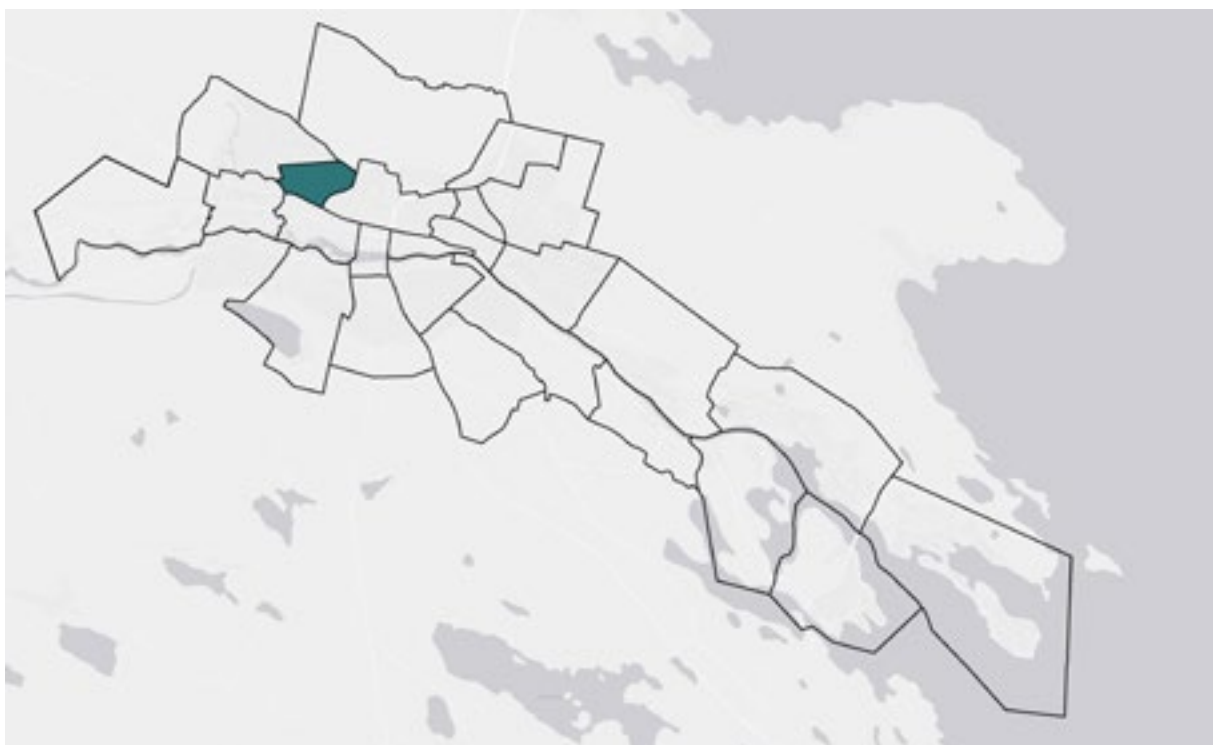
OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
10 Norrbotniabanan	Trafikåtgärd	Förslag i planen som kan påverka stadsdelen är framförallt förändringar till följd av Norrbotniabanan. Inriktningen är att Lasarettsvägens passage med järnvägen för biltrafik flyttas till ett nytt läge längre västerut och ansluter till Nordlandergatan. Passage för oskyddade trafikanter föreslås ligga kvar i Lasarettsvägen och sker planskilt med järnvägen och Norra Järnväggsgatan. Järnvägsleden och järnvägen är barriärer norrut som gör att Sjungande dalen, Klockardalen och Vitberget kan upplevas som avlägsna. Tillgängligheten till dessa rekreationsområden bör öka. Skellefteå kommun har valt att redovisa en egen omfattning på korridoren för Norrbotniabanan, genom Skelleftedalen. Syftet är att tydliggöra inom vilket område kommunen anser att banan bör lokaliseras. Den officiella korridoren för riksintresset redovisas i sin helhet under kapitlet Hänsyn.	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva godstransporter • Varierat näringsliv
11 Närpark	Bevara teknisk grönska	Parkytan ska sparas som reserv för att kunna lösa hantering av dagvatten i framtiden.	• Ekologiskt hållbart stadsliv
12 Närpark	Bevara teknisk grönska	Parkområde viktigt för hantering av dagvatten. Förtätning är inte lämpligt.	• Ekologiskt hållbart stadsliv
13 Närpark och väg-grönt vid Bolidenvägen	Bevara teknisk grönska	Grönområdet längs Bolidenvägen är viktigt för dagvattenhanteringen i området. I området finns även en mindre närpark som nyttjas av boende för spontanlek. Olämpligt att bygga på.	• Ekologiskt hållbart stadsliv
14 Kommunal tomt	Bevara teknisk grönska	Tomten bör ej bebyggas. Viktigt område för uppsamling av vatten.	• Ekologiskt hållbart stadsliv
15 Väg-grönt Brännavägen	Bevara teknisk grönska	Parkområde viktigt för hantering av dagvatten.	• Ekologiskt hållbart stadsliv

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
16 Internationella Engelska skolan (friskola åk F-9)	Säkra området för skolverksamhet	Om verksamheten behöver utöka ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas först.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Ekologiskt hållbart • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor • Möjliggör för ett varierat näringsliv
17 Lejonströmskolan (grundskola F9, grundsärskola, central hörverksamhet)	Säkra området för skolverksamhet	Skolan bedöms ha god kapacitet inom planperioden. Om verksamheten behöver utöka ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas först.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Ekologiskt hållbart • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor
18 Balderskolan (gymnasieskola)	Säkra området för skolverksamhet	Balderskolan är en av två kommunala gymnasieskolor i Skellefteå och ligger i närhet till centrala stan med goda kollektivtrafikförbindelser. Skolan bedöms ha god kapacitet inom planperioden. Om verksamheten behöver utöka ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas som första alternativ. Begränsning till utökning i anslutning finns. Parkering till skolan anordnas i enlighet med kommunens parkeringsriktlinjer.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Ekologiskt hållbart • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor

*Prästbordets största grönområde ligger längs med älven och innefattar delar som kyrkholmarna, Bonnstan och Nordanå.
Foto: Lasse Johansson*

SJUNGANDE DALEN

Karaktär och identitet

Sjungande dalen ligger i nordvästra delen av Skellefte-dalen och är ett bostadsområde som uppkom under 1960- och 1970-talets miljonprogram. Området har blandad bostadsbebyggelse med både småhus och flerbostadshus. I den västra delen av området finns radhus placerade på terrasser i sydvästsluttning. Härifrån har man utblickar över staden. Mellan huslängorna finns gemensamma gräsytor och skogsdungar. De privata trädgårdarna bidrar också med grönska.

Sjungande dalens bostäder omringas av stora natur- och rekreationsområden, vilket är en stor kvalitet i stadsdelen. Skogen längre upp i området består av tallhedskog. Öster om radhusen ligger småhus med en tydlig grönstruktur. Ovanför småhusen ligger ett flerbostadshusområde med tegelbeklädda lamellhus. Mellan husen har man på många ställen låtit den befintliga tallskogen vara kvar. Vid entrén till flerbostadshusområdet

möts man av öppna gräsytor och böljande kullar. Sjungande dalen inrymmer också delar av det öppna friluftsområdet Klockardalen. Det består av kolonilotter och en öppen landskapspark med vatten som bidrar till områdets karaktär. Vintertid bildas en pulkabacke av den långa slänten ner från öster. I Sjungande dalens norra delar sträcker sig ett elljusspår med anslutning till Vitbergets elljusspår. Klockardalen med koloniområde ligger i närheten för de boende i Sjungande dalen och används av många i Skelleftedalen. Området har ett kuperat landskap som ger utblickar från bostadsområdet.

Stadsdelen har en bra trafikförsörjning för både motorfordon och gång- och cykeltrafik. Delområdena för flerbostadshusen och radhusen omges av gator med stora parkeringsytor mellan gata och bostäder. Gång- och cykeltrafik har egna stråk avskilda från biltrafiken.

Rekommendationer för övergripande utveckling

Inom flerbostadshusområdet bör de gröna ytorna bevaras för närrekreation.

En upprustning av flerbostadsbebyggelsen i Sjungande dalen skulle göra området mer attraktivt och trevligt. Eventuellt kan en påbyggnad av en del av flerbostadshusen vara möjlig.

Klockarbergsvägen bör kompletteras med en gång- och cykelbana mellan Sjungande dalen och Erikslid. Nya bostäder ska planeras så att goda kopplingar till det befintliga gång- och cykelvägnätet uppnås. Möjligheten att knyta samman det nya bostadsområdet på Sjungande dalen med Dalkarlsleden, samt till Erikslid via direktkoppling norr om Klockarbergsdalen, bör utredas.

En tydlig entré till Sjungande dalens IP med goda kopplingar för oskyddade trafikanter bör utredas. Värna närheten till rekreation och stärk kopplingarna till dessa ytor.

Ingen förändrad markanvändning föreslås inom områden som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, se figur 1 *Framtidens Skelleftedalen*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat. Befintliga skolors möjlighet till expansion behandlas i tabellen nedan.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Orkester- vägen	Flerbostadshus (200)	Förtättningsområde, omvandling av parkeringsyta och del av skog norrut kan studeras för skogsnära boende. Förstärk entréerna till naturreservatet. Norr om området finns ett avrinningsstråk för dagvatten. Hänsyn ska tas vid exploatering. Utred möjlighet att knyta samman området med Erikslid via stråk för gång och cykel norr om Klockarbergsdalen, samt med Dalkarsliden.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Levande stad • Ekologiskt hållbart stadsliv
2 Sjungande dalens idrottsplats	Utred förnyelse av området. Park, idrott med inslag av flerbostadshus, radhus (200-300)	Planen föreslår en översyn av idrott- och rekreationsytorna på Degerbyn och Sjungande dalen för komplettering med bostäder och mer ändamålsenliga idrottsytor. Den största bostadsexploateringen föreslås på sportfältet, men det är lämpligt att i samband med det se över intilliggande rekreationsytor för att skapa en lösning med integrering av olika användning. Utredningen ska främja en utformning som skapar välanvända områden, trygga miljöer och målet ska vara att en eventuell omvandling bidrar till att öka attraktiviteten i stadsdelen. Idrottsytor ska säkerställas inom utredningsområdet. Se över anslutningar för GC. Ersättningsytor för idrott kan bli aktuellt på annan plats. Möjlighet att stärka kopplingen längs Klintforsån. Sociala och biologiska värden finns inom området. Inom området finns ytor viktiga för dagvattenhantering. Dessa ska beaktas i fortsatt utredning. Utformningen ska ta hänsyn till buller från väg 95, eventuella störningar från intilliggande industri samt strandskydd från Klintforsån. Strandskyddsprovning enligt 7 kap, Miljöbalken krävs. Bostäder i 2-5 våningar är lämpligt. Hänsyn ska tas till arbete för att uppnå miljö kvalitetsnormerna i angränsande vattenförekomst.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Hållbart stadsliv • Ekologiskt hållbart stad
3 Sjungande dalen höjden	Bevara naturområde	Säkerställ tillgång till tätortsnära skog för boende i Sjungande dalen. Förbättra som entré till Vitbergsområdet. Hänsyn ska tas till nyttjande av området vid förfrågan om exploatering. Inte lämpligt att exploatera hela på grund av områdets karaktär, rekreationsvärden, biologiska värden samt fornlämningarna i området. Exploatering här kan påverka dagvattenssystemet i befintligt område.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Ekologiskt hållbart stadsliv

Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

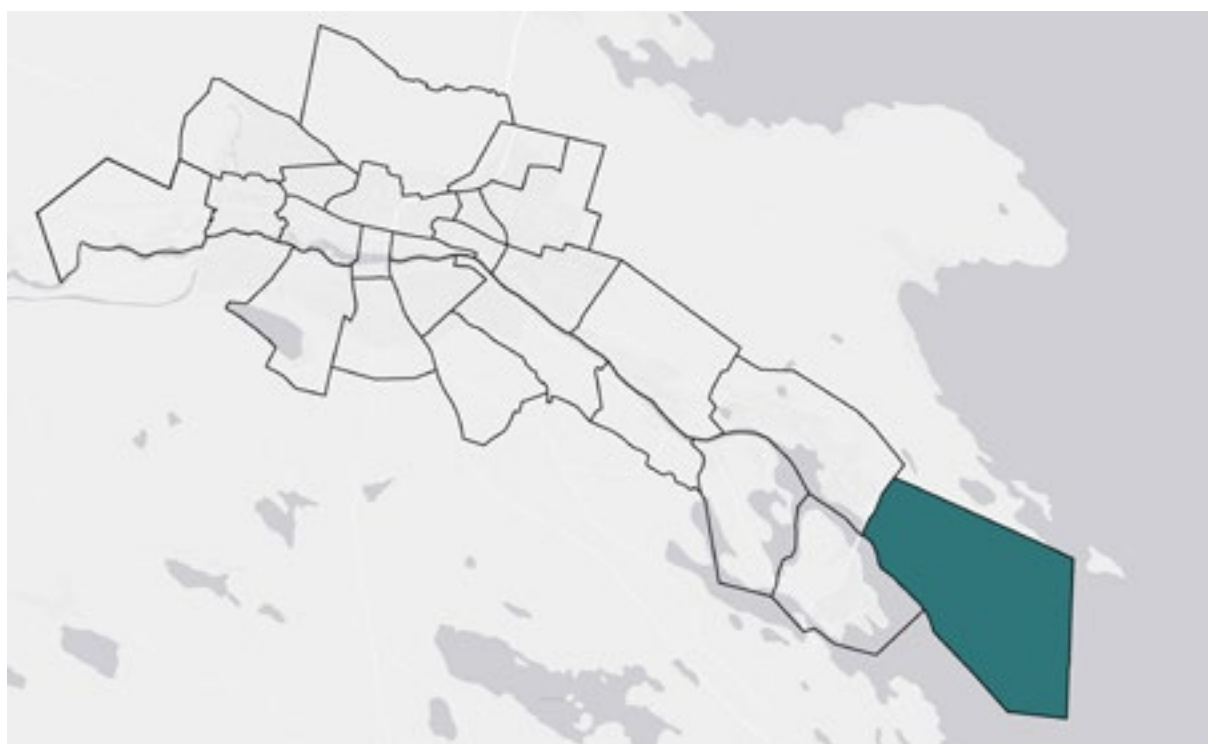

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
4 Orkester- vägens närpark	Bevara närpark	Viktig för boende i flerbostadshusområdet. Här finns plats för spontanlek och området är viktigt för karaktären. Pulkabackar för de minsta. Anslutningen till Sjungande dalens motionsspår kan tydliggöras. Betydelse fullt för hälsa och sociala värden.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
5 Klockar- bergsdalen	Bevara och utveckla park	Inom området finns ytor för rekreation i såsom stadsodling och pulkabacke med vindskydd. Området ska bevaras och utvecklas för rekreation. I området finns också viktiga ytor för dagvattenhantering. Dessa får inte bebyggas. Sociala värden, motionsspår, stadsodling.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
6 Lekplats Mazurkan	Bevara mötesplats	Bevara möjligheterna för spontanlek.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
7 Väg-grönt och parkyta	Bevara teknisk grönska	Längs Klockarbergsvägen, Järnvägsleden och Gamla Kågevägen finns grönska som är viktig för dagvattenhanteringen. Dessa ytor ska tas till vara som möjliga översvämningssytor vid extrema skyfall. Exploatering är inte lämpligt.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologiskt hållbart stadsliv
8 Norrbonia- banan	Trafikåtgård	Skellefteå kommun har valt att redovisa en egen omfattning på korridoren för Norrbotniabanan, genom Skelleftedalen. Syftet är att tydliggöra inom vilket område kommunen anser att banan bör lokaliseras. Den officiella korridoren för riksintresset redovisas i sin helhet under kapitlet Hänsyn.	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva gods-transporter • Varierat näringsliv
9 Sjungande dalens skola (grundskola åk F-3)	Säkra området för skolverksamhet i första hand.	Skolan bedöms ha god kapacitet inom planperioden. Det finns beslut om nedläggning men ingen tidpunkt för genomförande, varför området säkras för skolverksamhet. Om verksamheten behöver utöka ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas först.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor

Den direkta närheten till stora natur- och rekreationsområden är en stor kvalitet i Sjungande dalen. Foto: Jonas Westling

SKELLEFTEHAMN

Karaktär och identitet

Skelleftehamn karaktäriseras av Skellefteälvens möte med havet och ett antal mindre höjder och höjdryggar. Vattenkontakten är viktig och havsfjärdarna och Skellefteälven inramar stadsdelen. Sörfjärden och Skelleftehamnsfjärden (med Killingörviken) är de vatten som omsluter orten i söder. Kurjoviken och Lappstrupen upplevs mer som en vik till Sörfjärden. Lilltjärnen är en vattenspegel insprängt i villaområdet med en stadslekslekplats och gräsytor för bland annat spontanidrott. Flera mindre insprängda grönytor finns utspridda i stadsdelen. Det är nära till skog och elljusspår och i Skelleftehamn finns många promenadstråk och stigar i natursköna miljöer. Centralt finns en större park mellan badhuset och skolan, badhusparken, en mötesplats med stor potential till utveckling.

Närheten till vatten och havet, stränder, hållor, klippor och öar har skapat en skärgårdskultur. I Skelleftehamn finns småbåtshamnar vid Tjuvkistan, Killingörviken och Kurjoviken, från vars bland annat turbåtar ut till skärgården går. I anslutning till stadsdelen finns

handelshamnen Port of Skellefteå samt en industrihamn vid Rönnskärsverken. Skelleftehamn uppkom som en bruksort kring Rönnskärsverken. Hamnläget och industriverksamheten har sedan fortsatt att prägla samhället. Skelleftehamn är i sina tidiga delar skapad som trädgårdsstad med stora tomter och lummiga trädgårdar. En stor del av dessa uppfördes av Bolidenbolaget. Senare bebyggelse är skapad som egnahem med mindre tomter och tätare bebyggelsestruktur. I Skelleftehamn finns en blandning med såväl småhus som flerbostadshus. Samhället har väl utbyggd kommersiell och offentlig service.

Vid Näsuddens norra strand samt på öar i ett skärgårdslandskap finns en stor mängd fritidshus som troligtvis endast i ringa grad övergått till rena bostadshus för permanent boende.

Järnvägen och väg 372 delar Skelleftehamn i en nordlig och en sydlig del. En stor kraftledning delar samhället i en västlig och östlig del.

Rekommendationer för övergripande utveckling

I Skelleftehamn finns potential att stärka kopplingen till havet och älven ytterligare, för både havsnära boende och rekreation. Järnvägen och Järnvägsleden medför en barriäreffekt och delar orten i två delar vilket försämrar kopplingen mot vattnet. Det finns enbart tre ställen att korsa järnvägsspåren för att ta sig från den ena till andra delen. Här bör kopplingarna till det gröna förstärkas mer genom skyltning och området längs älven bör utvecklas och förvaltas för invånarna i Skelleftehamn. Den så kallade Pokerbacken och stor potential till utveckling och förbättring för rekreativa syften.

Gång- och cykelvägnätet bör förstärkas främst på den södra sidan av järnvägen och kopplingar mellan stadsdelens norra och södra sida bör stärkas. Oskyddade korsar väg 372 och järnvägen i plan i Skelleftehamns östra del. En planskild passage i detta läge bör eftersträvas, för att minska barriäreffekten och öka trafiksäkerheten. Ett välfungerande huvudcykelstråk mellan Skellefteå och Skelleftehamn ska finnas. Åtgärder för att tydliggöra och förbättra cykelstråket bör utredas och prioriteras.

Trafikverket arbetar med planering för att åtgärda väg 372, Järnvägsleden. En åtgärdsvalsstudie för att förbättra trafiksäkerheten, tillgängligheten och framkomligheten längs sträckan mellan Skellefteå och Skelleftehamn är påbörjad.

Ett byggande av Norrbotniabanan kommer troligen innebära en ökning av godstrafiken på järnväg längs

Skelleftebanan. En ökad järnvägstrafik kommer att förstärka barriären genom Skelleftehamn.

Vid hamnen har även en godsterminal för intermodala transportlösningar lokaliserats. En ökad godshantering innebär att terminalen måste utökas med större ytor för hantering och lagring. Inriktningen är att nya hamnytor skapas på Näsudden där direkt närhet till industritomter ger möjligheter för logistikunga etableringar och möjlighet för en längre kaj anpassad för djupgående fartyg och stora terminalytor finns. Nya hamnytor kan även skapas både väster och öster om den befintliga handelshamnen om behov finns. Mer information om förhållningssätt finns i *FÖP Hamnen*.

Kommunen arbetar med en omvandling av Badhusparken. Här finns goda möjligheter att skapa dels en trygg och attraktiv skolväg och dels en multifunktionell mötesplats med upplevelser för olika sinnen. Den fortsatta utvecklingen av det gröna i Skelleftehamn bör fokus ligga på att fortsätta utveckla skärgårdskulturen och friluftslivet med stärkta kopplingar mellan vatten och land.

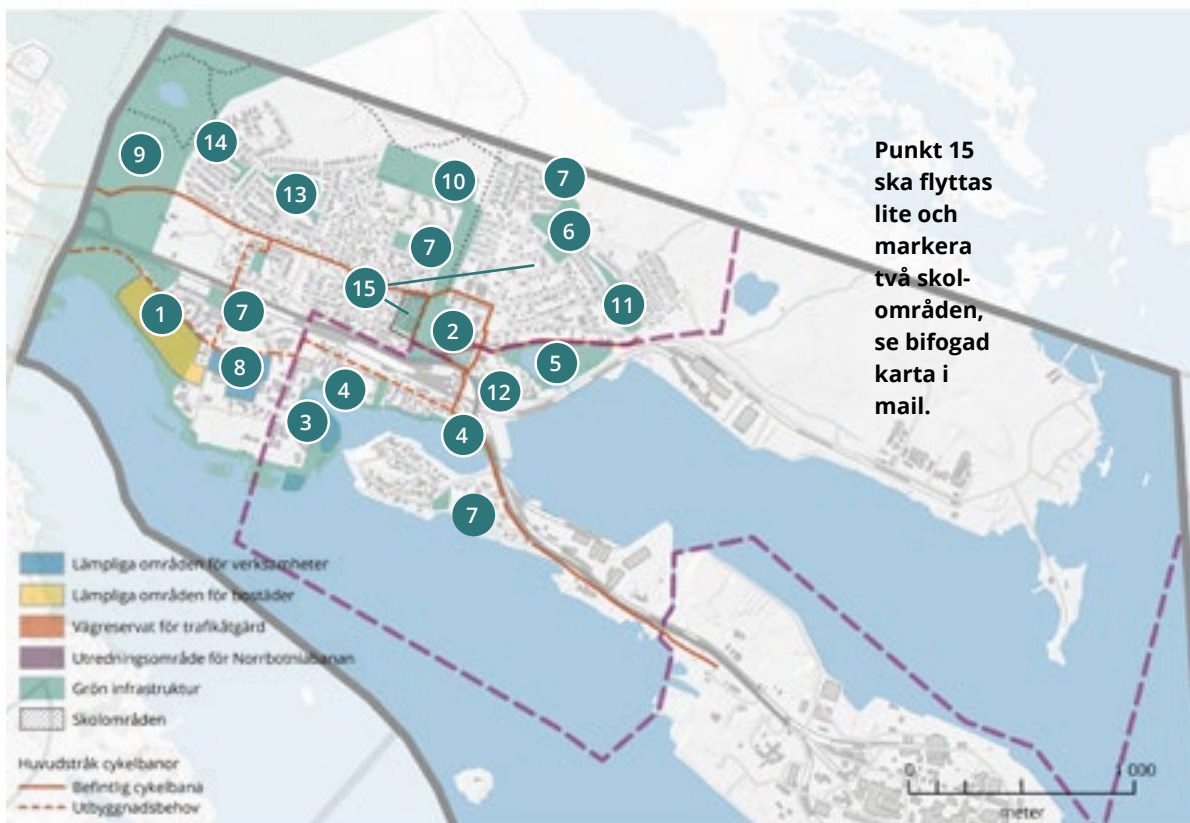
Ingen förändrad markanvändning föreslås inom områden som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, se figur 1 *Framtidens Skellefteå*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat. Befintliga skolors möjlighet till expansion behandlas i tabellen nedan.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Pokerbacken	Radhus, flerbostadshus, enstaka småhus (200)	Syftet är att lokalisera en mix av bostäder i området och samtidigt tillgängliggöra det mer för allmänheten, det är viktigt att området inte privatiseras får några få. Skärgårdsboende i 2-6 våningar med fokus på flerbostadshus är lämpligt. Bad och rekreationsområde med vandringvägar kan ordnas i området. Pokerbackens historia kan lyftas fram i utvecklingen av området. Det finns strandskydd i området, viktigt att ianspråkta för den tätortsnära utvecklingen. Området kan öka attraktiviteten för många i stadsdelen. Tillgång till vattnet ska säkras i planeringen. Norr om pokerbacken finns en yta som är viktig för hantering av dagvatten. Den får inte ianspråkta. Det finns föroreningar som behöver omhändertas innan området är lämpligt för bostadsändamål. Mer undersökningar krävs. Hänsyn ska tas till arbete för att uppnå miljö kvalitetsnormerna i angränsande vattenförekomst.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Ekologiskt hållbart stadsliv
2 Badhusparken	Bevara och utveckla rekreationsområde och finpark.	Utveckling av Badhuspark och Guldvallen ska genomföras. Hög kvaliteten och tryggheten, stärkt funktionen av mötesplats, samt bidra till utveckling av Skelleftehamns centrum. Stärkt kopplingen mot skogen, längs elledningen norrut. Sociala värden, hälsa, kultur. Här finns möjlighet att utveckla dagvattenlösningarna vid ombyggnation. Mer bebyggelse är inte lämpligt.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Ekologiskt hållbart stadsliv
3 Småbåtshamnarna	Bevara och utveckla	Säkra tillgången till småbåtshamn med tillgång till service och mötesplatser. Utvecklingspotential.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
4 Strandpromenad och Oskarsparken	Bevara rekreation och närpark.	Bevara park och strandpromenad, utveckla rekreation och promenadstråk längs vattnet från Kallholmen till Alderholmen.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
5 Killingörviken	Bevara och utveckla sociala värden.	Park med småbåtshamn. Utveckla som mötesplats för sociala värden. Utveckling ska ske med hänsyn till kulturmiljöområdet.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
6 Skolskog	Bevara biologiska och sociala värden. Teknisk grönska	Tätortsnära skog. Gamla stora havstallar, väl använt område. Området kan översvämmas vid extrema skyfall. Biologiska, tekniska och sociala värden.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Ekologiskt hållbart stadsliv
7 Lekplatser Myrängsvägen, Kolonigatan och S. Ringvägen	Bevara	Möteplats för barn och unga. Bevara och utveckla enligt lekplatsstrategin. Sociala värden.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad

Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

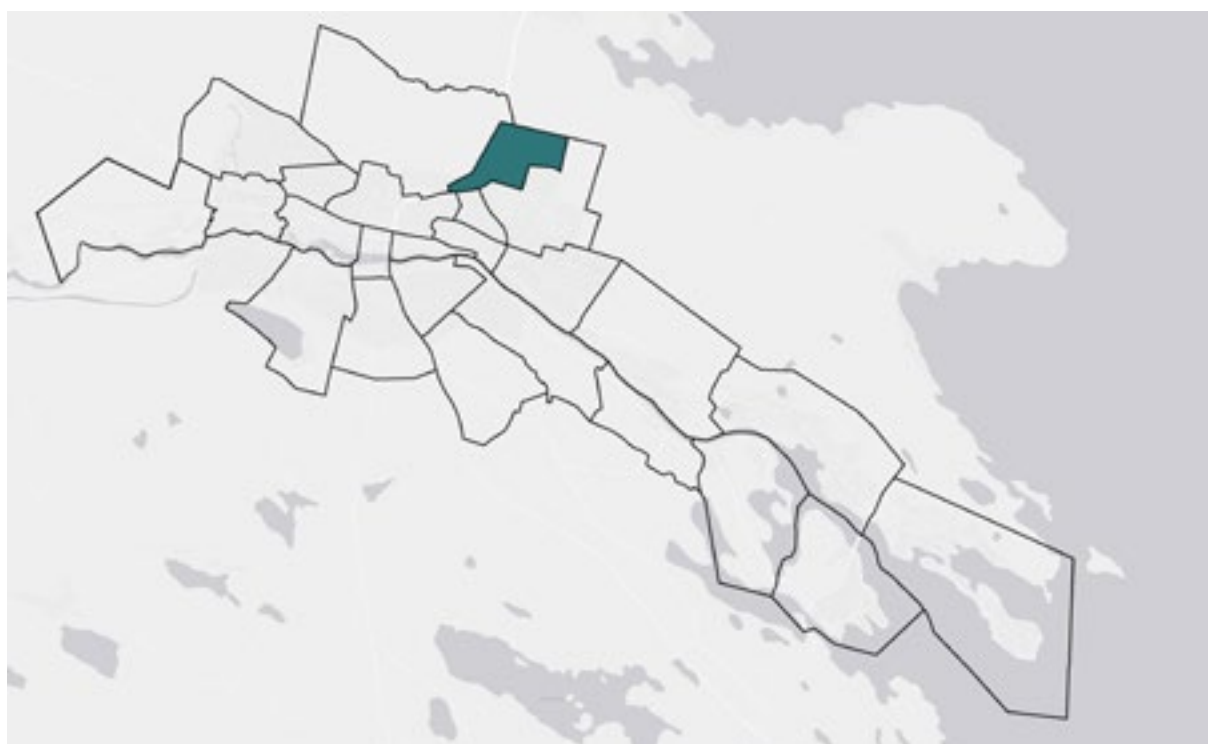

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
8 Verksamhet	Sävenäs industriområde	Ligger i anslutning till befintliga verksamheter samt småbåtshamn och rekreation. Icke störande verksamhet, service och besöksnäring önskvärt. Näringsliv, sociala värden. Vid förtätning ska god dagvattenhantering säkerställas.	<ul style="list-style-type: none"> Möjliggör för ett Ekologiskt hållbart stadsliv Levande stadsliv
9 Grön kil	Bevara skogsområde mellan Ursviken och Skelleftehamn mot älven.	Området är ett av få sammanhängande grönområden, som når hela vägen till älven och i det finns både ekologiska och sociala värden. Behåll den ekologiska spridningsvägen mot älven och Pokerbacken. Delar av kyrkogården kan översvämmas vid extrema skyfall och bör inte bebyggas mot Skelleftehamnsleden. Norr om pokerbacken finns en yta som är viktig för hantering av dagvatten.	<ul style="list-style-type: none"> Grön infrastruktur Levande stad Ekologiskt hållbart stadsliv
10 Kraftledningsgata och obebyggd tomt	Bevara närpark och teknisk grönska.	Området ska sparas för hantering av dagvatten vid extrema skyfall. Området är ett bilfritt stråk som kopplar Badhusparken och de centrala delarna av Skelleftehamn mot skogen och elljusspåret norr om stadsdelen. Utvecklingspotential finns att skapa trevlig miljö för vistelse. I områdets norra delar finns risk för översvämning. På marken finns en byggrätt i detaljplan. För att möjliggöra byggnation ska utredning för avledning av vatten tas fram.	<ul style="list-style-type: none"> Möjliggör för ett Ekologiskt hållbart stadsliv Levande stad
11 Grönt stråk mellan kvarter, Berzeliusgatans lekplats	Bevara teknisk grönska och lekplats	Möteplats för barn och unga. Bevara och utveckla enligt lekplatsstrategin. Området är viktigt för hantering av dagvatten.	<ul style="list-style-type: none"> Grön infrastruktur Levande stad Ekologiskt hållbart stadsliv
12 Väg-grönt längs Näsuddsvägen	Bevara teknisk grönska	Område viktigt för dagvattenhantering. Åtgärder kan behövas.	<ul style="list-style-type: none"> Ekologiskt hållbart stadsliv
13 Tjärnen	Vattenspegel, teknisk grönska	Vackert belägen grön oas i stadsdelen, med liten tjärn. Viktig för närboende. Området är viktigt för dagvattenhantering.	<ul style="list-style-type: none"> Grön infrastruktur Levande stad Ekologiskt hållbart stadsliv
14 Grönya mellan kvarter	Bevara teknisk grönska	Viktig yta för dagvattenhantering. Ska bevaras.	<ul style="list-style-type: none"> Ekologiskt hållbart stadsliv
15 Auraskolan (grundskola åk F-2) och Örjansskolan (grundskola åk 3-9)	Säkra område för skolverksamhet	Skolan bedöms ha god kapacitet inom planperioden. Om verksamheten behöver utöka ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas först. Om angränsande idrottsytor måste tas i anspråk ska ersättningsytor skapas.	<ul style="list-style-type: none"> Bidra till kunskap och unik kompetens Tät stad längs älven Stärk karaktär och identitet Levande stad Tillgänglig stad Enkla resor

*Vy över hav och skärgård i Skelleftehamn.
Foto: Jonas Westling*

SOLBACKEN

Karaktär och identitet

Solbacken tillhörde tidigare de båda stadsdelarna Morö Backe och Vitberget, men blev en egen stadsdel 2011. Området har bebyggts i steg med olika byggherrar och varierande verksamheter. Sedan 1990 har industri, kunskapsintensiva företag och vissa former av handel etablerats i området. I stadsdelen finns kommunens avfallsdeponi Degermyran.

Under den första delen av 2000-talet lanserade kommunen Solbacken som handelsområde. Efter en snabb exploatering har ett handelsområde med 18 000 kvm

handel med dagligvaror och sällanköpsvaror skapats. Handelsområdet som haft en exploatör har fått en enhetlig utformning med träfasader och sadeltak.

Två tillfarter för biltrafik finns till Solbacken, Solbacksvägen och Nöppelbergsvägen. Längs den västra nord-sydliga gatan finns en från körbanan avskild gång- och cykelbana. Kantstensavskild gång- och cykelbana finns även längs Nöppelbergsvägen och delar av Solbacksvägen.

Rekommendationer för övergripande utveckling

Nya byggnader kan uppföras på lediga tomter i den norra delen av Solbacken.

För att skapa robusthet i vägsystemet för biltrafik bör ytterligare en gatuanslutning till Solbacken utredas och prövas i framtiden. Kopplingar för oskyddade trafikanter bör även säkerställas mellan Solbackens handelsområde och Morö Backe. Lämplig dragning för bussgata mellan Morö Backes östra del och Solbacken bör utredas vidare.

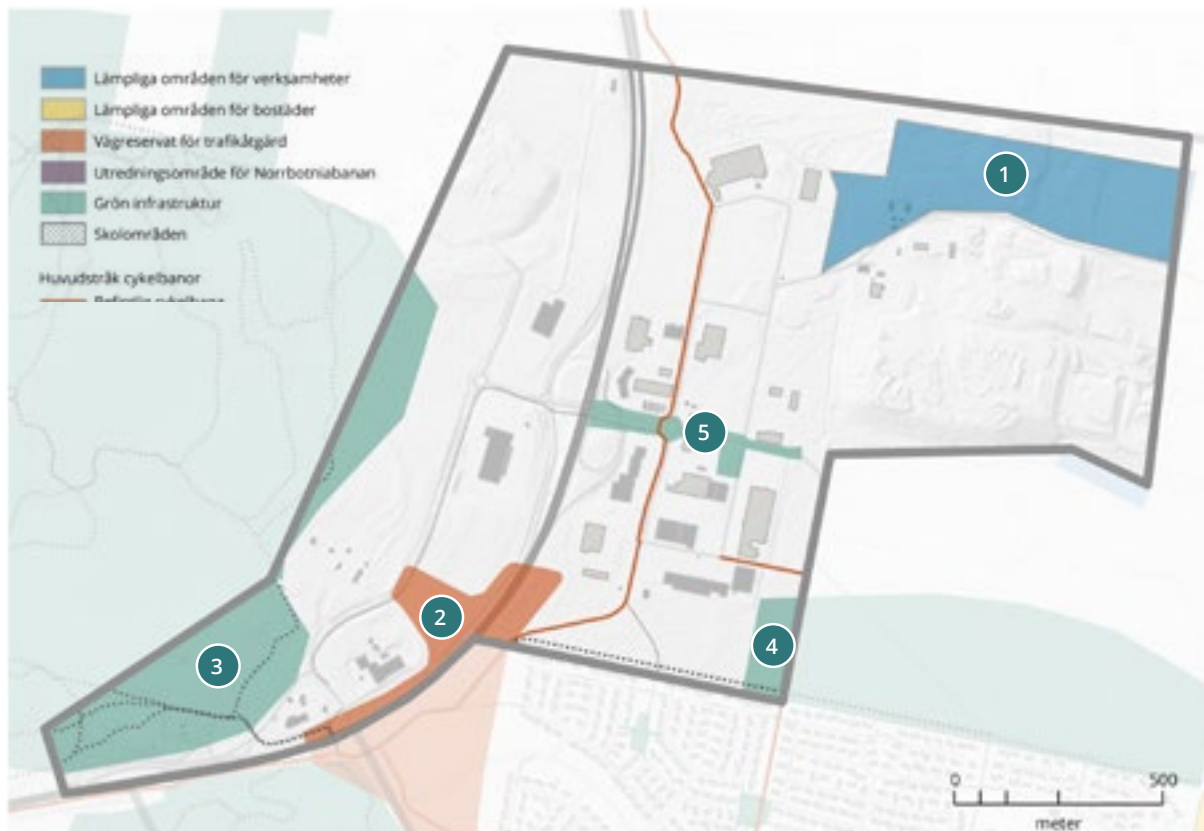
I området är det viktigt att behålla och stärka den gröna infrastrukturen. Vid exploatering bör gröna inslag i stadsdelen premieras för att minska störningar och skapa en trevlig miljö att visas i. Dagvattenlösningar för att minimera påverkan både på Solbacken och Morö Backe krävs. Dagvattenutredning tas fram i samband med fortsatt förtätning.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Norra Solbacken	Industri	Planförslaget redovisar utvidgning av industriområdet norr om Degermyran. Här kan störande verksamheter inrymmas. Nya tomter för industri, störande verksamheter är ok.	<ul style="list-style-type: none"> • Varierat näringsliv
2 Ny E4	Trafikåtgärd	Planen redovisar en bred korridor för en ny E4 vid Östra leden. När Trafikverket tar fram en vägplan kommer trafiklösningen att klargöras. Det är viktigt att skapa en bra planeringsmässig lösning för anslutning till Solbacken i samband med den nya trafiklösningen.	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva gods-transporter • Varierat näringsliv
3 Naturområde	Skapa ny entré till rekreationsområde	Förtydliga entrén till Vitbergets rekreations- och naturområde. Parkeringar och skyltning. Lämplig plats utreds vidare. Sociala värden. Hälsa.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
4 Grönska norr om Morö Backe	Bevara teknisk grönska	Skyddszon mot Degermyran. Viktiga ytor vid extrema skyfall.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologiskt hållbart stadsliv
5 Väg-grönt	Bevara teknisk grönska	Viktig framtida yta för avrinning av vatten. Åtgärder behövs.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologiskt hållbart stadsliv

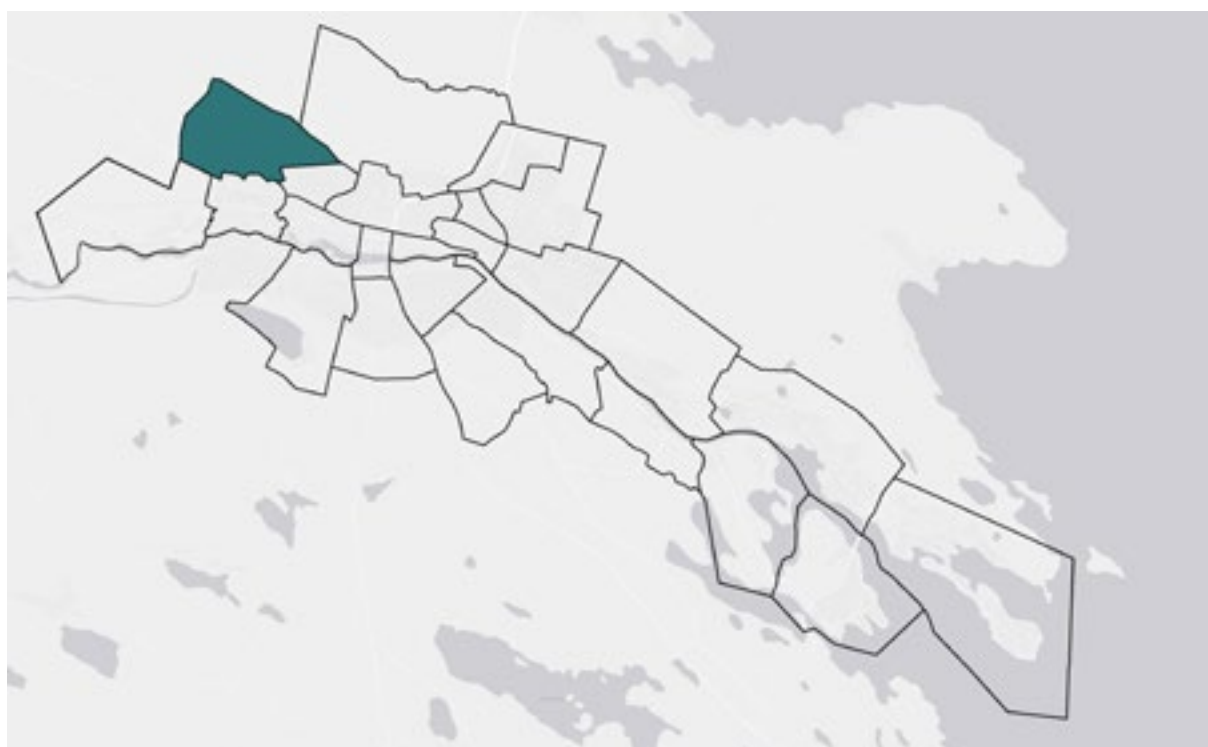
Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

STÄMNINGSGÅRDEN

Karaktär och identitet

Stämmingsgården är gammal jordbruksbygd med inslag av sammanhållen bebyggelse i söder. Stadsdelen präglas av sin småskalighet och lantliga karaktär. Bebyggelsen består av friliggande småhus samt ett fåtal jordbruksfastigheter och hästgårdar. De flesta byggnader är äldre, men det finns även några nybyggda villakvarter i utkanten av området. Längs Granbackavägen har en relativt stor förtätning av bebyggelsen skett genom åren.

Grönskan i området består till större del av åkrar blandat med varierande typer av skog. Variationen

i kombination med det kuperade landskapet ger ett spännande och karaktärsgivande uttryck. I Klintforsån finns fallhöjd och rester av en mycket gammal kvarn- och sågplats. Kvarnplatsen Lindalmström bedöms vara en av Västerbottens äldsta.

Stämmingsgården har ett varierande landskap med öppna ängar, kuperad terräng med olika och varierande typer av skog, vilka alla utgör stora tillgångar i området. Genom området går också Mineralleden, en 18,1 km lång vandringsled som sträcker sig mellan Skellefteå camping och Varuträsk.

Rekommendationer för övergripande utveckling

Det finns möjligheter att förtäta Stämmingsgården utan att kvalitéer i livsmiljö och natur går förlorade. En varsam exploatering med stor hänsyn till miljö, omland och boende är viktig för att få nya bostäder att smälta in på ett bra sätt. Efter Granbackavägen har ny bebyggelse lokaliserats bakom den äldre intill vägen. Längs med de tillfartsvägar som byggts finns möjligheter till lokalisering av ytterligare bostäder. Lokalisering sker efter lämplighetsprövning enligt plan- och bygglagen och miljöbalken.

Det finmaskiga gatu- och vägnätet ska i största mån bevaras och byggas ut efter behov.

Den måttliga trafikmängden motiverar inte särskilda gång- och cykelbanor. Ett undantag är cykelbanan efter Gamla Kågevägen som bör förlängas när nya bostäder

byggs norr om Knutgatan. Möjligheten att knyta samman det nya bostadsområdet i Dalkarlsleden med Sjungande dalen bör utredas.

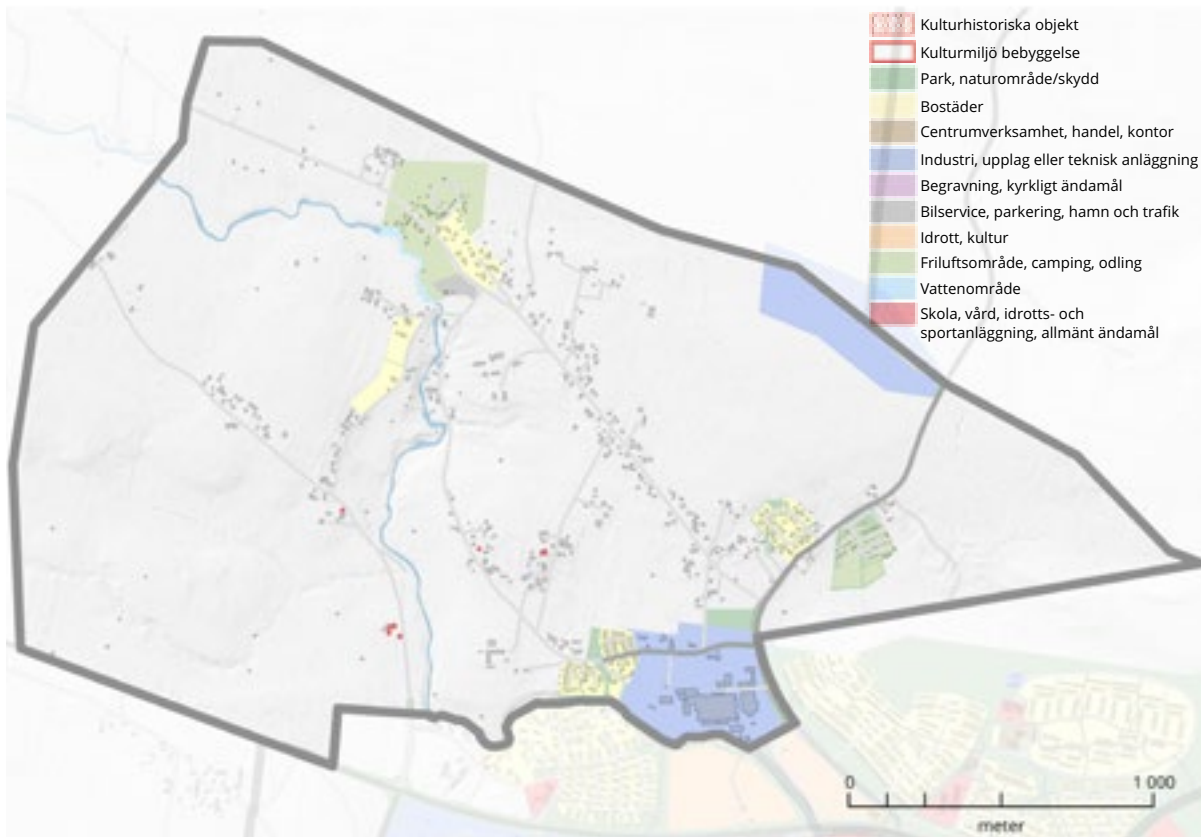
Fotbollsplanen som ligger i mitten av området kan rustas upp för att skapa en central mötesplats i stadsdelen. Mineralleden genom området borde synliggöras mer.

Vid industriområdet finns det idag hästhagar på detaljplanlagd industrimark. Om förtätning ska ske här måste avrinningsväg för dagvatten mot Klintforsån tillskapas.

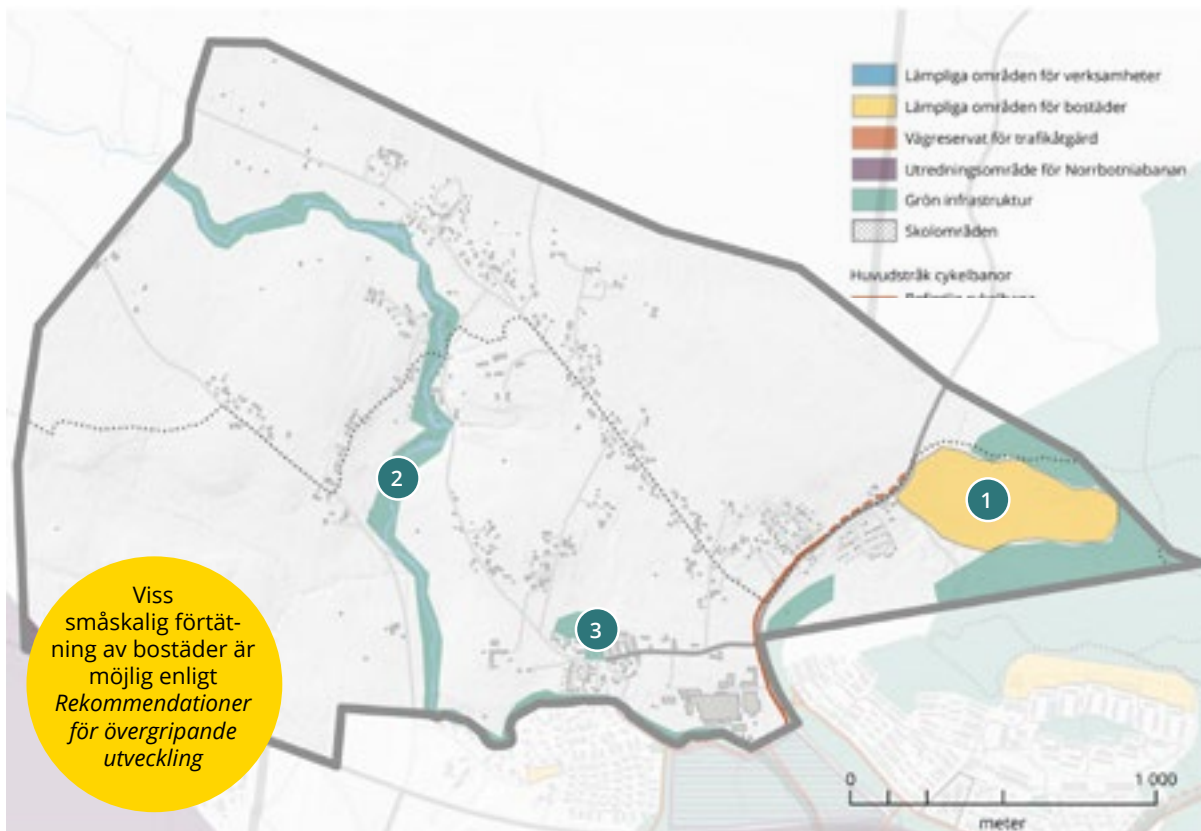
Ingen förändrad markanvändning föreslås inom områden som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, se figur 1 *Framtidens Skelleftedalen*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Dalkarsliden	Radhus, småhus, flerbo-stadshus (100)	Ett större område för nya bostäder, företrädesvis småhus i olika former, föreslås öster om Gamla Kågevägen norr om koloniområdet i en vacker sydsluttning med direkt närhet till Vitbergets rekreationsområde. Lämplig höjd 1–4 våningar, med souterräng för anpassning till de topografiska förhållandena. Här ska innovativa lösningar för ett hållbart samhälle tas fram, inte minst vad gäller klimat och miljö. Kommunen ser positivt på en eller flera exploatörer som tillsammans skapar en god helhetslösning i området.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Ekologiskt hållbart stadsliv
2 Klintforsån	Bevara biologiska värden	Lövskog utmed ån och vattenmiljö med biologiska värden, kulturmiljö Lindalmsström. Bevara biologiska värden och stärk tillgängligheten till utvalda delar av ån. Koppla samman med rekreativstråk mot Degerbyn och Stämningssgården. Biologiska värden, sociala värden, kulturmiljö.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Stärkt karaktär och identitet
3 Stenbackavägen	Bevara och utveckla teknisk grönska.	Informell lekplats och fotbollsplan, som istället blivit en uppställningsyta för diverse fordon av de boende i området. Här finns potential att utveckla platsen. Det är också en viktig yta för dagvattenhantering vid extrema skyfall. Åtgärder kan behövas för avrinningsväg från området.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologiskt hållbart stadsliv • Levande stad

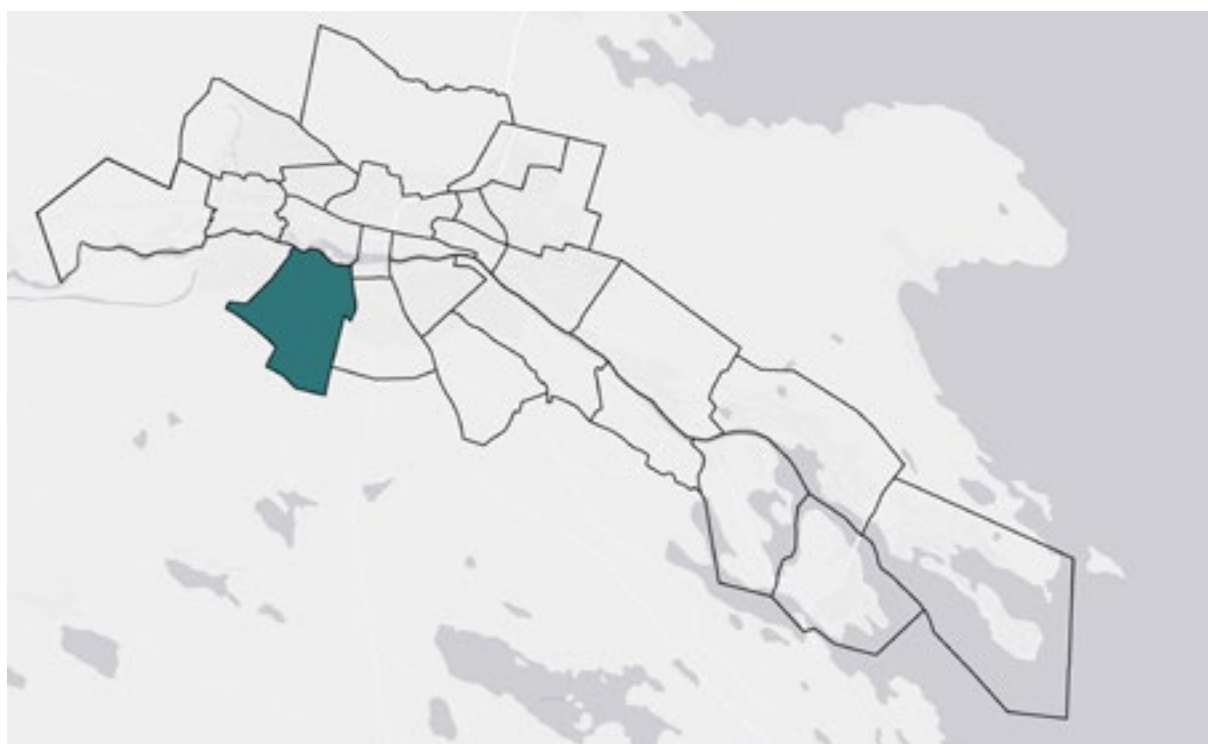
Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

SUNNANÅ

Karaktär och identitet

Sunnanå ligger centralt på Skellefteälvens södra sida. Området avskiljs i öster från stadsdelen Sörböle genom kyrkogården och idrottsanläggningarna vid Sörvalla och kring Sunnanåskolan. I väster tar ett åkerlandskap vid där villaområdet slutar.

Sunnanås bostadsbebyggelse utgörs till största delen av villakvarter med tydlig SCAFT-struktur men det finns även mindre områden i stadsdelen med flerbostadshus i två våningar och radhus. Stadsdelen är funktionsseparerad, vilket märks genom att bebyggelsen är åtskild utifrån bostadstyp. Den äldsta bebyggelsen på Sunnanå ligger i nära anslutning till Lejonströmsbron då detta historiskt sett varit en relativt central del av staden. Verksamheternas mångfald är låg i stadsdelen, men det finns en kyrka, kyrkogård, skola, förskola, idrottsplats och pizzeria.

Trots att stadsdelen upplevs främst som en villamatta så finns det ett stort antal flerbostadshus vid Sunnanåskolan, längs älven och vid Nyckelgatan. Längs Falkträskets norra, östra och sydöstra stränder finns sedan lång tid tillbaka fritidsbebyggelse av blandad storlek och standard. En övergång till permanentboende sker successivt och villaområdet byggs ut och närmar sig sjön.

Det gröna upplevs alltid nära på Sunnanå, oavsett om du befinner dig i villaområdena eller i något av stadsdelens flerbostadshusområden. Den omgivande grönskan utgörs av älvsstranden i norr, Falkträsket och Falkberget i söder och skogen söder om Nyckelgatan och Lantmannagatan. Kyrkogården, klättringslederna vid Falkträsket och två områden mellan villabebyggelsen utgör gröna oaser i stadsdelen. Genom området finns två stora gröna stråk för lek och rekreation, i nordsydlig riktning öst om Falkträskvägen och östvästlig riktning väst om den.

Rekommendationer för övergripande utveckling

Falkträskvägen byggs om i en något ny sträckning mellan Lantmannagatan och Dansgatan. Separerad gång- och cykelbana anläggs längs med den nya Falkträskvägen och vidare in på Dansgatan. Befintliga Falkträskvägen ansluter den nya i en trevägskorsning. Vid en fortsatt exploatering av bostäder öster och söder om Falkträskbadet bör den befintliga Falkträskvägen byggas om och gång- och cykelstråket förlängas. En översyn av parkeringsmöjligheterna vid Falkträskbadet bör genomföras.

Nytt huvudcykelstråk föreslås längs med Lantmannagatan. Goda kopplingar för fotgängare och cyklister mellan de södra och norra delarna ska eftersträvas i den fortsatta planeringen.

Närheten till gröna områden och stråk på Sunnanå är viktiga för rekreation. Strandpromenaden går längs älven vid Sunnanå och här är det gröna viktigt att förvalta och utveckla. Kommunen ska jobba vidare med utrymmet mellan Strandpromenaden och bebyggelsen samt förbättra tillgängligheten från stadsdelen. Älvsområdet på Sunnanå ska för framtida utvecklingsinsatser karaktäriseras på två sätt. Från Sunnanåkyrkan till

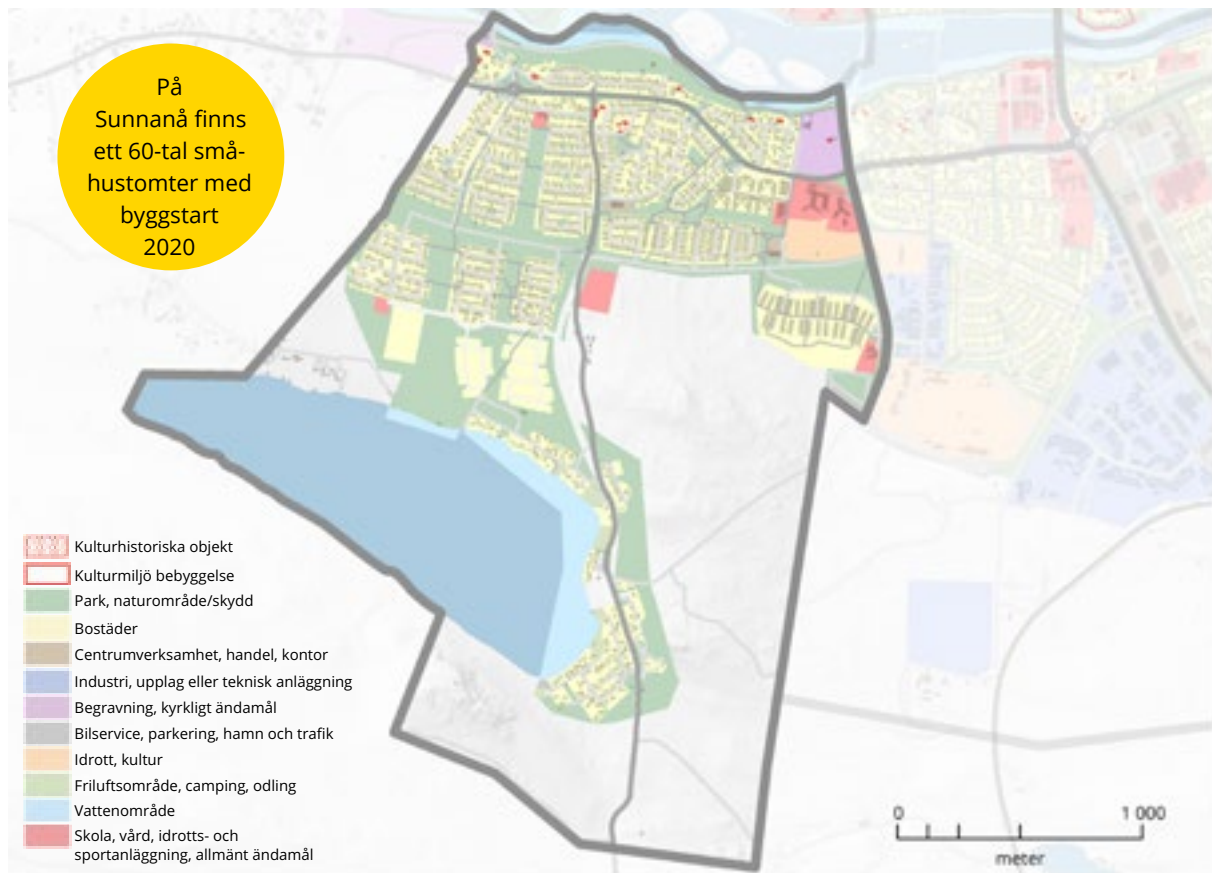
Lejonströmsbron formas en ett område där spontanitet, lek och rörelse är viktiga ledord. Här är huvudfunktionen rekreation och området ska utvecklas med gestaltning, aktiviteteter och målpunkter. Från Sunnanå kyrkogård till parkbron ska området ges en lugnare karaktär där huvudfunktionen är naturområde och där naturvärdena ska premieras.

Bättre kopplingar till älven bör eftersträvas, dels från gång- och cykelbanor och dels från grönområdena i stadsdelen. Vid exploatering av södra Sunnanå kan området runt Falkträsket med fördel utvecklas för att stärka rekreativiteterna för invånarna söder om älven. Viktiga målpunkter är badplatsen, Falkberget, elljusspåret. Tillgänglighet till hela Falkträsket bör utredas, med till exempel förbättrade stråk runt sjön.

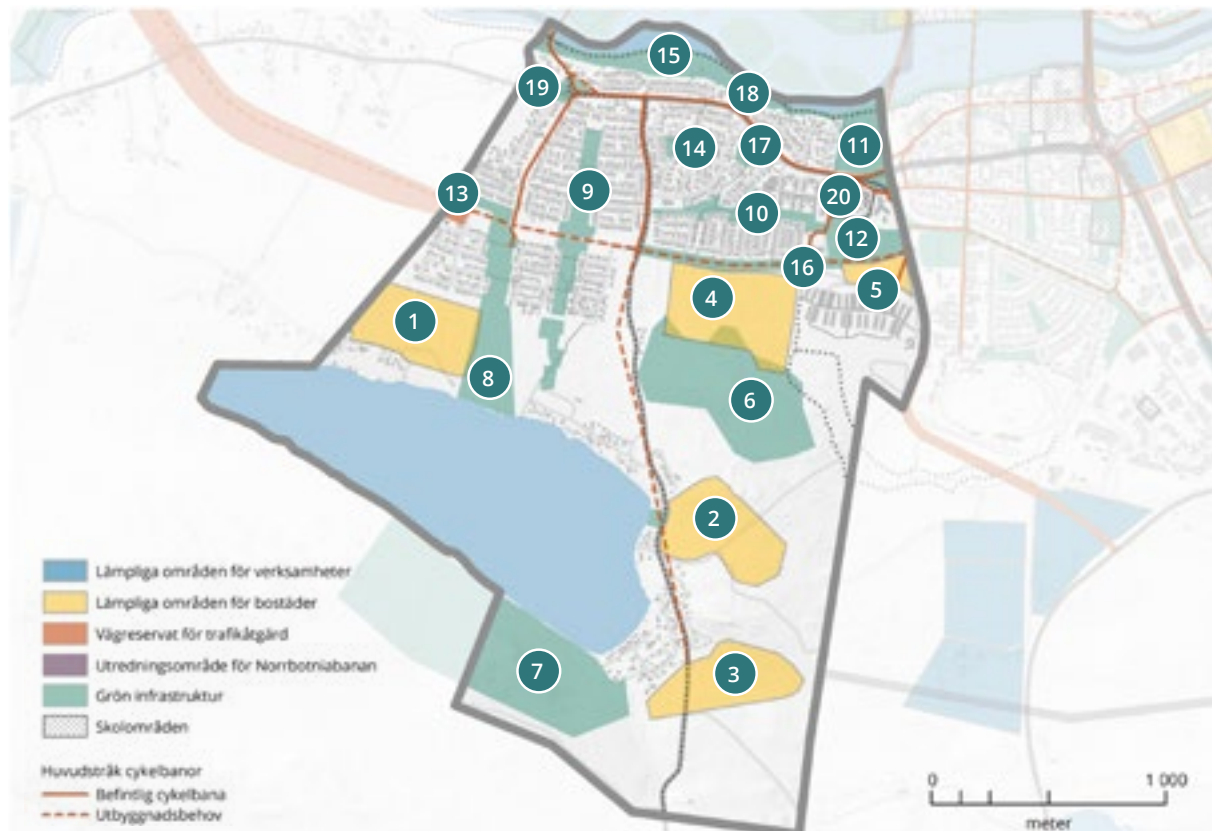
Ingen förändrad markanvändning föreslås inom områden som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, *se figur 1 Framtidens Skelleftedalen*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat. Befintliga skolors möjlighet till expansion behandlas i tabellen nedan.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Falkträsket	Radhus, småhus (60)	Utveckling av befintligt villaområde. Fin utsikt över staden kan skapas. Planering ska ske med hänsyn till de i området höga grundvattnivåerna. God placering av hus och minimering av schakt och fyllnadsmassor ska eftersträvas. Del av området omfattas av strandskydd. Prövning enligt 7 kap, Miljöbalken ska ske. Miljökvalitetsnormerna i Falkträsket ska inte försämrans.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Tillgänglig stad • Ekologiskt hållbart stadsliv
2 Falkträskbadet	Flerbostadshus, radhus, småhus (40-100)	Västläge med fin utsikt över sjön och närhet till trevlig rekreationsskog på berget. Här kan en mix av bostäder tillskapas med lägre bebyggelse mot Falkträskvägen. 2-4 våningar är lämpligt. Kommunalt VA är en förutsättning för exploatering. Förbättring av väg 816 krävs. Kopplingar mellan skog och sjö ska tillskapas. Komplettering av parkeringsytor till badet kan utredas. Säkerställ goda möjligheter för gång- och cykel till och från området. Del av området omfattas av strandskydd. Prövning enligt 7 kap, Miljöbalken ska ske. Miljökvalitetsnormerna i Falkträsket ska inte försämrans.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor • Ekologiskt hållbart stadsliv
3 Viken	Småhus (60-100)	Område med närhet till vatten och naturområde. Kommunalt VA är en förutsättning för exploatering. Förbättring av väg 816 krävs. 1-1,5 våning är lämpligt. Säkerställ goda möjligheter för gång- och cykel till och från området. Miljökvalitetsnormerna i Falkträsket ska inte försämrans.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Enkla resor • Ekologiskt hållbart stadsliv
4 Södra Sunnanå	Flerbostadshus (500)	Område med större exploatering är lämplig. Mellanrummen ska tas tillvara och närheten till skog och rekreation lyftas fram i planeringen. Gröna kopplingar i nord-sydlig riktning ska bevaras. 4-6 våningar är lämpligt. Utveckling av Berget bör utredas vid exploatering av Södra Sunnanå. Kopplingar till eventuell skolskog ska säkras. Biologiska och sociala värden. Vid exploatering måste åtgärder för avrinning och dagvattenhantering utredas för att inte påverka på Lantmannagatan och parkområde i öst-västlig riktning (10).	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Ekologiskt hållbart stadsliv
5 Nyckelgatan	Flerbostadshus (100)	Ny entré till Nyckelgatan skapas som synliggör och kopplar samman området med resten av Sunnanå. Fin utsikt mot staden skapas. Lämpligt med 4-6 våningar. Möjlig lokalisering för landmärke. Beakta påverkan av dagvatten, åtgärder kan bland annat behövas vid Lantmannagatan.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärkt karaktär och identitet • Tillgänglig stad • Ekologiskt hållbart stadsliv

Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
6 Rösberget	Bevara biologisk och utveckla socialt värdefullt område.	Rösberget kan göras mer tillgängligt för boende i södra Skellefteå. Biologiska värden ska bevaras. Området blir med en ökad exploatering på Sunnanå viktigare som närskog. Möjlighet att utvidga motionsspåret finns, med större närhet till invånarna på Falkträsket och längs Lantmannagatan. Utveckling kan utredas vid exploatering av Södra Sunnanå. Sociala värden, hälsoperspektiv.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
7 Falkberget	Bevara biologisk och socialt värdefullt grönområde för närrekreation.	Välbesökt strövområde med fina utblickar över Falkträsket och Sunnanå. Tätortsnära skog som blir viktigare med en högre exploatering på Sunnanå. Området ska bevaras för biologiska och sociala mervärden. Klättringslederna på Falkberget skulle också kunna markeras. Hälsoperspektiv.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Stärkt karaktär och identitet • Ekologiskt hållbart stadsliv
8 Falkträsket och Falkträskbäcken	Bevara biologiska och utveckla sociala värden.	Falkträsket kantas av många strandtomter varför det är viktigt att slå vakt om platser för allmän vistelse. Befintliga passager mellan hus och strand ska bevaras. Utveckla rekreationsområdet runt Falkträsket; badplatser, Falkberget, elljusspåret, besöksparkering och stråk runt sjön. Biologiska värden i och längs Falkträskbäcken ska bevaras och utvecklas.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
9 Parkområde i nordsydlig riktning	Bevara sociala värden.	Parkområdet har stora sociala värden för närboende med bland annat två stadsdelslekplatser och pulkabackar. Bättre koppling mot älv och över Lantmannagatan mot Falkträsket kan utredas i syfte att skapa ett genomgående bilfritt och grönt stråk i området. Inom området kan framtida behov dagvattenhantering ses över.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Ekologiskt hållbart stadsliv
10 Parkområde i östvästlig riktning	Bevara sociala värden.	I området finns sociala värden i form av en stadsdelslekpark och pulkabacke. Grönområdet är viktigt för närboende i flerbostadhusområdet och förskoleverksamheten, god tillgänglighet. Viktig yta för dagvattenhantering.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Ekologiskt hållbart stadsliv
11 Sunnanå Kyrkogård	Bevara	Sociala värden ska bevaras. Inom området finns kulturhistoriskt objekt som ska värnas.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Stärkt karaktär och identitet
12 Skolgård – sportfält	Bevara värden för skolverksamhet föreningslivet	Området nyttjas för idrott och ska ses som möjlig utbyggnadsriktning för skolverksamhet. Stor utvecklingspotential finns. Inom området finns risk för översvämning vid extrema skyfall.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Ekologiskt hållbart stadsliv

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
13 Västra länken	Reservat för trafikåtgärd.	En korridor föreslås för förlängning av Lantmannagatan mot väster och bro över till Degerbyn. Reservatet finns kvar sedan tidigare planering. Kopplingen planeras inte att genomföras inom planperioden, men bör finnas med för framtida behov. Länkens barriäreffekt ska minimeras och fortsatt utredning om mer exakt placering ska göras både norr och söder om älven. Länken föreslås innefatta även gång- och cykeltrafik.	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva godstransporter • Varierat näringsliv
14 Grubban närpark	Bevara skogsdunge	Bevara skogskänsla.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
15 Älvsrummet	Se kap älvsrummet	Arbeta vidare med utrymmet mellan Strandpromenaden och bebyggelsen samt förbättra tillgängligheten från stadsdelen.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Stärk karaktär och identitet
16 Väg-grönt vid Lantmannagatan	Utveckla teknisk grönska vid exploatering	Vid exploatering bör vatten ledas bort för att minska påverkan.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologiskt hållbart stadsliv
17 Dragongatans närpark	Bevara för dagvattenhantering	Område som bevaras för dagvattenhantering.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologiskt hållbart stadsliv
18 Laxgatan	Bevara teknisk grönska	Naturligt avrinningsstråk.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologiskt hållbart stadsliv
19 Väg-grönt vid korsningen Stråkgatan och Skråmträskvägen	Bevara teknisk grönska	Ytor för dagvattenhantering.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologiskt hållbart stadsliv
20 Sunnanåskolan (grundskola åk F-6)	Säkra område för skolverksamhet	Om verksamheten behöver utöka inom planperioden ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas i första hand. Angränsande grönområde kan utredas för skolverksamhet. Ytor för idrott ska säkras i någon form.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tätt stad längs älven • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor

SÖDRA BERGSBYN

Karaktär och identitet

Södra Bergsbyn ger en typisk landsbygds känsla med skog öppna åkrar och ängar mellan bebyggelsen, vilken är utspridd över stora ytor och består av både större och mindre gårdar. Marken är till stor del uppodlad, men mindre skogspartier förekommer främst söder om vägen. Bebyggelsen ligger till dominerande del mellan väg 829 och Skellefteälven. Tillgänglighet till älvstranden för allmänheten finns på vissa ställen, men huvuddelen av stranden är inte åtkomlig. Den glesa bebyggelsen nära älven i ett brutet landskap med öppen

mark och skogsidåer har grönstrukturer skapade av kulturlandskapet.

En gång- och cykelbana går längs väg 829 och sammanbinder Stackgrönnan med Anderstorp som i sin tur har goda förbindelser mot centrum. Öster om Bergsbydammen finns möjligheter att ta sig fram intill älven på vägar av olika kvalitet. Stråket är inte heltäckande och på vissa ställen tvingas man söka sig upp till den allmänna vägen.

Rekommendationer för övergripande utveckling

Förtätning av hästgårdar och villabebyggelse bedöms i vissa fall kunna vara möjlig på båda sidor av väg 829. Befintliga utfarter skall nyttjas, nya bedöms restriktivt. Lokaliseringen ska allmänt sett ske med hänsyn till områdets karaktär, bebyggelse och teknisk försörjning. Längs älven bör nya bostäder inte ligga närmare stranden än omgivande bebyggelse och söder om det stråk som löper längs stranden. Nya bostäder får inte blockera framtida kompletteringar av stråket. Lokalisering sker efter lämplighetsprövning enligt plan- och bygglagen och miljöbalken.

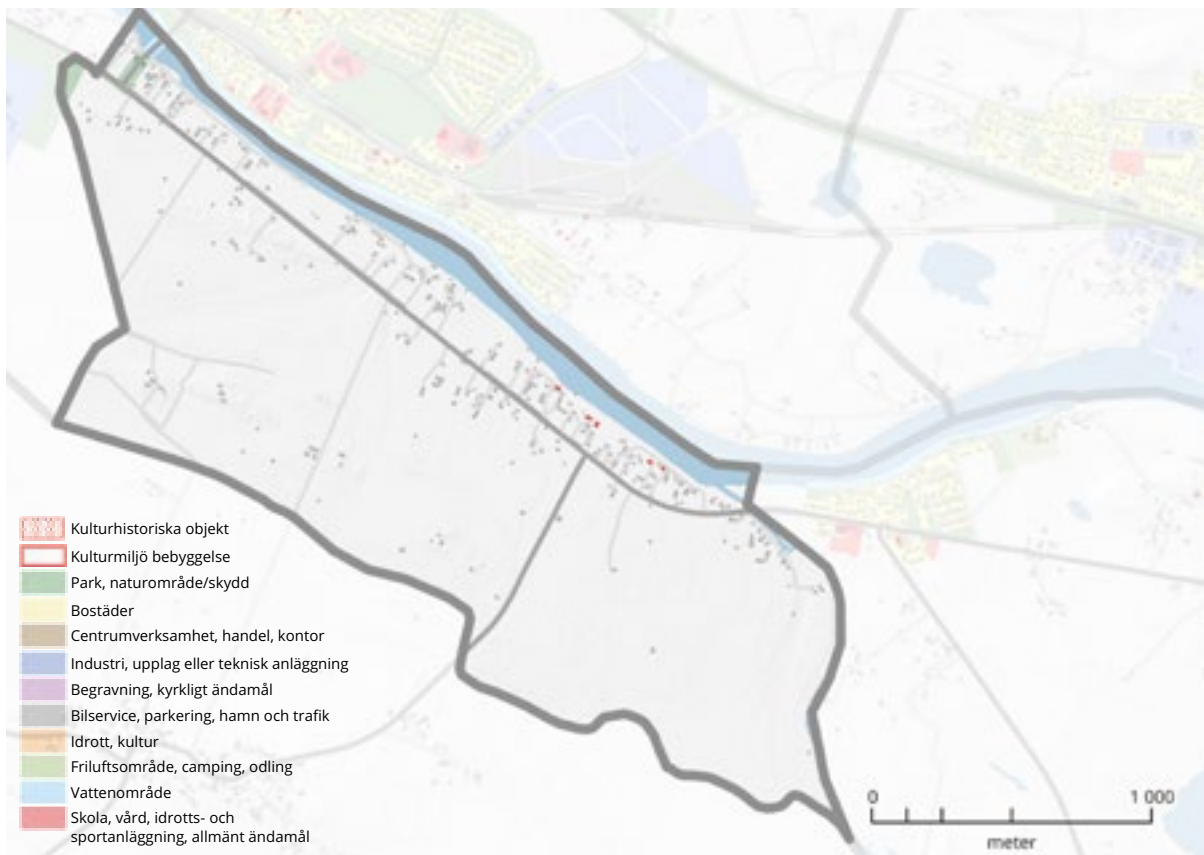
Mellan väg 829 och Bergsbyvägen bör en separerad gång- och cykelbana studeras för att öka trafiksäkerheten och tryggheten för de oskyddade trafikanterna.

Stråket längs älven är inte heltäckande och på vissa ställen tvingas man söka sig upp till allmänna vägen. På sikt bör detta rättas till.

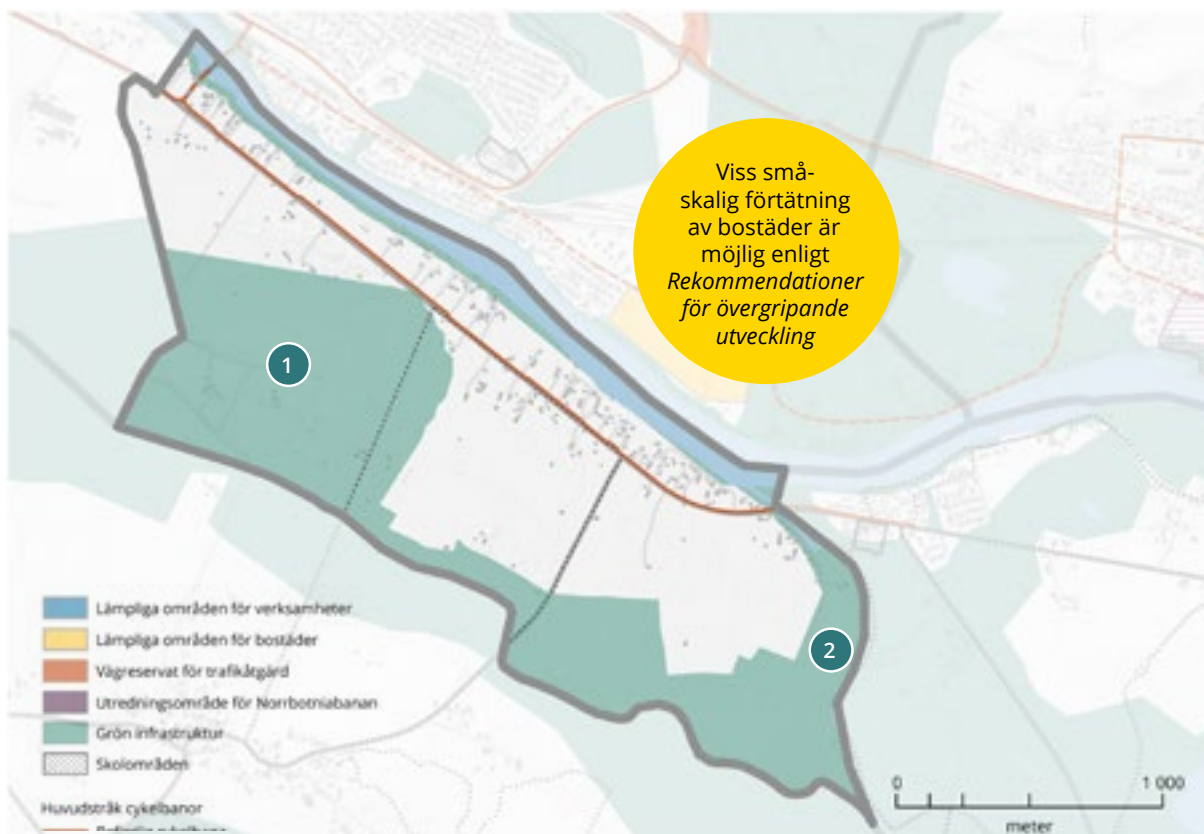
Ingen förändrad markanvändning föreslås inom områden som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, se figur 1 *Framtidens Skelleftedalen*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Inner viks-fjärdens reservat	Bevara Naturreservat, Riksintresse	Stärka och skapa mervärden genom att koppla ihop reservatet med omkringliggande områden med höga naturvärden, reservatet blir en del av den gröna infrastrukturen.	• Grön infrastruktur
2 Gunsenstråket	Bevara biologisk och socialt värdefullt grönområde för närrekreation, tätortsnära skog	Området ska skyddas på grund av skyddsvärda lövbiotoper. Viktigt att bevara kopplingen mot lövbiotoperna på norra sidan, dels i väster från småälvarna men även i öster från Krongrönnan. Stor försiktighet ska råda vid förfrågan om förtätning.	• Grön infrastruktur • Levande stad

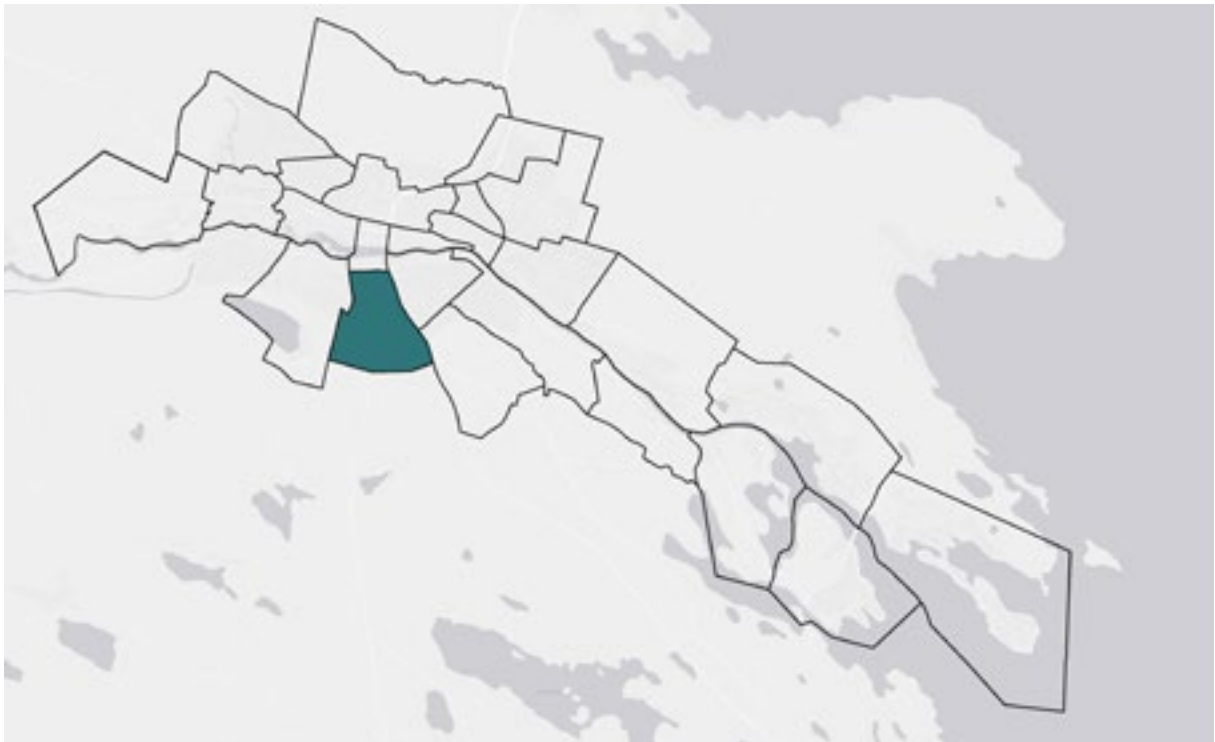
Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

SÖRBÖLE

Karaktär och identitet

Sörböle angränsar Centrala stan söder om Skellefteälven. I de norra delarna av Sörböle består bebyggelsen av en blandning av friliggande småhus, flerbostadshus i liten skala, samt skola med tillhörande idrottsplats. I den södra delen av Sörböle är funktionerna mer separerade genom avgränsade områden för småindustri, idrottsplats och en stor villamatta.

Intill Sörböleskolan finns stora grönytor och en idrottsplats för spontanidrott. Längs Brogatan i söder finns flera handels-, service- och industriföretag. Längst i söder ligger Skellefteås travbana och väster om E4 ligger

handelsområdet Hammarängen, där viss industri och handel finns. Hammarängens industriområde är det första mötet med staden söderifrån.

Det finns ett antal lekplatser i små grönområden i villa-bebyggelsen. Sörböle har främst omgivande grönska i form av skog söder om Travbanan med elljusspår. Lummiga villaträdgårdar tillför privat grönska till stadsdelen, men de allmänna grönytorna är få. Stadsdelen upplevs ligga nära älven och Centrala stan. Gång- och cykelvägnätet är väl utbyggt inom stadsdelen.

Rekommendationer för övergripande utveckling

Ett utformningsprogram borde tas fram för de verksamheter som ligger vid E4 för att en mer attraktiv stadsentré ska kunna åstadkommas.

Delar av Tjärnvägen föreslås byggas ut med gång- och cykelbana för att huvudnätet ska bli sammanhängande. Gång- och cykelvägnätet till industriområdet Hammarängen kan utvecklas. Flera hastighetssäkrade passager längs med gatorna gör att dagvattnet stängs inne vilket kan orsaka översvämningar. Utredning för lösningar kan bli aktuellt inom planperioden.

Kopplingarna till älven via Centrala stan är viktigt att förstärka, och de få allmänna grönytorna på Sörböle ska värnas. Större grönområden saknas, därför bör

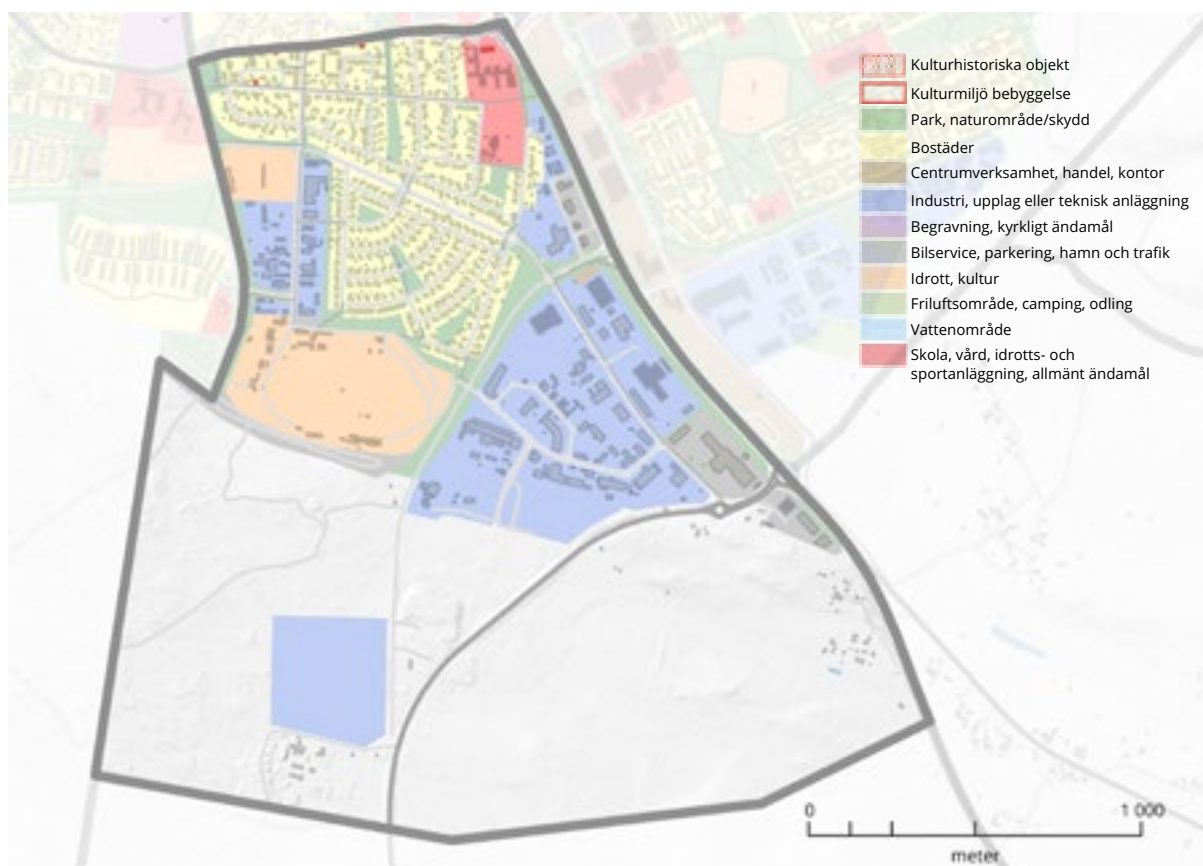
kopplingar till grönska i omkringliggande stadsdelar stärkas. Utred särskilt kopplingar till Rösberget och Hällbergs park.

Skellefteå kommun ställer sig positiv till att industrimarken längs södra delen av Brogatan även används för bostadsändamål. Ingen förändrad markanvändning föreslås inom områden som 2019 används för skol- och förskoleändamål.

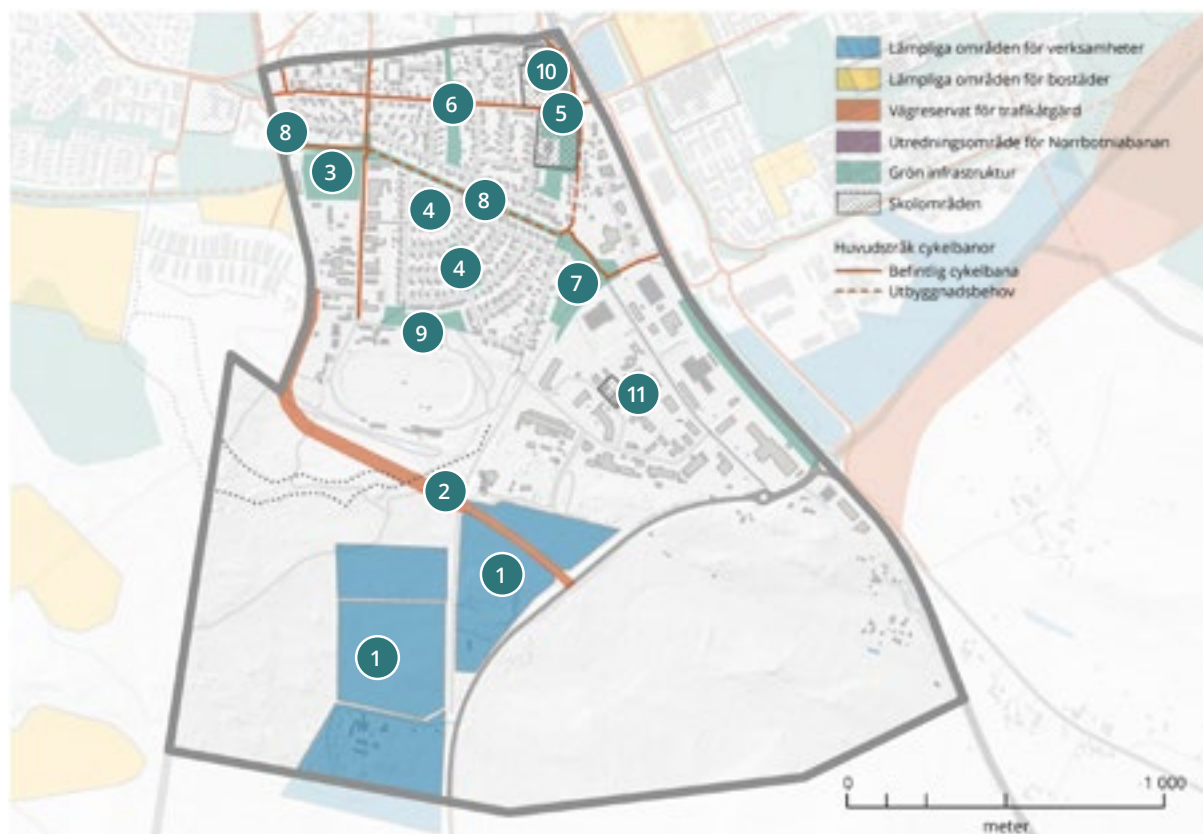
Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, se figur 1 *Framtidens Skelleftedalen*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat. Befintliga skolors möjlighet till expansion behandlas i tabellen nedan.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Industriområde	Småindustri	Ett utökat industriområde föreslås i den södra delen av stadsdelen. Störande verksamhet är inte lämpligt. Området ligger delvis på en nedlagd kommunal deponi. Föroreningsituationen behöver utredas.	<ul style="list-style-type: none"> • Varierat näringsliv
2 Södra länken	Reservat för trafikåtgärd	Ett vägreservat för en koppling mellan väg 364 och Karlgårdsleden söder om Travbanan föreslås. Ett reservat innebär att platsen inte får exploateras på ett sätt som förhindrar möjligheten att anlägga en gata i framtiden.	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva godstransporter • Varierat näringsliv
3 Sörvalla	Bevara fotbollsplan	Fotbollsplanen ska finnas kvar och utvecklas i framtiden. Vid exploatering på Sunnanå kan nyttjande öka, säkras för framtiden om Sunnanåskolan tar närliggande mark i anspråk. Sociala värden, Hälsoerspektiv, barnperspektiv,	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
4 Närparker	Bevara närparker och grönska i kvartersmark	Ytor viktiga för spontanlek och andra sociala värden i stadsdelen, få allmänna ytor finns. Utveckla. Sociala värden, barnperspektiv.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
5 Sörböle skolgård	Bevara för sociala värden och skolverksamhet.	Sociala värden. Viktig för skolverksamheten, förskola och som spontanidrottsplats.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
6 Parkområde Klostergatan	Bevara för sociala värden.	Grönområde i nordsydligriktning, stadsdelslekplats Tennisplan och lekplats finns. Utveckla gångstig. Viktigt område för dagvattenhantering.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
7 Teknisk grönska	Bevara för dagvattenhantering	Bevara och utveckla för att säkra god dagvattenhantering.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologiskt hållbart stadsliv
8 Väg-grönt	Bevara teknisk grönska.	Bevara för dagvattenhantering.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Ekologiskt hållbart stadsliv
9 Parkmark	Bevara Teknisk grönska	Bevara för dagvattenhantering.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Ekologiskt hållbart stadsliv
10 Sörböle skolan (Grundskola åk F-9)	Säkra område för skolverksamhet	Om verksamheten behöver utöka inom planperioden ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas i första hand. Om verksamheten behöver utöka inom planperioden ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas i första hand. Vita skolan har kulturhistoriska värden.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor
11 Yrkesgymnasiet	Säkra område för skolverksamhet	Om verksamheten behöver utöka ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas först.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor • Möjliggör för ett varierat näringsliv

Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

TJÄRN

Karaktär och identitet

Tjärn är till stora delar ett typiskt Västerbottniskt natur- och jordbruksområde. De många ängsladorna är ett kännetecken för Tjärn, som därmed kan sägas ha ett utpräglad ladlandskap. I sydöst finns större sammanhängande skogsområden och i sydväst präglas Tjärn av lantbruk med spridda gårdar och mindre samlingar av bostadshus.

Flera bostäder ligger längs den tidigare sträckningen av E4:an som går genom stadsdelen. Tjärn är jordbruksby och det finns inget behov av anlagda grönytor så som strukturen ser ut idag.

I skogsområdet i sydväst finns myrmark (Gåsmyran) och sjön Djuptjärnen. Vegetationen består mestadels av barrskog och öppna fält för jordbruk, men även viss lövträdsvegetation förekommer. Tillsammans med Innervik och Yttervik ingår Tjärn i länsprogrammet för bevarande av natur- och kulturmiljövärden med sitt värdefulla odlingslandskap. Naturen är Tjärns största styrka.

Området ligger inom cykelavstånd från viktiga målpunkter som centrum, handelsområdet och Campus.

Rekommendationer för övergripande utveckling

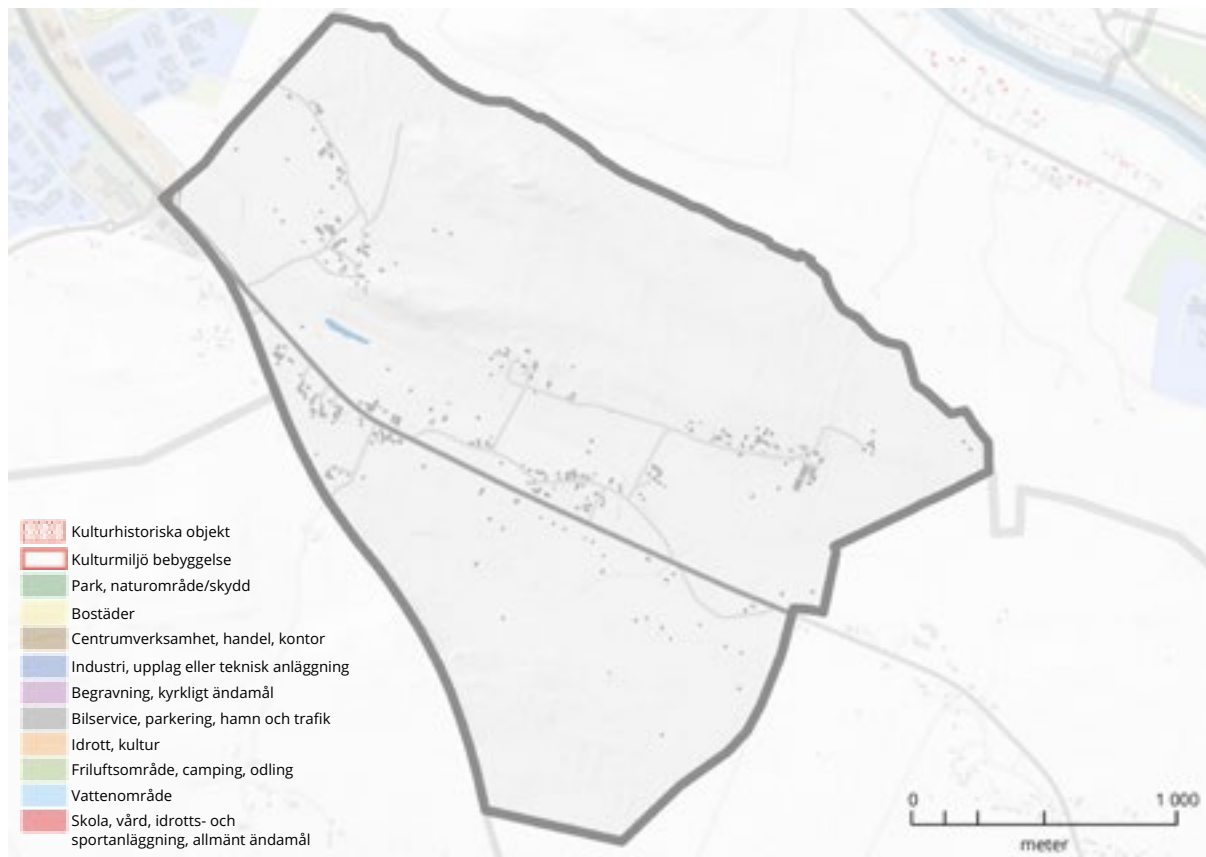
Komplettering med enstaka nya bostäder kan vara möjligt i befintlig bystruktur. Terrängförhållanden, skogsbryn och befintlig bebyggelse är viktiga utgångspunkter vid lokalisering av nya bostäder. Lokalisering sker efter lämplighetsprövning enligt plan- och bygglagen och miljöbalken.

På Tjärn är marken tät vilket gör att lokalt omhändertagande av vatten försvåras. Innan lov kan ges ska säkra avrinningsvägar och hantering av dagvatten redovisas.

Ingen förändrad markanvändning föreslås inom områden som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, se *figur 1 Framtidens Skelleftedalen*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Ny E4	Trafikåtgärd	En omläggning av E4 kommer att skapa en barriäreffekt mellan Anderstorp och Tjärn. Huvudcykelstråk med goda kopplingar mellan de två stadsdelarna föreslås i den norra och i den södra delen av Tjärn. Skellefteå kommun anser att ny E4 ska vara tillgänglig för av- och påfart från väg 829 (Bockholmsvägen). Ett vägreservat för ny E4 passerar genom stadsdelens västra sida. För att minimera barriäreffekten av den nya E4:an ska planskilda kopplingar mot Anderstorp genomföras.	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva godstransporter • Varierat näringsliv
2 Norrbotnia-banan	Trafikåtgärd	Inom det område som reserveras för en korridor för Norrbotniabanan bedöms ny bebyggelse restriktivt. En utredningskorridor för Norrbotniabanan går genom Tjärn. Trafikverket arbetar för närvarande med att ta fram järnvägsplaner för Norrbotniabanan, sträckan Umeå-Skellefteå. Skellefteå kommun har valt att redovisa en egen omfattning på korridoren för Norrbotniabanan, genom Skellefteådalens. Syftet är att tydliggöra inom vilket område kommunen anser att banan bör lokaliseras. Den officiella korridoren för riksintresset redovisas i sin helhet under kapitlet Hänsyn.	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva godstransporter • Varierat näringsliv
3 Kulturmiljö med odlingslandskap	Bevara kulturmiljö	Odlingslandskapet ska bevaras för den kulturhistoriska identiteten. Kulturella värden. Produktionsvärde, Biologiska värden	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Stärkt karaktär och identitet
4 Innerviksfjärdarna	Bevara i enlighet med rekommendationer i naturreservatets föreskrifter	Stärka och skapa mervärden genom att koppla ihop reservatet med omkringliggande områden med höga naturvärden, reservatet blir en del av den gröna infrastrukturen.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur

Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

TUVAN

Karaktär och identitet

Tuvan ingår i den lantliga bebyggelsen längs Skellefte-älven mellan de mer urbana stadsdelarna. Stadsdelen ligger i väster något inklämd mellan Byberget och älven med en viss skuggeffekt under vinterhalvåret. I öster har den, genom renings- och biogasverket, fått ett mer storskaligt inslag inte bara till dess byggnadsvolym utan även till dess omgivningspåverkan. Här är landskapet mer flackt och öppet. Huvuddelen av bebyggelsen

ligger norr om Bockholmsvägen längs stickvägar mot älven, något som gett upphov till många utfarter. Området ger en känsla av landsbygd med sina hästgårdar och mindre jordbruk. Möjligheten att ha egna djur och mindre lantbruk finns medan avståndet in till staden fortfarande är kort. Älven ger området karaktär och höjer boendekvaliteten.

Rekommendationer för övergripande utveckling

Inom det område som reserveras för en korridor för Norrbotniabanan bedöms ny bebyggelse restriktivt. I anslutning till reningsverket skall ny bostadsbebyggelse undvikas på grund av lukt och andra olägenheter från verket.

Mindre förtätning av bebyggelse med småhus och hästgårdar kan vara möjlig på båda sidor av Bockholmsvägen, dock ej inom reservat för tåg, väg och skyddszon för reningsverket. Inpassning och utformning måste ske med hänsyn till områdets karaktär och bebyggelse. Vid förtätning ska befintliga utfarter till den allmänna vägen skall i första hand nyttjas. Lokalisering sker efter lämplighetsprovning enligt plan- och bygglagen och

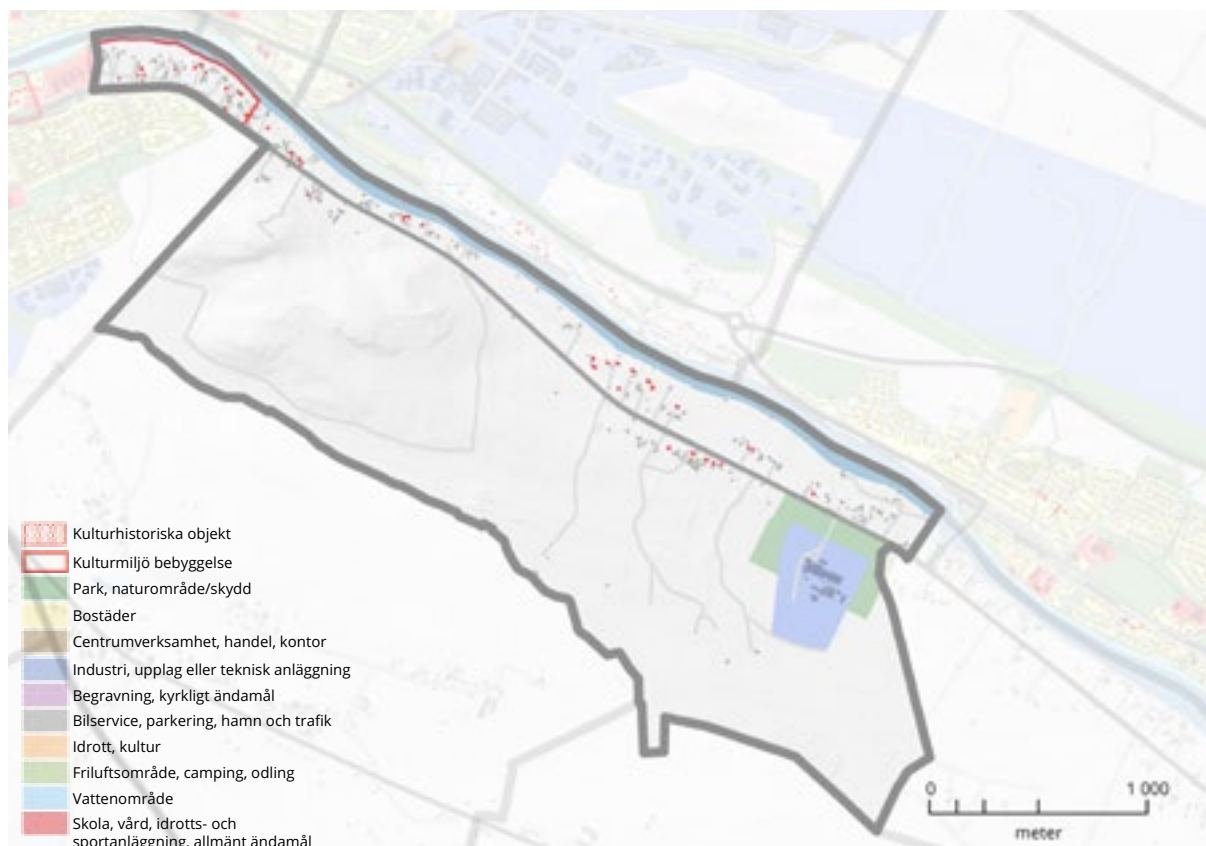
miljöbalken. På Tuvan är marken tät vilket gör att lokalt omhändertagande av vatten försvåras. Innan lov kan ges ska säkra avrinningsvägar och hantering av dagvatten redovisas.

En utveckling av en promenadrunda längs älven ut mot havet skulle skapa ett unikt friluftstråk för stadens invånare.

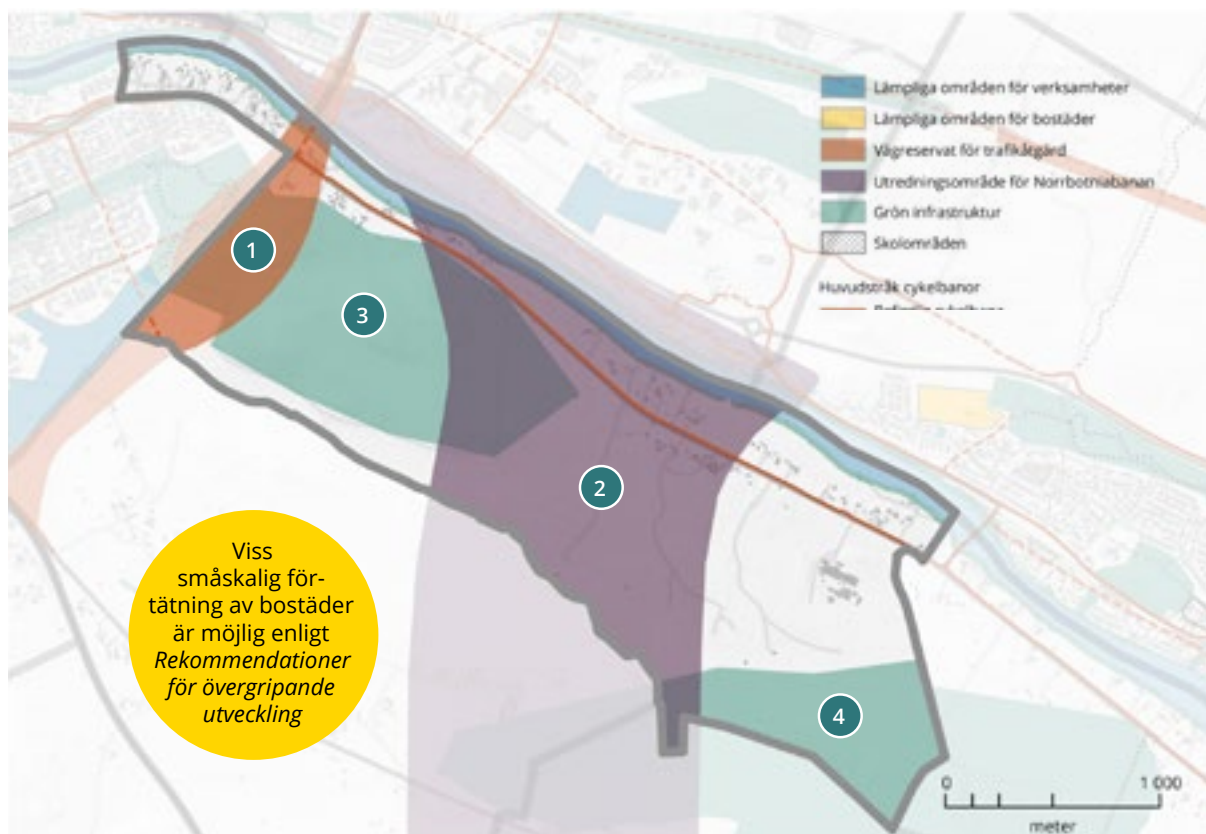
Ingen förändrad markanvändning föreslås inom området som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, se figur 1 *Framtidens Skelleftedalen*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Ny E4	Trafikåtgärd	Skellefteå kommun anser att en ny E4 ska vara tillgänglig för av- och påfart från väg 829 (Bockholmsvägen). För att minimera barriäreffekten av den nya E4:an ska planskilda kopplingar mellan Anderstorp och Byberget genomföras. Inom korridoren finns kulturhistoriska objekt som kan påverkas.	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva godstransporter • Varierat näringsliv
2 Norrbotnia-banan	Trafikåtgärd	En utredningskorridor för Norrbotnia-banan går genom Tuvan. Trafikverket arbetar för närvarande med att ta fram järnvägsplaner för Norrbotniabanan, sträckan Umeå-Skellefteå. Norrbotniabanan kommer att passera Skellefteälven inom stadsdelen. Inom korridoren finns kulturhistoriska objekt som kan påverkas. Ny bebyggelse bedöms restriktivt. Skellefteå kommun har valt att redovisa en egen omfattning på korridoren för Norrbotniabanan, genom Skelleftedalen. Syftet är att tydliggöra inom vilket område kommunen anser att banan bör lokaliseras. Den officiella korridoren för riksintresset redovisas i sin helhet under kapitlet <i>Hänsyn</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva godstransporter • Varierat näringsliv
3 Bybergets frilufts-område	Bevara frilufts-område	Viktigt friluftsområde för närliggande stadsdelar samt populärt cykelområde. Stor potential till utveckling med uppmärksatta stigar, anläggningar osv. När Östra leden byggs ska god tillgänglighet bibehållas för människa och djur. Friluftsvärden ska bevaras för framtiden.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
4 Innerviks-fjärdarna	Bevara i enlighet med rekommendationer i naturreservatets föreskrifter	Stärka och skapa mervärden genom att koppla ihop reservatet med omkringliggande områden med höga naturvärden, reservatet blir en del av den gröna infrastrukturen.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur

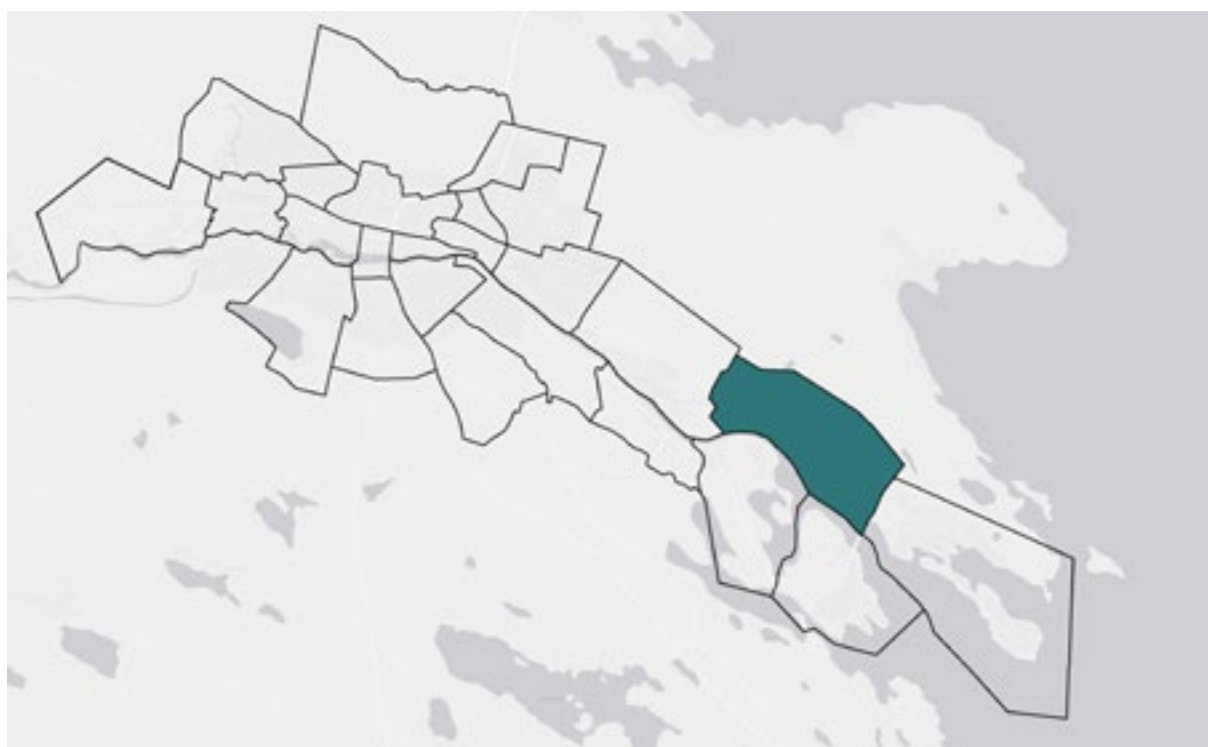
Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

URSVIKEN

Karaktär och identitet

Ursviken kan som stadsdel indelas i fem underområden: Furunäs, Inre Ursviken, Yttre Ursviken, Klemensnäs och Öhn. Ursviken är ursprungligen mindre byar som har växt ihop till en stadsdel. Ursviken är en avlång stadsdel där det är nära till skog och mark. Området har många lekplatser i naturmiljö.

Vid Haratjärnen och älven finns goda möjligheter för rekreation vid vatten. Dessutom ligger Ursviken i direkt anslutning till skog och mark. Många av de boende i Ursviken har tillgång till egen trädgård. Från Yttre Ursviken är det nära till Harrbäcksand vid havet och stränderna. Söder om järnvägen ligger området Öhn, ett villaområde som klättrar på höjden med utsikt över älven.

På den västra udden ligger Ursvikens kanotklubb som fungerar som en mötesplats.

Söder om järnvägen i Klemensnäs ligger Scharinsområdet. Det tidigare industriområdet är delvis sanerat på grund av förorening från industritiden. Området har ett naturskönt läge direkt vid Skellefteälven. De övergripande kommunikationsstråken med väg 372, Järnvägsleden, järnvägen och Skelleftehamnsvägen utgör stora transportleder med kapacitet, men också barriärer. Kopplingen mellan älven och stadsdelen är överlag dålig och kontakten med älven för de delar som ligger norr om järnvägen kan bli bättre. Väg och järnväg är två barriärer för att ta sig till älven. Hälsocentralen har flyttat till Ursviken.

Rekommendationer för övergripande utveckling

I Ursviken finns sedan tidigare mark för ett antal tomter.

De övergripande kommunikationsstråken med Järnvägsleden (väg 372) och järnvägen är stora transportleder med kapacitet, men utgör även barriärer. Gång- och cykelvägnätet har brister och behöver utvecklas, främst söder om Järnvägsleden och kopplingar mellan den norra och södra sidan av stadsdelen bör stärkas.

De befintliga planskilda passagerna bör lyftas fram och prioriteras för att skapa bättre kontakt. Behov av fler planskilda passager finns främst i den västra delen av Ursviken. Ett välfungerande huvudcykelstråk mellan Skellefteå och Skelleftehamn ska finnas. Åtgärder för att tydliggöra och förbättra cykelstråket bör utredas och prioriteras.

Standarden på Järnvägsleden bör förbättras och gestaltningen av denna prioriteras. Trafikverket arbetar med planering för att åtgärda väg 372, Järnvägsleden.

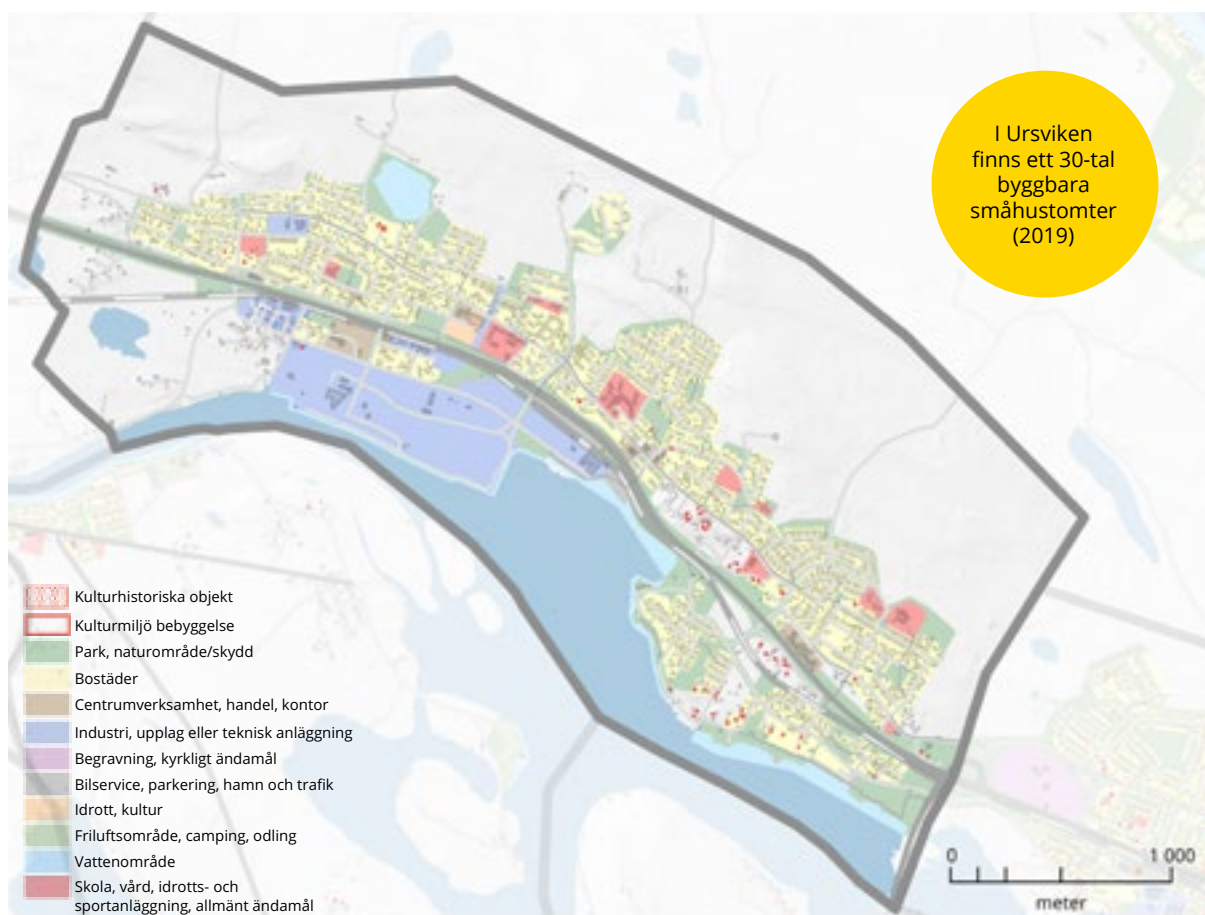
En åtgärdsvalsstudie för att förbättra trafiksäkerheten, tillgängligheten och framkomligheten längs sträckan mellan Skellefteå och Skelleftehamn är påbörjad.

De vackra lägena i Skellefteälvens dalgång med närhet till natur och vatten ska bevaras och utvecklas. Genom att lyfta fram älvrummet kan det bli något unikt. Mer utblickar och bryggor skulle kunna bli ett trevligt inslag i stadsdelen för både boende och besökare. En bra koppling mot vattnet i kombination med en strandpromenad skulle stärka Ursviken som kustort. Strandpromenaden kan utvecklas genom att förbättra och knyta samman de stråk som finns idag.

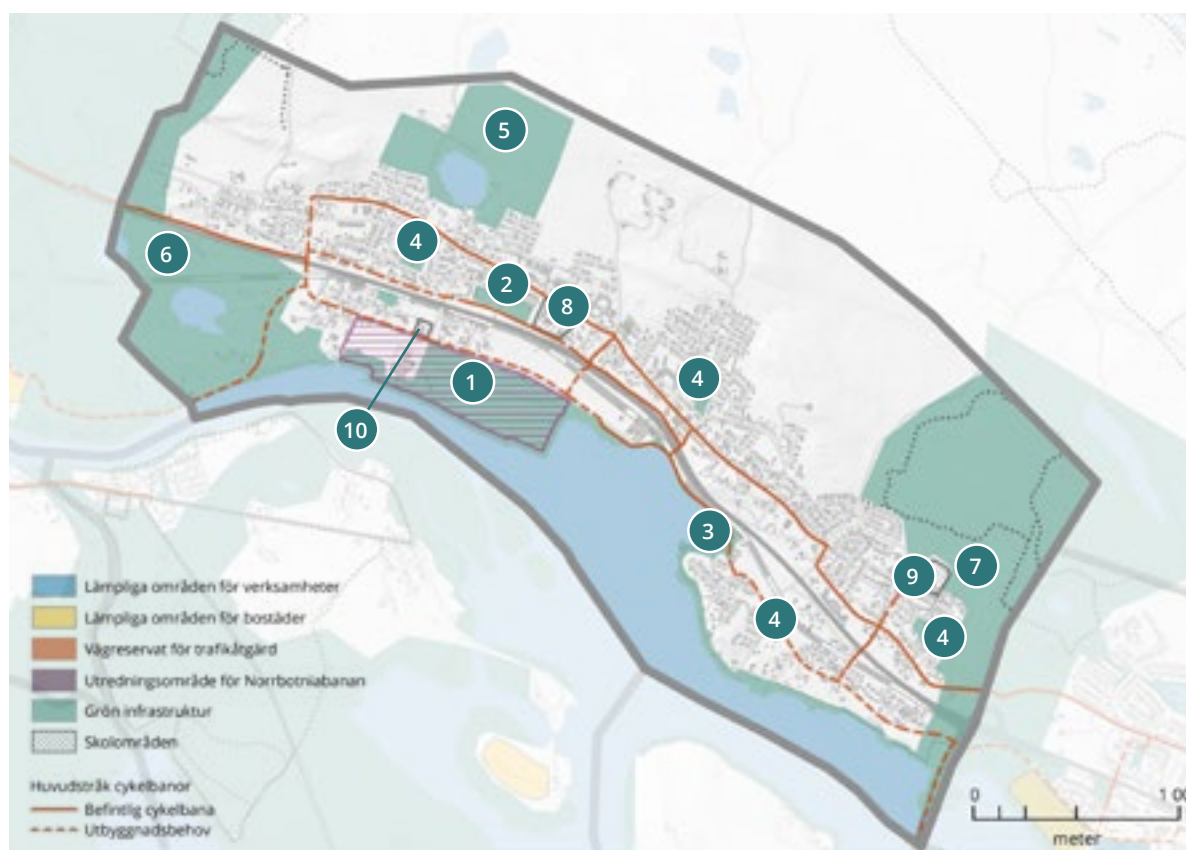
Ingen förändrad markanvändning föreslås inom områden som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, se *figur 1 Framtidens Skellefteå*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat. Befintliga skolors möjlighet till expansion behandlas i tabellen nedan.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Scharins 1	Rekreation, verksamheter, flerbostadshus, radhus och enstaka småhus (150-200)	Scharinsområdet är en historiskt viktig plats. Med handel över hela världen och verksamhet i över 160 år (1824-1986) är detta en viktig del av företagshistoria i Västerbottens län. En helhetssyn för området ska tas fram i syfte att skapa en mötesplats för många. Inom området erbjuds möjligheten att bygga bostäder samt att skapa ett område för rekreation. Lämpligt nyttjande ska utredas, med hänsyn till de markföröreningar som finns på platsen. Det är viktigt att platsens historia lyfts fram i någon form och samspelar med tillkommande bebyggelse, rekreation och även verksamheter. Verksamheter som kan stärka området som mötesplats är positivt, det finns bland annat goda möjligheter att skapa en park med stora öppna som klarar ytkrävande aktiviteter och arrangemang. Här ska tillgängligheten till vattnet förbättras i nordsydlig och östvästlig riktning som ett led i kommunens vision om att skapa en strandpromenad från Bergsbyn till Skelleftehamn. Området ska vara tillgängligt för invånare och besökare. Vid detaljplanläggning kan strandskydd behöva prövas enligt 7 kap, miljöbalken. Dagvattenhanteringen är viktig att beakta. Hänsyn ska tas till arbete för att uppnå miljö kvalitetsnormerna i angränsande vattenförekomst. Lämpligt antal våningar är 2-5 med fokus på flerbostadshus.	<ul style="list-style-type: none"> • Tät stad längs älven • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Ekologiskt hållbart stadsliv • Grön infrastruktur • Levande stad • Stärk karaktär och identitet
2 Idrottsplats	Bevara skolans idrottsplats	Fotbollsplan och skolgård viktig för stadsdelens föreningsliv. Ligger nära väg 372 och kan göras trevligare genom plantering av växtlighet mot vägen. Sociala värden, barnperspektiv, folkhälsoperspektiv.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
3 Kanotudden	Bevara och utveckla mötesplats	Viktig mötesplats i stadsdelen. Skapa koppling längs älven mot andra målpunkter inom Ursviken, till Bergsbyn och Skelleftehamn.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
4 Stadsdelslekplats Agngatan Skärgatan, Styrmansg. Bäckmansg.	Bevara mötesplatser	De fyra stadsdelslekplatserna ska bevaras och utvecklas i enlighet med lekplatsstrategin. Viktiga mötesplatser för barn och ungdomar.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
5 Haratjärnen	Bevara biologiska värden	Tätortsnära skog med vattenspegel. Viktig för närområdet. Biologiska värden bevaras.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
6 Gunsenstråket	Bevara biologiskt skyddsvärda arter och spridningsväg.	Området ska skyddas på grund av skyddsvärda lövbiotoper. Viktigt att bevara kopplingen mot Innerviksfjärdarnas naturreservat på södra sidan, dels via i väster mot småälvarna men även i öster mot Krongrönnan. Stor försiktighet ska råda vid förfrågan om förtätning.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Ekologiskt hållbart stadsliv

Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

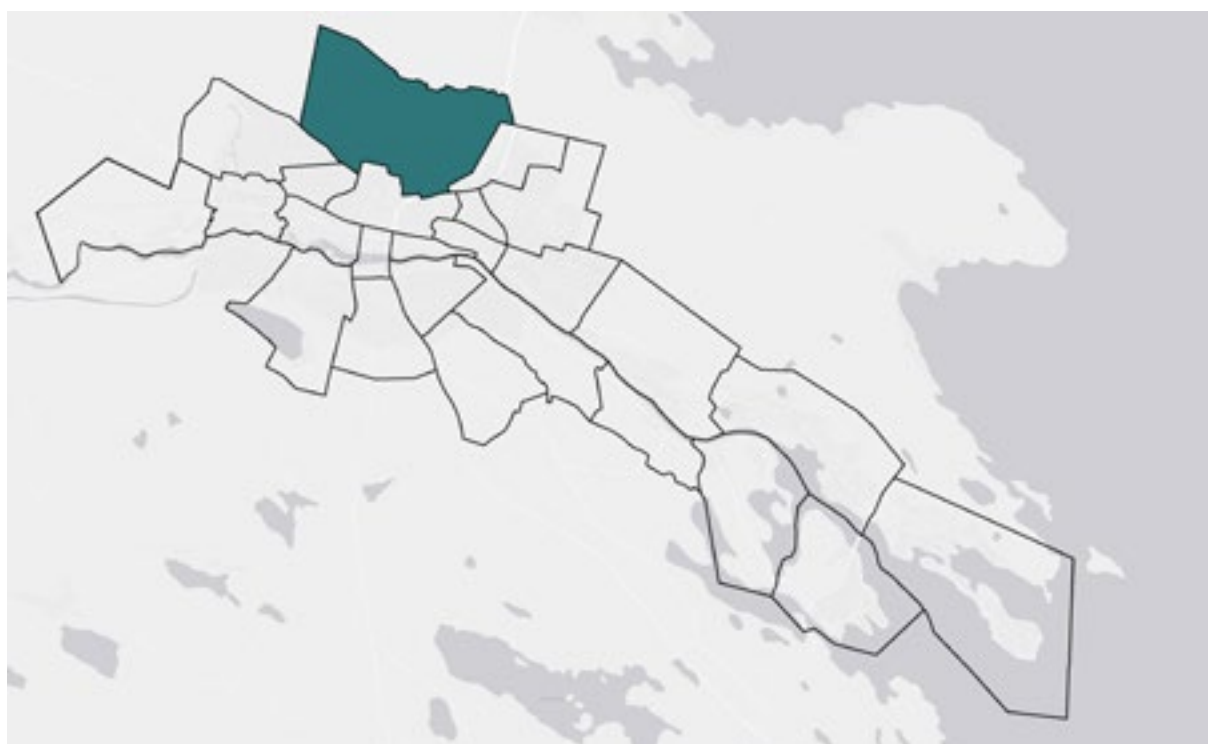

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
7 Grön kil	Bevara skogsområde mellan Ursviken och Skelleftehamn mot älven.	Området är ett av få sammanhängande grönområden, som når hela vägen till älven och i det finns både ekologiska och sociala värden. Behåll den ekologiska spridningsvägen mot älven. Hänsyn ska tas till de fornlämningar som finns på platsen.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad • Ekologiskt hållbart stadsliv
8 Ursviksskolan (grundskola åk F-9)	Säkra område för skolverksamhet	Skolan bedöms ha god kapacitet inom planperioden. Om verksamheten behöver utöka ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas först. Om angränsande idrottsytor måste tas i anspråk ska ersättningsytor skapas.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor
9 Yttre Ursviksskolan (grundskola F-5)	Säkra område för skolverksamhet	Skolan bedöms ha god kapacitet inom planperioden. Om verksamheten behöver utöka ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas först.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor
10 Bruksskolan (friskola åk F-5)	Säkra område för skolverksamhet	Om verksamheten behöver utöka ska byggnation inom fastighet och på höjd utredas först. Dialog ska ske med trafikverket vid utökning.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor • Möjliggör för ett varierat näringsliv

*Att ta ett fika vid Skellefteälven efter en skön promenad över isen passar såväl äldre som yngre.
Foto: Paulina Holmgren*

VITBERGET

Karaktär och identitet

Stadsdelen Vitberget omfattar området norr om staden mellan E4 och Gamla Kågevägen och består av bergen Prästfäbodberget och Gettryggen i väster, Nöppelberget och Brännberget i öster samt Vitberget och Brattskidberget i söder. Två stora kraftledningar genomkorsar området. Området som helhet utgör Skellefteadalens viktigaste tätortsnära naturområde. Det omfattar mycket höga natur- och rekreationsvärden och ett stort utbud av aktivitetsmöjligheter. Här finns till exempel eljusspår, skidspår, utegym, vandringsleder, cykelbanor, orienteringsstigar, pistolskyttebana, vindskydd och rastplatser samt möjligheter för svamp- och bärplockning. Invid Vitbergets skidbacke ligger Skellefteå camping, utomhusbad, tennishall samt Skellefteå Kraft Arena. I byggnaden finns förutom tre ishallar också curling, friidrott, klättring med mera.

Det pågår en process för bildande av ett kommunalt naturreservat för delar av Vitbergsområdet. Skogarna inom det planerade reservatsområdet är generellt sett

av hög ålder. Bergstopparna utgörs till stora delar av flacka hållmarksområden med mycket gammal skog, upp mot 400-åriga tallar. Det finns även mindre områden med sumpskogskaraktär, fyra mindre tjärnar och ett större antal mindre myrområden.

Vitbergsområdet är också en del av Skellefteå stads historia, här finns rester av en gammal fäbod, stenbrott, en dammvall från en bevattningsanläggning samt forntida gravar och fornlämningar i form av rösen och stensättningar. Flera åtgärder har på senare år vidtagits för att göra Vitbergsområdet mer tillgängligt för besökare, ett antal grillplatser, vindskydd och utetoalletter är anpassade för personer med funktionsnedsättning.

Busshållplatser finns i närheten av Vitberget på Sjungande dalen, Erikslid och längs E4:an. Områdets huvudentré är söderifrån via Slalomvägen och Skellefteå camping. Området angörs också från Sjungande dalen i väster och Solbacken och Moröhöjden i öster.

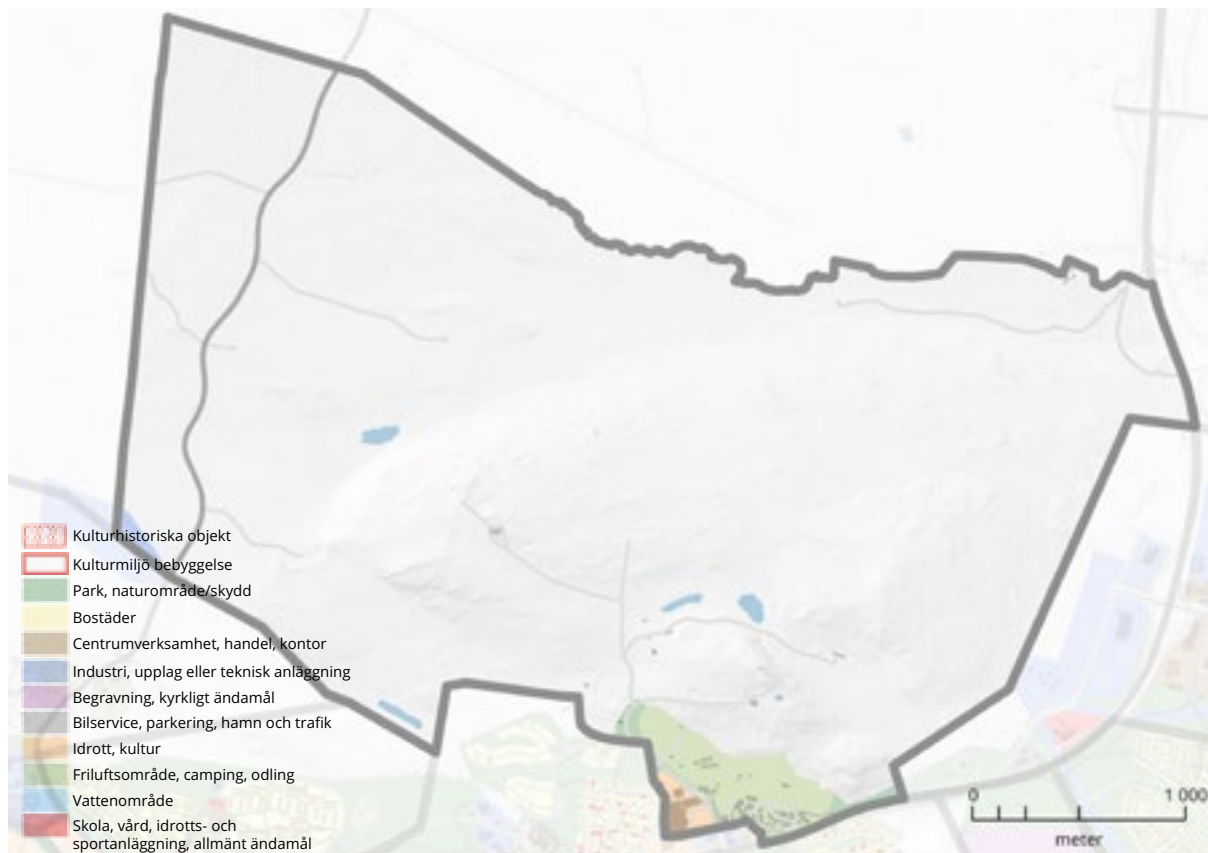
Rekommendationer för övergripande utveckling

Området håller höga biologiska och sociala värden och ska även i fortsättningen utgöra det viktigaste tätortsnära rekreationsområdet för Skellefteås invånare och besökare. Fritids- och rekreationsaktiviteter ska kanaliseras till de områden som har störst tålighet mot slitage och är mest tillgängliga för besökare. Inom reservatsprocessen har en skötselplan och föreskrifter tagits fram, dessa kommer styra dels hur området ska

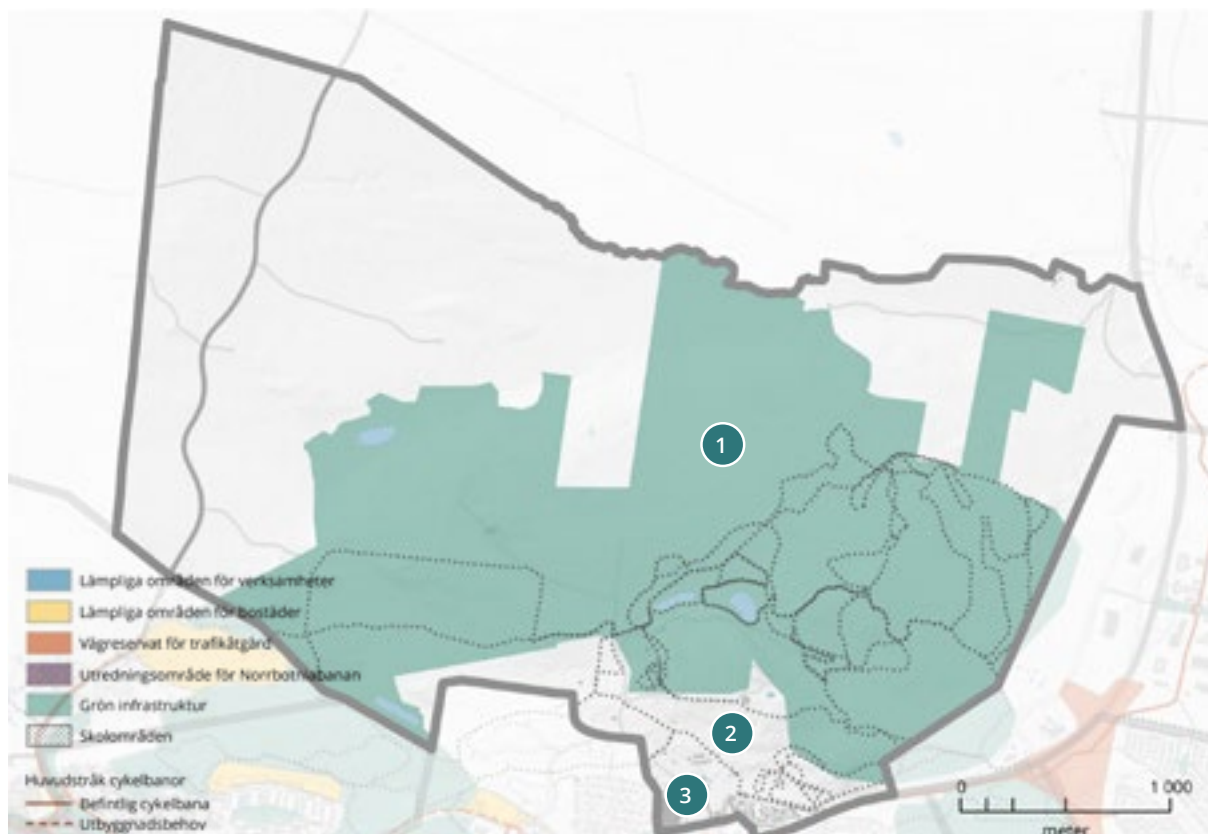
skötas men även hur utvecklingen ska ske med tanke på de värden som ska stärkas och bevaras i reservatet. Gång- och cykelstråk till Vitbergets rekreationsområde kan utvecklas och tydliggöras. Tydliga och trevliga stråk bör finnas för att ta sig till Vitberget från andra stadsdelar. Exempelvis skulle stråket från Centrala stan via Norrböle (Vitbergsvägen) kunna förstärkas med skyltning.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Entréer	Utveckla och bevara	Entréer till Vitbergets rekreationsområde pekas ut på sju platser. Några av entréerna ska utgöra huvudentréer och några ska vara av något enklare karaktär. Entréerna ska vara enhetliga, synliga och samtidigt utformas så att intrycket av dem samstämmer med det planerade reservatet som helhet. De ska vara välkomnande och ge ett välskött intryck.	<ul style="list-style-type: none"> • Stärk karaktär och identitet • Grön infrastruktur • Levande stad
2 Vitberget	Bevara	Området håller höga biologiska och sociala värden och ska även i fortsättningen utgöra det viktigaste tätortsnära rekreationsområdet i Skellefteå. Hänsyn ska tas till fornlämningen som finns i området. Reservatprocessen ska fortgå.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
3 Camping	Bevara och utveckla	Campingområdet	<ul style="list-style-type: none"> • Levande stad

Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

ÄLVSBACKA

Karaktär och identitet

Den västra delen av stadsdelen är en trädgårdsstad starkt präglad av Albert Liliensbergs stadsplan med snedställda gator och fondmotiv. I norr mot järnvägen dominerar storskalig bebyggelse fram till Aldergatan. Stadsdelen upplevs grön med de uppvuxna trädgårdarna och har ett fåtal allmänna grönytor av varierande storlek och karaktär. Här finns små närparker, gräsytor, alléer och lekplatser representerade. En del av Skellefteås strandpromenad går längs med älven och på Älvsbacka finns den populära Mannhems kajen.

Sedan 2010 har stadsdelen förtätats med flerbostadshus i trä på Älvsbacka strand och närmast Viktoriagatan, på kvarteret Renen och Strömsör, växer ett område fram med parkeringshus, kontor och bostäder, delvis med träprofil.

Sirius och Sleipner är de två tunga verksamhetskvarteren i stadsdelen. Här finns hotell, bibliotek samt ett stort antal olika företag och organisationer. I kvarteren närmast Viktoriagatan finns en del äldre bebyggelse som tillsammans bildar en bebyggelsemiljö av stort kulturvärde.

Storgatan, Östra Nygatan och Grenvägen ingår i stadsdelens huvudvägar och en gång- och cykelbro i trä stod klar mellan Anderstorp och Älvsbacka 2012. Huvudstråk för gång och cykel finns längs Östra Nygatan, Grenvägen, Strandpromenaden och Aldergatan. Tunnlarna under järnvägen och Järnvägsleden i höjd med Grenvägen, Aldergatan och öster om Pilgatan är viktiga passager.

Rekommendationer för övergripande utveckling

Norrbotniabanan planeras till söder om väg 372. Detta beräknas påverka miljö och byggnader och kräver fortsatt utredning. De östra delarna av kvarteret Sirius är idag underutnyttjade och skiljer sig kvalitetsmässigt från övriga delar. Ny bebyggelse här är möjlig men lösningarna för Norrbotniabanan måste vara klara innan fortsatt byggande kan ske.

Den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen ska bevaras för framtiden. Längre österut finns ytterligare ett antal utpekade byggnader som bör bevaras.

Huvudstråk för cykeltrafik i öst-västlig riktning i stadsdelens södra del bör utredas och tydliggöras. Ett väl fungerande huvudcykelstråk mellan Skellefteå och Skelleftehamn ska finnas. Åtgärder för att tydliggöra och förbättra cykelstråket bör utredas och prioriteras.

Stadsdelen ska avlasta trafiken i angränsande stadsdel Centrala stan genom att erbjuda parkeringsmöjligheter åt besökare till de tätaste delarna av staden. Dessa placeras i anslutning till målpunkter eller större trafikströmmar och med tydliga gångstråk in till Centrala stan.

De allmänna grönytorerna som finns på Älvsbacka ska bevaras och utvecklas eftersom de är få till antalet och att stadsdelen i stort sett är utbyggd. Grönskan kring kyrkan tillför karaktär och sociala värden till stadsdelen.

Älvsområdet är värdefullt och behöver tillgängliggöras. Strandpromenaden kan förlängas österut och på så sätt stärka sambanden mellan Morön och centrum via Älvsbacka. Kommunen ska jobba vidare med utrymmet vid älven och inför framtida utvecklingsinsatser ska området mellan Viktoriabron och Manhems kajen karaktäriseras av spontanitet, lek och rörelse. Funktionen ska vara stadsliv och utvecklingen ska fokusera på upplevelser och gestaltning. Närmas Älvsbackabron ska lugn och ro vara ledord, med rekreation som huvudfunktion. Området ska utvecklas med bättre tillgänglighet för allmänheten.

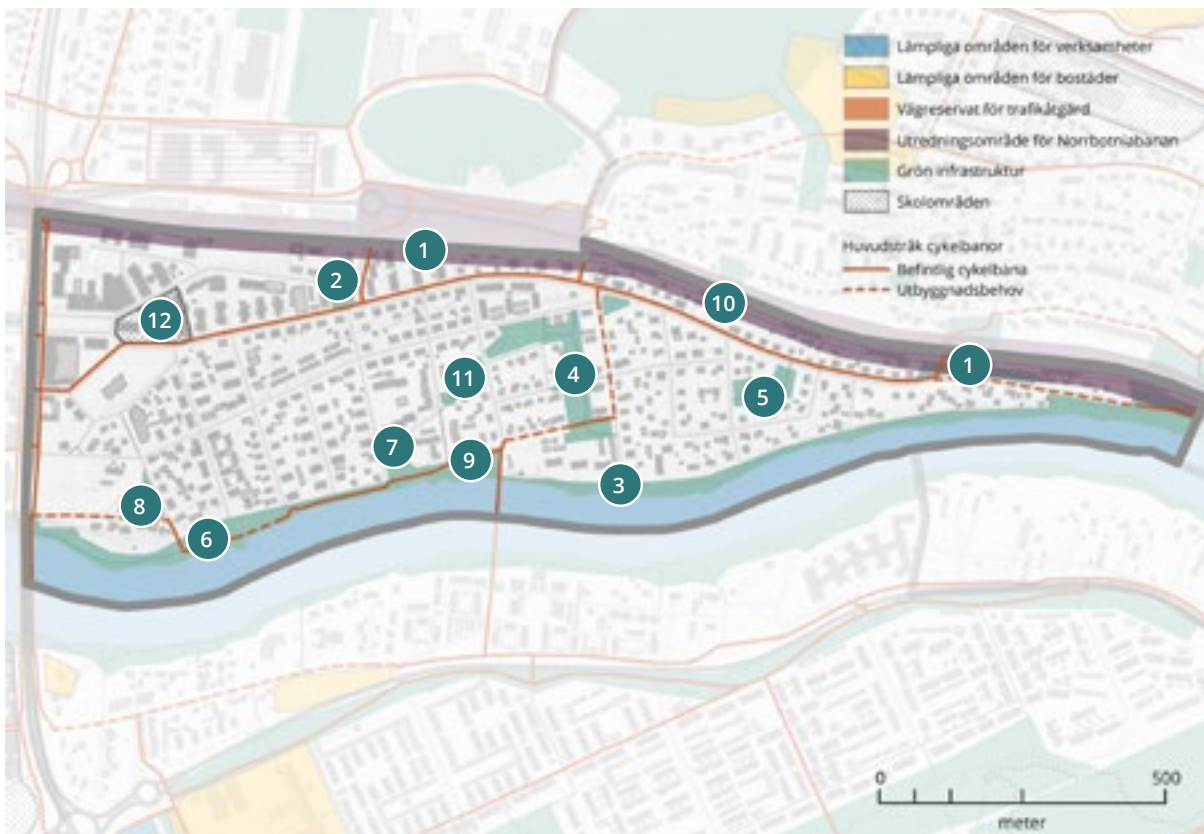
Ingen förändrad markanvändning föreslås inom områden som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, se figur 1 *Framtidens Skellefteå*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Norrbotnia-banan	Trafikåtgärd	Grenvägen fyller en viktig funktion som länk mellan Järnvägsleden (väg 372) och Östra Nygatan och är en entrégata till Älvsbacka norrifrån. För staden och stadsdelen Älvsbacka innebär en förbindelse norrut till Järnvägsleden ett robustare och effektivare trafiksystem. Med hänsyn till nivåskillnaderna och det korta avståndet är det inte är möjligt att låta Grenvägen gå under Norrbotniabanan och ansluta till Järnvägsleden i befintligt läge. Det innebär att det krävs en ny anslutning i ett annat läge för att kunna försörja Älvsbacka med biltrafik norrifrån. Grenvägen fungerar även som en länk i huvudnätet för gång- och cykeltrafik. En gång- och cykelpassage under järnvägen kan relativt enkelt anpassas till befintlig passage under Järnvägsleden och därigenom skapa ett säkert och attraktivt framtida gång- och cykelstråk mellan Älvsbacka och Morön/Norrböle. Skellefteå kommun har valt att redovisa en egen omfattning på korridoren för Norrbotniabanan, genom Skellefteådalens. Syftet är att tydliggöra inom vilket område kommunen anser att banan bör lokaliseras. Den officiella korridoren för riksintresset redovisas i sin helhet under kapitlet <i>Hänsyn</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Enkla resor • Effektiva godstransporter • Varierat näringsliv
2 Grenväg-parken	Bevara fickpark	Pocket park som bör bevaras för närliggande flerbostadshus. Tillför karaktär till området och kan utvecklas. Viss reservation i samband med ombyggnation av Grenvägen.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
3 Älvslunda	Utveckla närpark	Grillplatsen vid Älvslunda är en närpark som kan rustas upp och tillgängliggöras för fler, ett vilsamt smultronställe som få vet om.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
4 Älvsbacka park	Bevara närpark	Inom området finns stadsdelslekplats och ytor för spontanidrott. Ska bevaras och möjlighet till utveckling finns. Viktig mötesplats för barn och ungdomar. Parkens norra delar är viktigt för dagvattenhantering.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
5 Banan-parken	Bevara och utveckla närpark	Bananparken ligger i anslutning till stadsdelens enda förskola. Sociala värden för närboende och viktig för verksamheten. Utvecklingspotential finns. Området kan utvecklas för dagvattenhantering.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad

Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

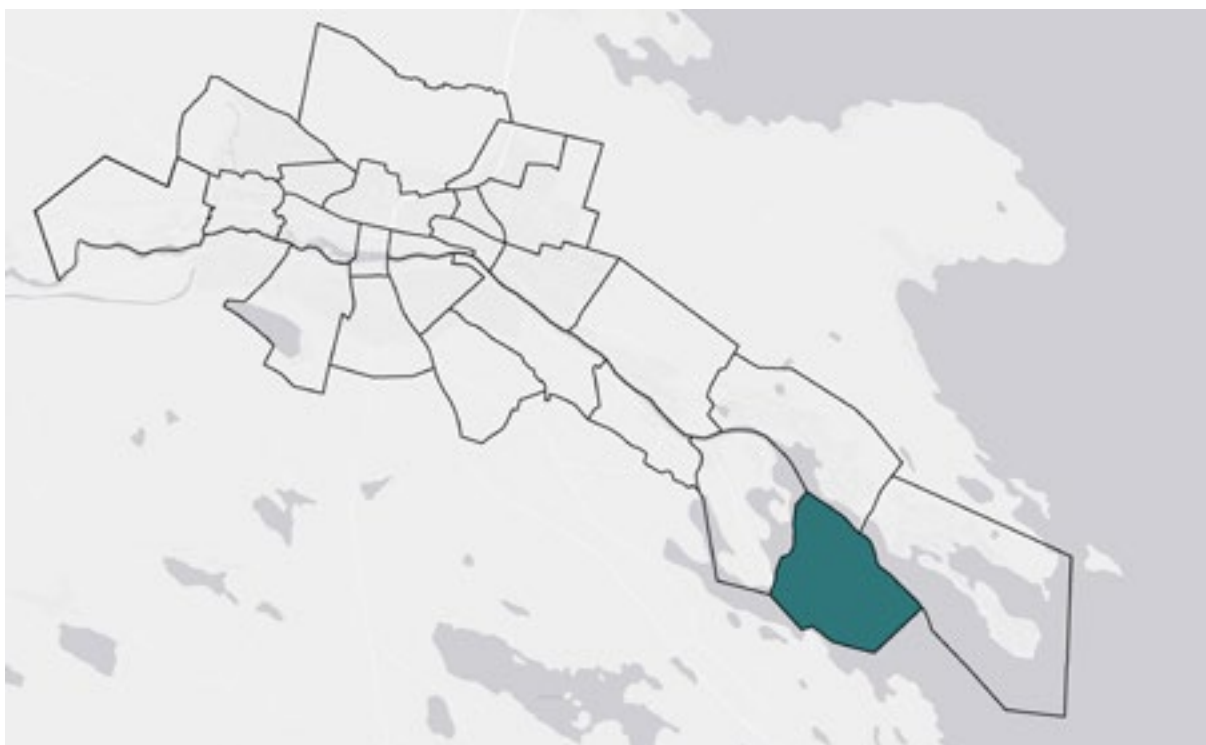

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
6 Manhems-kajen	Bevara och utveckla	Den centrala småbåtshamnen är en mötesplats längs hälsans stig som kan utvecklas med aktivitet och gestaltning. Tillgängligheten för allmänhet ska bevaras.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
7 Orren	Utveckla närpark	Grön outnyttjad yta i anslutning till Manhems-kajen. Stor utvecklingspotential för närboende och förbipasserande. Pumphus i området kan vara olägenhet. Området kan vara viktigt för dagvattenhantering.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
8 Prästgårds-gatan stads-delslekplats	Bevara lekplats	Utveckla i enlighet med lekplatsstrategi. Viktig mötesplats för barn och ungdomar.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
9 Kilen	Närpark	Välänvänt område för rekreation och båt-liv. Viktig för stadsdelens invånare, öppen sikt mot vattnet.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
10 Skogsglänta	Teknisk grönska	Bevaras för omhändertagande av dag-vatten.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
11 Parkstråk för gång och cykel	Teknisk grönska	Bevaras för omhändertagande av dag-vatten.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
12 Kanalskolan (grundskola åk 6-9)	Säkra område för skolverk-samhet	Skolan bedöms ha god kapacitet inom pl-anperioden och omvandling kan bli aktuell, när Floraskolan är inflyttningsklar. Skolan har kulturhistoriska värden som är viktiga att bevara.	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra till kunskap och unik kompetens • Tät stad längs älven • Stärk karaktär och identitet • Levande stad • Tillgänglig stad • Enkla resor

Älvsbackabron förbinder Anderstorp och Älvsbacka för gång- och cykeltrafikanter.

ÖRVIKEN

Karaktär och identitet

Örviken är en småskalig stadsdel som ligger vid Skellefteälvens utlopp i havet söder om Skelleftehamn. Den udde där Örviken i dag ligger var tidigare en ö vid namn Degerön. Här uppfördes 1894 en ångsåg, som drevs av Örviken AB fram till 1905. Såghuset fick sin plats vid vattnet och ett stycke därifrån byggdes bostadshus för anställda. I dag finns flera bostadshus kvar från sågverksepoken och maskinhuset till sågen står också kvar. Sulfittfabrikens byggnader har, trots att de senare byggts om i flera etapper och fortfarande används, väl bibehållen ursprunglig karaktär. Från samma period daterar sig också ytterligare arbetarbostäder och en förmansbostad. Trädgårdar och björkalléer sätter sin prägel på bostadsområdena. Till miljön hör också färjestället samt kajer och ett övergivet brädgårdsområde. Hela bruksmiljön har stora kulturvärden och är betecknat som Kulturmiljö av riksintresse, AC nr 19.

Områdets grönstruktur består mestadels av tallskog och närmare havet blandskog. I bostadsområdena finner man välskötta trädgårdar. I Örviken finns många vackra utblickar mot havet, men ändå är den direkta

vattenkontakten begränsad, på grund av privatisering. Örviken har stora kvalitéer i form av vacker natur och tomter i exklusiva lägen vid vattnet. Dessutom kan det nedlagda sågverket med sitt speciella läge och arkitektoniska uttryck bli en stor tillgång för hela Skelleftedalen. Det finns flera små badvikar i området. Innerviksfjärdarna, strax väster om Örviken, är med sina våtmarker och lövskogar en viktig fågellokal. Området är naturreservat och klassas även som riksintresse för naturvård.

Längs norra stranden mot Skelleftehamn och delar av den södra stranden finns en oreglerad blandad bebyggelse av olika ålder bestående av fritids- och bostadsbebyggelse. Det norra området ligger inom verksamhetsområdet för vatten och spillvatten, däremot inte det södra som har egna brunnar och avloppsanläggningar.

Sedan tidigare finns tillgänglig mark för småhusbebyggelse i tätorten. På Sönnenstörudden finns ett nytt område för fritidsbebyggelse.

Rekommendationer för övergripande utveckling

Bruksmiljön med den tidigare sågverksindustrin med tillhörande industribyggnader, och närområdet ut mot Mittörudden, besitter utvecklingspotential. Eventuella förändringar i området ska ske med stor försiktighet och hänsyn till områdets karaktär och riksintresse.

Sundgrundsledens koppling mot E4 bör byggas om och förbättras för den tunga trafik som passerar vägen dagligen. Mellan Degerövägen och Borggatan/Alderholmsvägen bör en separerad gång- och cykelbana byggas för att öka trafiksäkerheten och tryggheten för de oskyddade trafikanterna.

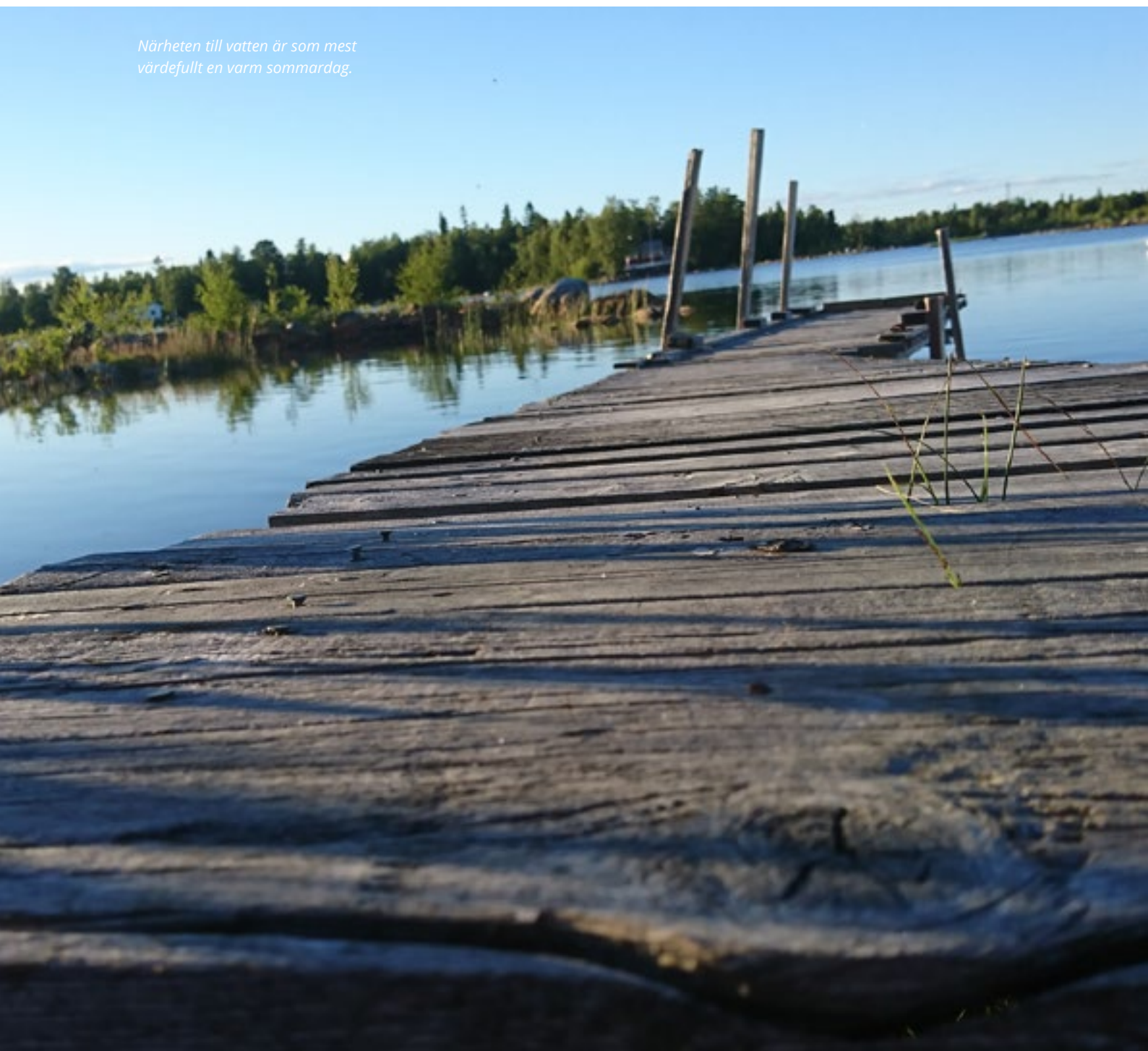
Bättre kopplingar till vattnet bör eftersträvas och en träffpunkt för samhället hade ökat möjligheten för

spontana möten. Örviken erbjuder en för Skelleftedalen speciell miljö och är attraktivt för såväl permanentboende som fritidsboende. Karaktären bör värnas i framtiden men viss förtätning av bostäder kan vara möjlig utöver de redan detaljplanerade områdena. Lokalisering sker efter lämplighetsprövning enligt plan- och bygglagen och miljöbalken.

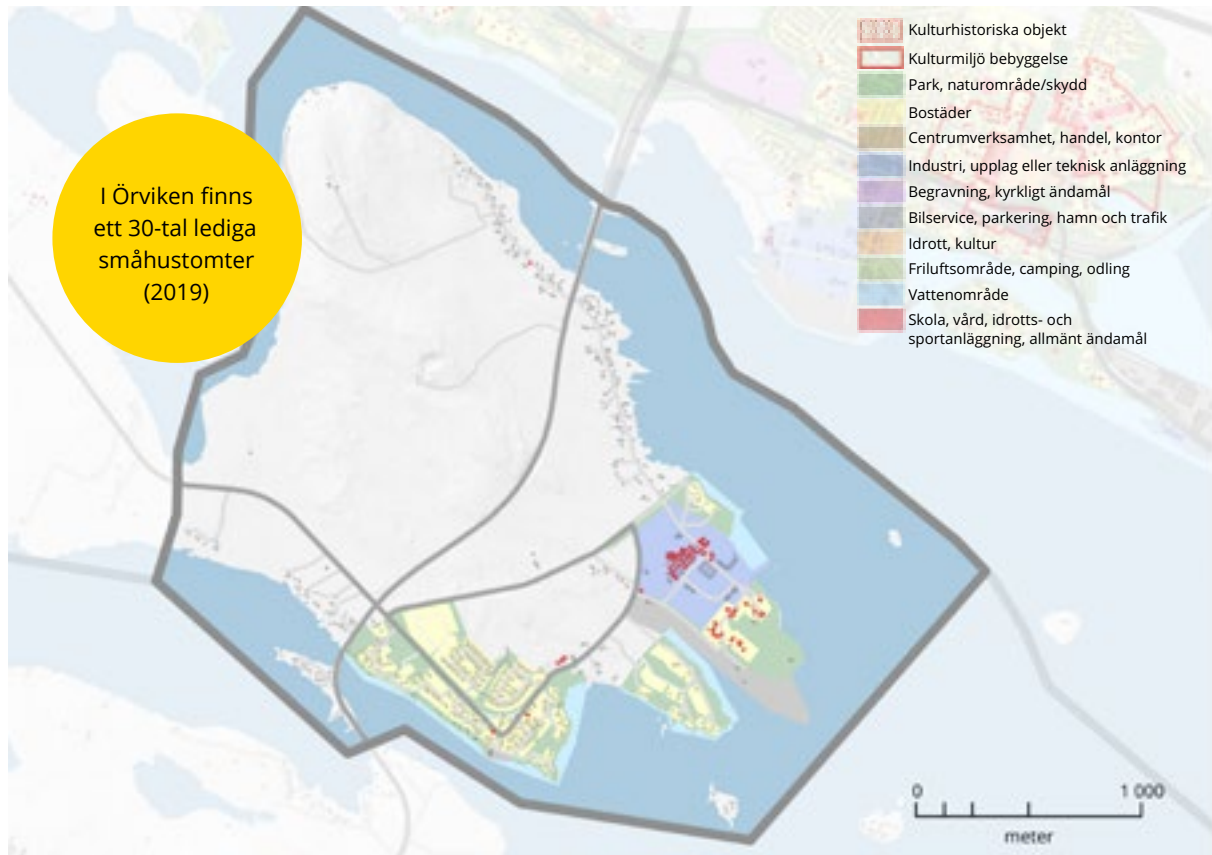
Ingen förändrad markanvändning föreslås inom områden som 2019 används för skol- och förskoleändamål. Denna plan tillåter att nya förskolor placeras inom bebyggd miljö, se figur 1 *Framtidens Skelleftedalen*, kapitel *Hit ska vi*. Exakt placering och utformning utreds separat.

OMRÅDE	FÖRSLAG	ÖNSKAD UTVECKLING	FÖRHÅLLNINGSSÄTT
1 Haxgatan	Lekplats , tennisplan och fotbollsplan	Detta är den enda allmänna lekplatsen i stadsdelen. Viktig mötesplats för barn och ungdomar. Bevara och utveckla i enlighet med lekplatsstrategi. Planerna är sociala mötesplatser i stadsdelen. Närheten till spontanidrott är viktig.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
2 Småbåtshamn	Bevara	Småbåtshamnen är viktig för området. Samordning av småbåtsanläggningar premieras för att bättre uppfylla strandskyddets syfte.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad
3 Badplats	Bevara	Badplatsen är en social mötesplats i stadsdelen, viktig för en attraktiv livsmiljö.	<ul style="list-style-type: none"> • Grön infrastruktur • Levande stad

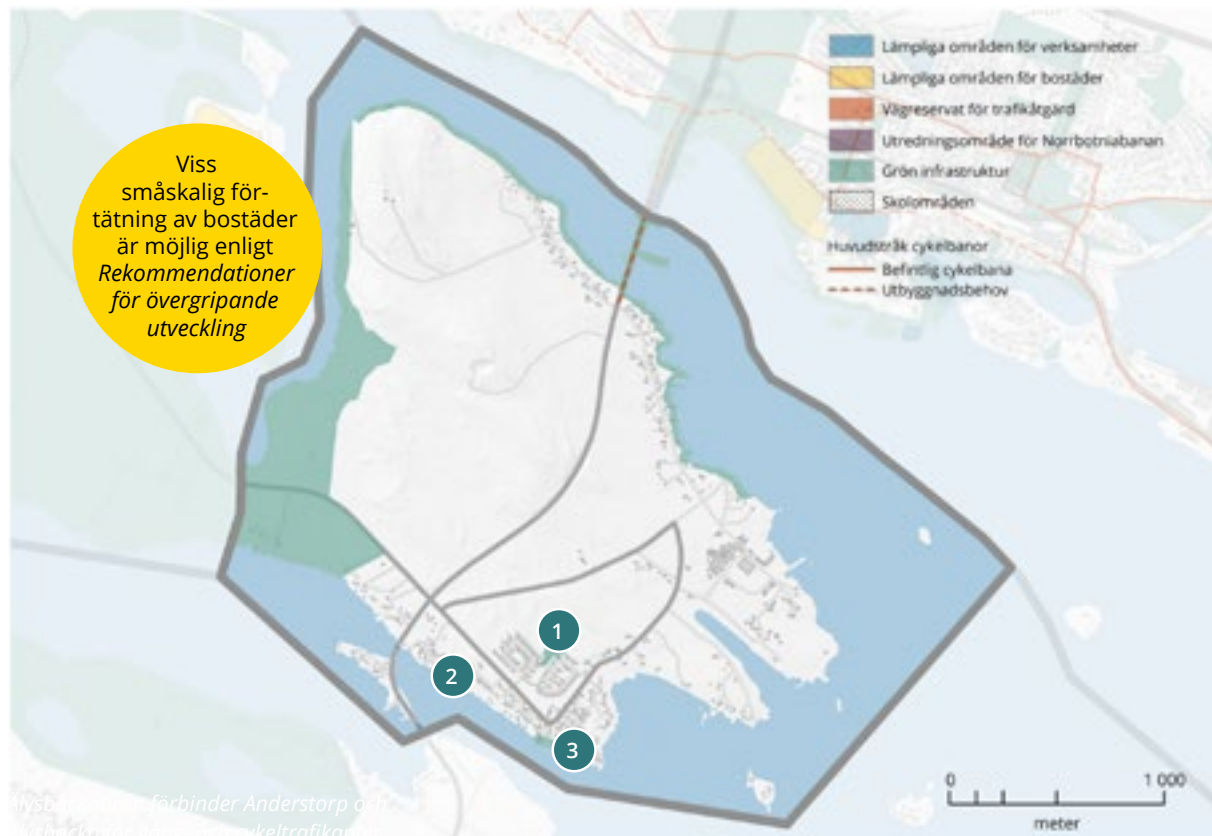
Närheten till vatten är som mest värdefullt en varm sommardag.

Så här är marken detaljplanerad 2019

Den här utvecklingen önskas till 2030 (Inom vita områden i kartan föreslås ingen förändring)

Att ta hänsyn till

Alla kommuner måste ha en aktuell översiktsplan som visar hur hänsyn tas till allmänna intressen, enligt kapitel 2 i plan- och bygglagen. När det gäller platser som kräver särskild hänsyn behövs vägledning och ramar för hur intressena ska tillgodoses.

Enligt bestämmelser i miljöbalkens 3 kapitel "Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden", ska områden som är utpekade som riksintressen skyddas mot åtgärder som på ett påtagligt sätt kan skada områdena eller försvåra tillkomst eller utnyttjande av områdena. I detta kapitel redovisas en sammanfattning av hur planen tar hänsyn till allmänna intressen vilka riksintressen och risker som finns inom planområdet, samt hur dessa tillgodoses. I delen Förutsättningar har de olika riksintressena beskrivits mer detaljerat och nedan redovisas på vilket sätt de berörs av planens förslag samt vilket ställningstagande kommunen tar till hur riksintressena kan tillgodoses.

Riksintressen

Naturvård

Innerviksfjärdarna

Skydd idag – Förordnat som naturreservat 1974 och ändrat 1985 med skyddsföreskrifter.

Kommunens ställningstagande i planen – Området ingår som en viktig del i Skellefteadalens gröna infrastruktur i och kring stadsbygden. Reservatets västra del berörs av korridoren för Norrbotniabanan som också är ett riksintresse. I utredningen av Norrbotniabanan pågår arbete för att avgränsningen mellan de båda riksintressena ska kunna läggas fast. I övrigt anser kommunen att reservatsförordnandet räcker för att säkra riksintresset.

Kulturmiljövård

Inom Skellefte dalen finns bebyggelse från olika tidsperioder som har inventerats av Skellefteå museum från tidigt 1970-tal och framåt. Bebyggelsen finns sedan 2006 samlade i ett Kulturmiljöprogram där kommunen redovisar miljöer och pekar på en lång rad enskilda byggnader och gårdskomplex som bör bevaras. I denna plan redovisas kulturmiljöerna i kartform i stadsdelskapiteln. För stadens karaktär och identitet är det viktigt att uppmärksamma befintliga vissa värden att förvalta nu och i framtiden. I planens förutsättningar

redovisar vi några av de viktiga miljöerna i korthet. Mer detaljerad information finns i Kulturmiljöprogrammet och berörd inventering. I planförslagets kapitel *Hit ska vi lyfts* även vikten av att utveckla Skellefte dalen genom att stärka platsers kulturhistoriska, konstnärliga och arkitektoniska värden, identitet och kulturarv.

Skellefteå stad, västra delen

Skydd idag – Nordanå, Bonnstan och delarna kring Landskyrkan har ett visst skydd i gällande detaljplaner som dock är relativt gamla. För ett mer uppdaterat skydd enligt plan- och bygglagen behöver planerna ses över. Bonnstan och Majorsbostället Nyborg samt Lejonströmsbron har förordnade som byggnadsminne vilket ger ett starkt skydd.

Kommunens ställningstagande i planen – Området redovisas som riksintresseområde och ska fortsättningsvis bevaras för framtiden. Kommunen anser dock att undantag kan göras för kvarteret Abborren. Sedan slutet av 90-talet ingår vattenverket i kulturmiljön AC 20 Skellefteå sockencentrum, inte på grund av sitt värde som byggnad, utan som skyddsbuffert mot Nordanåområdet. Skellefteå kommun föreslår en återgång till bostadsändamål i enlighet med stadens historia, men områdets strategiskt viktiga placering motiverar en kombination med centrumverksamhet eller lokaler för allmänt ändamål (företrädesvis i markplan) för att stärka allmänhetens tillgång till platsen vid det entrétorg som skapas väster om Lasarettsvägen, läs mer om kommunens ställningstagande och förslag under stadsdelen Prästbordet. Utvecklingen i området behöver ske med riksintressets kulturmiljövärden som utgångspunkt och grund.

Träindustrin i Örviken

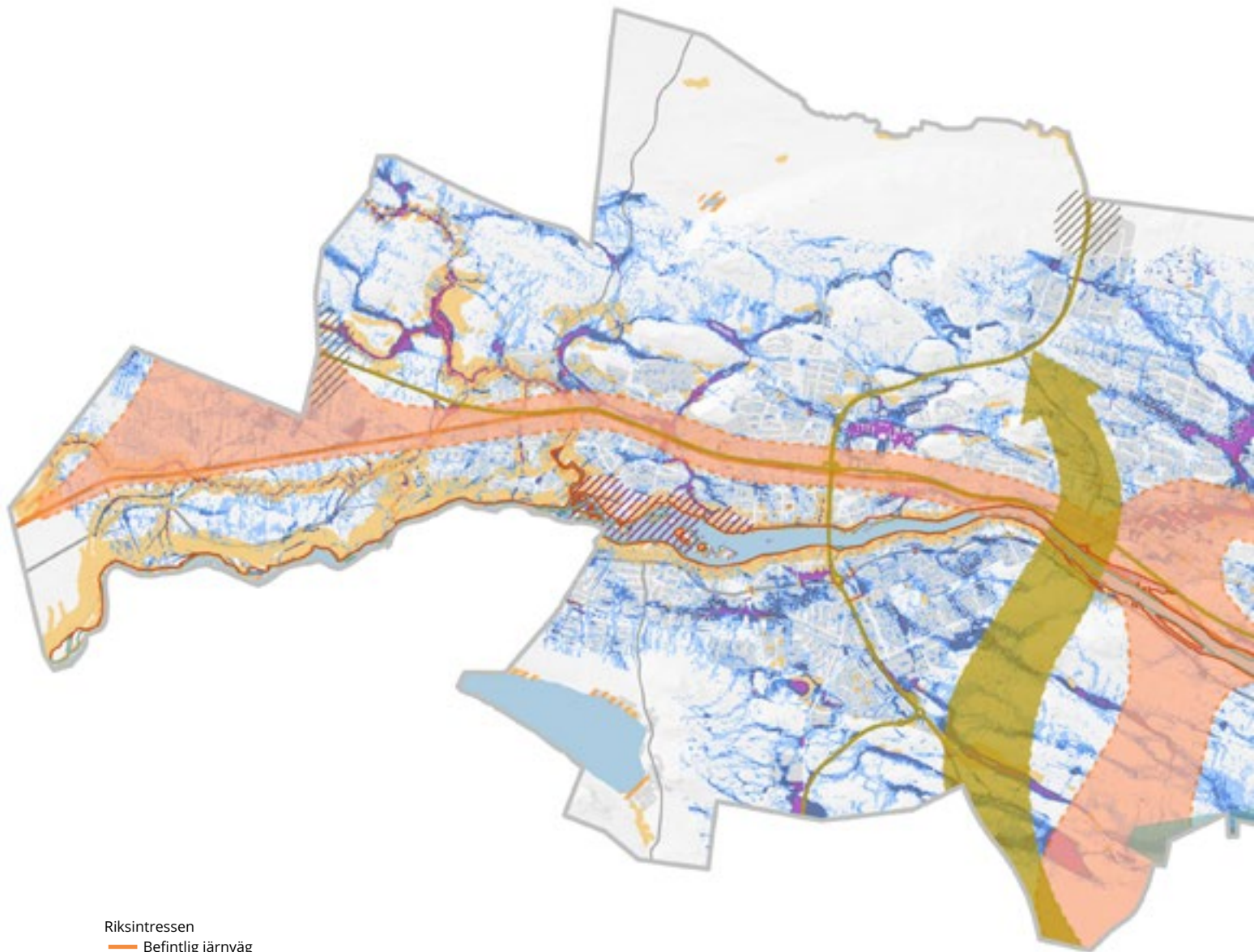
Skydd idag – Svagt skydd i gällande detaljplan för industridelen och fritidshuset i norr. För de före detta tjänstebostäderna ute på udden finns en särskild detaljplan med goda skyddsbestämmelser. Den fördjupade översiktsplanen redovisar riksintresset på nulägeskartan och som kulturhistorisk miljö.

Kommunens ställningstagande i planen – Kommunen bedömer att det inom bruksmiljön finns utvecklings-

Sommarteatern Hemsöborna spelades med majorsbostället Nyborg på Nordanå som fond. Inom riksintresseområdet skyddas majorsbostället Nyborg, Bonnstan och Lejonströmsbron som byggnadsminnen enligt kulturmiljölagen. Foto: Krister Hägglund, Skellefteå museum

potential. Eventuella förändringar i området ska ske med stor försiktighet och hänsyn till områdets karaktär och riksintresse. Uppföljning med ny detaljplan bör övervägas särskilt om verksamheten i området förändras till nya verksamheter som är av mindre störande karaktär.

Rikspolisstyrelsen

- Befintlig järnväg
- ▨ Norrbotniabanans korridor
- Vägar
- ▨ Ny korridor för E4
- ▨ Rennäring
- ▨ Yrkesfiske
- ▨ Kulturmiljö
- ▨ Naturreservat

Risk för översvämning vid extrema skyfall

- 0.1m - 0.3m
- 0.3m - 0.5m
- 0.5m - 1m
- > 1m

Risk för översvämning vid höga vattenstånd

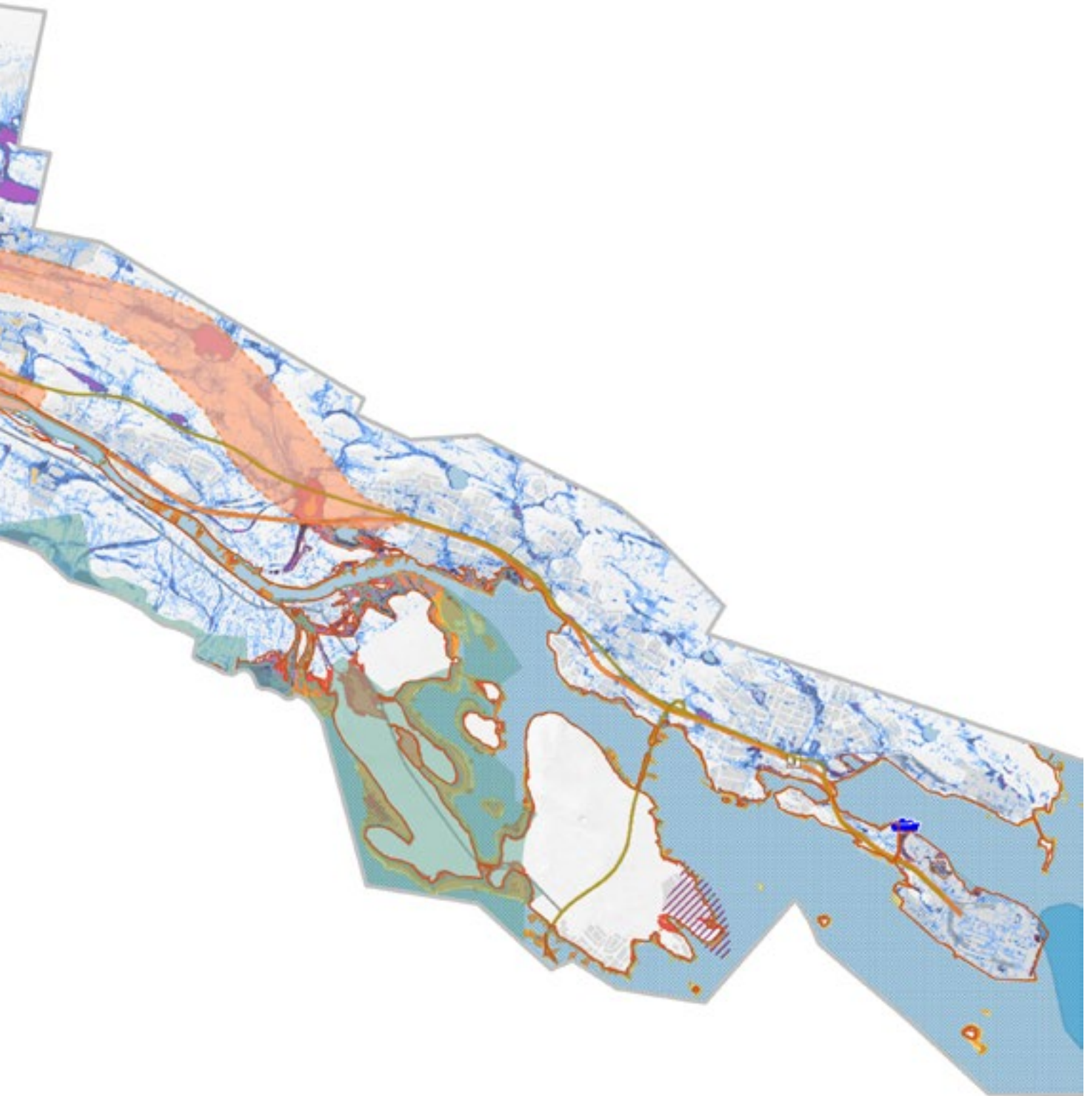
- 1 m
- 2 m
- Skyfall

Förutsättningar för skred i finkornig jordart (SGU)

- Akksamhetsområde

Kartan redovisar områden i Skelleftefjällen som kräver hänsyn vad gäller rikspolisstyrelsen samt miljö, hälsa och säkerhet.

Särskild hänsyn

0 2 000
meter

Arella näringar

Rennäring

Passage över E4 norr om Solbacken och över väg 95 i östra delen av Myckle.

Skydd idag – Passagerna ligger utanför detaljplanerat område och inom delar av vägsystemet där Trafikverket ansvarar.

Kommunens ställningstagande i planen – Med hänvisning till ovanstående redovisar planen bara läget för passagerarna.

Yrkesfisket - havet utanför Skelleftehamn

Skydd idag – Ingen detaljplan omfattar något större vattenområde som berör riksintresset. Berört vattenområde tas upp som riksintresseområde för yrkesfisket i den fördjupade översiktsplanen för kusten (antogs våren 2010) och den fördjupade översiktsplanen för havsområdet (under framtagande).

Kommunens ställningstagande i planen – Planen gör samma redovisning av riksintresset som de fördjupade översiktsplanerna för kusten och havsområdet. Detta bedömer kommunen vara ett tillräckligt skydd.

Jordbruk

Inom Skellefteleden bedrivs jordbruk i ett flertal stadsdelar.

Skydd idag – I Skellefteleden finns det öppna landskapet i Innervik-Yttervik-Tjärn utpekade som värdefullt odlingslandskap. Övrig jordbruksmark har inget särskilt skydd.

Kommunens ställningstagande i planen – Länsstyrelsens rekommendationer för odlingslandskapet på Innervik-Yttervik-Tjärn ska följas. På jordbruksmark ska lokalisering ske efter lämplighetsprövning enligt plan- och bygglagen och miljöbalken samt stadsdelsspecifika rekommendationer i denna plan.

Kommunikationer

Vägar

E4, 95, 372, 827, 364

Skydd idag – Reservat för framtida leder i huvudnätet finns i någon enstaka detaljplan och i ett flertal fördjupade översiktsplaner.

Kommunens ställningstagande i planen – Inom planområdet är det endast för riksintresset E4 som ny sträckning föreslås. Den nu föreslagna sträckningen redovisas i planen som ett reservat för framtida väg där ny bebyggelse inte tillåts. Detta bedömer kommunen vara ett

tillräckligt skydd tills vidare. Vad gäller skyddsavstånd till transportleder för farligt gods beaktas länsstyrelsens riktlinjer i fortsatt planering.

Järnvägar

Skelleftebanan Bastuträsk-Skelleftehamn, Norrbotnibanan.

Skydd idag – Skelleftebanans sträckning är skyddad i detaljplan genom så gott som hela Skellefteleden. För Norrbotnibanans korridor finns inget skydd.

Kommunens ställningstagande i planen – Norrbotnibanekorridoren är utlagd som reservat för framtida järnväg i planen. Ny bebyggelse eller anläggningar kan vara möjligt inom riksintressekorridoren i enlighet med Skellefteå kommuns ställningstagande i kapitel *Hit ska vi ovan*. Förfrågningar ska samverkas med trafikverket och bedömas restriktivt innan järnvägsplanen är antagen. Reservatet bedöms vara ett tillräckligt skydd tills vidare.

Hamn och farleder

Riksintresse hamn ska skyddas från verksamheter och byggnationer som kan hindra tillgången till och nyttjandet av hamnen. Inom planområdet finns farled av riksintresse in till port of Skelleftehamn. Farlederna ska skyddas från åtgärder som kan påverka deras funktion negativt och hindra sjöfartens nyttjande av dem.

Skydd idag – Detaljplan och bestämmelser i FÖP Skellefteå hamn ska ses som tillräckligt skydd. Kommunen arbetar med en fördjupad översiktsplan för havet som förväntas antas under första kvartalet 2020.

Kommunens ställningstagande i planen – Port of Skellefteå utvecklas för att möta konkurrensen och även i framtiden vara en viktig länk i transportkedjan till och från Skellefteå.

Miljö, hälsa, säkerhet

Avfallshantering

Inom planområdet finns Degermyrans avfallsanläggning. Kommunens intentioner är att anläggningen ska finnas kvar på platsen. Det är viktigt av logistisk skäl samt på grund av de investeringar i avfallsinfrastruktur som gjorts och fortfarande görs inom anläggningen. I en framtid kan dagens område för avfallsverksamhet/deponi behöva utvidgas österut.

Skydd idag – Området är skyddat genom detaljplan. *Kommunens ställningstagande i planen* – I planen

föreslås en skyddsbarriär av grön infrastruktur mellan Degermyrans avfallsanläggning och närmaste bostadsområde. Nya bostadsområden planeras inom lämpligt avstånd från avfallsanläggningen.

Skred- och erosionsrisker

I Skellefteådalens finns riskutsatta områden framförallt längs älven och vattendragen, där området vid Klintforsåns nedre del, Bjurån och delar av Myckle är mest markant. Vid nybyggnation är det av stor vikt att undersökningar genomförs för att säkerställa markens bärighet. Om marken inte uppfyller kraven för bärighet bör bebyggelse undvikas om inte lösningar går att finna.

Kommunens ställningstagande i planen – I utpekade bostads- och verksamhetsområden, där skred- och erosionsrisk föreligger, ska adekvata utredningar tas fram för att säkerställa om det är möjligt att bebygga hela, eller delar av områdena. Om skred- och erosionsrisk föreligger nämns detta i tabellerna under kolumnen *önskad utveckling*, i kapitlet *Så gör vi*.

Översvämningsrisker

Inom Skellefteådalens finns områden som risk för översvämning vid skyfall och extrema havsnivåer föreligger (läs mer i Hänsynskapitlet i Förutsättningar). Det är viktigt att komma ihåg att översvämningar inte alltid utgör ett problem. Exempelvis uppstår sällan skador då grönytor över-svämmas medan stora värden kan gå förlorade då till exempel ett villaområde eller en större trafikled drabbas. Bebyggelse och infrastruktur, däribland samhällsviktiga verksamheter, kan drabbas av stora skador till följd av skyfall.

Kommunens ställningstagande i planen - Resultaten från länsstyrelsens skyfallsutredning, rekommendationer från SMHI om extrema havsnivåer, Swecos översvämningskartering från 2012 samt Länsstyrelsen rekommendationer för exploatering i närheten av vattendrag och vid skyfall har använts som underlag i planarbetet (läs mer under förutsättningsdelen). Underlaget har använts för att säkerställa lämplig placering av ny bebyggelse samt för att identifiera ytor som behöver reserveras för hantering av vatten vid skyfall (se kartor under respektive stadsdel i kapitel *Hit ska vi*). Planen pekar ut områden där behov för insatser finns, samt där de bör utredas. Ny bebyggelse kan tillåtas 2 meter över havet.

Vattenkvalitet

I Vattenmyndighetens beslut om förvaltningsplan för åren 2016-2021 ingår ett åtgärdsprogram för att uppnå god status i vattenförekomsterna. För kommunen finns åtta åtgärder som föreslås genomföras under perio-

den. En av åtgärderna är att miljö kvalitetsnormer för vatten ska beaktas vid översikts- och detaljplanering. Inom planområdet finns flera vattenförekomster som idag inte uppfyller normen god status. De största problemen inom planområdet är fysiska förändringar och miljögifter, åtgärder som inte enbart går lösa genom fysisk planering. Det är ändå viktigt att all planläggning och prövning utvecklas så att miljö kvalitetsnormerna för vatten uppnås och inte överträds. Ökad exploatering leder till en ökande andel hårdgjorda ytor vilket kräver väl genomtänkta dagvattenlösningar för att minimera negativ påverkan av både yt- och grundvattnet.

Kommunens ställningstagande i planen - Genom att i planen sträva efter att få en fungerande grön infrastruktur med mångfunktionella grönytor som bland annat kan rena och fördröja vatten gör kommunen bedömningen att planerade exploateringar inte ska påverka miljö kvalitetsnormen. Det är fortsatt viktigt att vid prövning av lov och tillstånd för ny bebyggelse och verksamheter se till så att miljö kvalitetsnormen efterlevs även där.

Vattenförsörjning

Skellefteås vattenförsörjning är beroende av infiltration av råvatten från Skellefteälven. Nuvarande vattenverk Abborrverket tas ur drift och ersätts 2019/2020 av nytt vattenverk utanför planområdet i Klutmark/Slind, vilket ställer höga krav på att bevara en bra vattenkvalitet i Skellefteälven. Råvattenintaget ligger utanför planområdet.

Förorenad mark

Inom planområdet finns områden där särskild hänsyn bör tas om marken är eller misstänks vara förorenad.

Kommunens ställningstagande i planen – I tabellerna under respektive stadsdel i kapitel *Hit ska vi* redovisas om särskild hänsyn bör tas på utpekad mark.

Totalförsvaret

Totalförsvaret består av två delar – en militär del respektive en civil del. Med totalförsvaret avses alla de myndigheter som deltar i Sveriges territoriella försvar och som var och en har särskilda uppgifter för att möta en potentiell fara för nationen.

Skellefteå kommun följer omvärldsutvecklingen samt nationella och regionala beslut gällande totalförsvaret. Kommunen för också löpande dialog med berörda myndigheter och andra samverkande aktörer för att säkerställa att den fysiska planeringen tillgodoser både militära och civila försvarsbehov.

Fördjupad översiktsplan för Skellefteådalens